
Paulo Coelho

O Alquimista / ALCHEMIKAS

Editora Rocco Ltda, Rio de Janeiro, Brasil

Vertė Rūta Knizikevičiūtė

Skiriu A.J.,
Žinančiam Didžiojo
Kūrinio paslaptis ir mokančiam
Jomis pasinaudoti

Jiems keliaujant toliau,
Jėzus užsuko į
viena kaimą. Ten viena moteris,
vardu Morta,
pakvietė jį paviešėti.
Ji turėjo seserį, vardu Mariją.
Ši, atsisėdusi prie Viešpaties
kojų, klausėsi jo žodžių.
Morta buvo susirūpinusi visokiu
patarnavimu. Ji stabtelėjo ir
pasiskundė: "Viešpatie, tau
nerūpi, kad sesuo palieka mane
viena patarnauti? Sakyk,
kad ji man padėtų".
Tačiau Viešpats atsakė:
"Morta, Morta, tu rūpiniesi ir
sielojiesi daugeliu dalykų, o
reikia tik vieno.
Marija išsirinko geriausią dalį,
kuri nebus iš jos atimta".

LK, 10, 38-42

Prologas

Alchemikas paima į rankas knygą, kurią jam atnešė kažkas iš karavano. Leidinėlis be viršelio, tačiau jis netrunka nustatyti autorių: Oscar Wilde. Vartydamas lapus, užkliūva už Narcizo istorijos.

Alchemikas žino legendą apie Narcizą - gražuolį, kuris kiekvieną dieną ateidavo prie ežero gėrėtis savo atspindžiu vandenyje. Visiškai apkerėtas savojo grožio, sykį jis įkrito vandenin ir paskendo. Toje vietoje išaugo gėlė, kuri buvo pavadinta narcizu.

Tačiau Oskaras Vaildas užbaigė istoriją kitaip. Jo pasakojime, mirus Narcizui, prie šio gėlo vandens ežero atėjo girių laumės oreadės ir nustebo pamačiusios, kad jis tapęs karčių ašarų urna.

- Ko gi tu verki? - paklausė oreadės.

- Aš verkiu Narcizo, - atsakė ežeras.

- Tai mūsų nestebina, - pasakė laumės. - Nors ir mes jį nuolat sekiojome miške, tik tu vienas galėjai iš arti gėrėtis jo grožiu.

- Vadinasi, Narcizas buvo gražus? - paklausė ežeras.

- Kas gi geriau nei tu galėjo tai žinoti? - nustebo oreadės. - Juk jis prie tavo krantų rymojo ištisas dienas!

Ežeras valandėlę patylėjo. Paskui atsiduso:

- Aš verkiau Narcizo, bet niekuomet nebuvo pastebėjęs, kad jis gražus. Aš jo verkiau, nes kiekvieną sykį, kai jis pasilenkdavo ties manim, jo akyse aš galėjau matyti savo grožio atspindį.

- Kokia graži istorija, - ištaria Alchemikas.

Pirmoji dalis

Jo vardas Santjagas. Jau temsta, kai jis su savo banda prieina seną, apleistą bažnyčią. Jos stogas įgriuvęs, o toje vietoje, kur kadaise būta zakristijos, auga didžiulis jovaras.

Vaikinas nusprendžia čia praleisti naktį. Suvaro avis į griuvėsius ir, kad šios per naktį neišsilakstytu, iš kelių lentų padaro užtvarą. Apylinkėse nėra vilkų, bet jei gyvulys pabėgtų, jis sugaištų visą rytojaus dieną jo beieškodamas.

Jis pasikloja apsiausta ir atsigula, vietoj pagalvės pasidėjęs neseniai perskaitytą knygą. Prieš užmigdamas pagalvoja, kad dabar reikėtų skaityti storesnes knygas: ilgiau užtektų, o naktį jos būtų patogesnės pagalvės.

Dar neprašvitus jis nubunda. Pasižiūri aukštyn ir pro įgriuvusį stogą mato blyksinčias žvaigždes.

"Reikėjo kiek ilgiau pamiegoti", - pamano. Jis vėl susapnavo tą patį praėjusios savaitės sapną, bet, kaip ir tasyk, nubudo nebaigęs sapnuoti.

Vaikinas atsikelia ir išgeria gurkšnių vyno. Tuomet stveria botagą ir pradeda žadinti dar tebemiegančias avis. Jau seniau jis pastebėjo, kad dauguma gyvulių pakirsta iš miego, vos tik išsiblaivo jo paties sąmonė. Tartum kokia paslaptinga energija jungtų jį su šiomis avimis, per dvejus metus, ieškant vandens ir maisto drauge su juo apėjusiomis visą šalį.

- Jos taip priprato prie manęs, kad žino mano dienos tvarkę, - sako tyliai. Paskui, akimirka pamąstęs, sau taria, kad visiškai galimas ir atvirkščias dalykas - kad tai jis pripratęs prie gyvulių dienos tvarkės.

Vis dėlto dalis avių neskuba atsibusti. Jis žadina jas iš eilės, kiekvieną pabaksnodamas lazda, pavadindamas vardu. Vaikinas tiki, kad avys gali suprasti, ką jis sako. Taigi kartais jis joms skaito labiausiai patikusią knygą ištraukas, kalba apie savo vienatvę ar džiaugsmą, kad yra piemu, komentuoja naujienas, išgirstas einant per pažįstamus pakelių kaimus.

Tačiau paskutinėmis dienomis beveik neliko kitų pokalbio temų, tik toji: mergina, gyvenanti mieste, kuri pasieks po keturių dienų, vieno pirklio duktė. Jis ten buvo tik sykį, praėjusiais metais. Pirklys turėjo audinių parduotuvę ir mėgo pats stebėti kerpamas avis - kad prekė būtų be jokios apgavystės. Piemeniui parduotuvę buvo nurodęs draugas, ir jis ten atvarė savąją bandą.

*

- Norėčiau parduoti šiek tiek vilnos, - kreipiasi jis į pirklių.

Parduotuvė pilna, ir pirklys paprašo piemens luktelėti iki pavakario. Tuomet šis atsisėda ant šaligatvio priešais parduotuvę ir išsitraukia knygą.

- Aš ir nežinojau, kad piemenys skaito knygas, - suskamba šalia moters balsas.

Tai jauna mergina, tipiška andalūzietė, ilgais juodais plaukais ir primenančiomis senuosius užkariautojus maurus akimis.

- Avys išmoko daugiau nei knygos, - atsako piemu.

Jiedu šnekučiuojasi daugiau kaip porą valandų. Ji pasisako esanti pirklio duktė ir kalba apie miestelio gyvenimą, kur kiekviena diena panaši į praėjusią. O piemu pasakoja apie Andalūzijos pievas, apie aplankytus miestelius ir paskutines jų naujienas. Jis laimingas, turėdamas kitokią pašnekovą nei jo avys.

- Kaip tu išmokai skaityti? - klausia mergina.
- Kaip visi, - atsako jis. - Mokykloje.
- Bet jei moki skaityti, kodėl esi tik piemuo?

Jaunuolis klausimą nuleidžia negirdomis. Jis tikras, kad mergina jo nesuprastų. Todėl tęsia savo kelionių istorijas, o mažos mauriškos akutės iš nustebimo ar išgąščio tai išsiplečia, tai visai užsimerkia. Laikas bėga, ir kuo toliau, tuo labiau jaunuolis trokšta, kad ši diena niekuomet nepasibaigtų, kad merginos tėvas ilgai būtų užimtas ir paprašytų jo palaukti dar tris dienas. Staiga jis suvokia pajutęs kažką, ko niekad iki šiol nebuvo jautęs: norą likti čia visam laikui. Su šia juodaplauke mergina jo dienos niekada nebūtų panašios viena į kitą.

Bet ateina pirklys ir paprašo nukirpti keturias avis. Po to sumoka, kiek skolingas, ir pakviečia užsukti kitais metais.

*

Iki to miestuko liko ne daugiau kaip keturios dienos. Jis susijaudinęs ir kartu sunerimęs: juk gali būti, kad mergina jį pamiršo. Užsukančių parduoti vilnos piemenų ten netrūksta.

- Tai ne taip svarbu, - sako jis, kalbėdamasis su savo avimis. - Aš pažįstu ir kitų merginų kituose miesteliuose.

Bet giliai širdyje jis žino, kad tai toli gražu nėra nesvarbu. Ir kad piemenys, kaip ir jūrininkai, kaip ir komivojažieriai, visi turi vieną miestą, kuriame gyvena būtybė, sugebanti juos priversti užmiršti malonumą laisvai klajoti po pasaulį.

*

Kuomet pasirodo pirmoji ryto žara, piemuo ima raginti savo avis tekančios saulės kryptimi. "Joms niekada nereikia nieko spręsti, - galvoja jis. - Gal todėl jos visad laikosi greta manęs". Vienintelis avių poreikis - vanduo ir žolė. Ir tol, kol piemuo žino geriausias Andalūzijos ganyklas, jos bus jo draugės.

Nesvarbu, kad visos jų dienos, susidedančios iš ilgų, tarp saulėtekio ir saulėlydžio išsirikiavusių valandų, panašios viena į kitą, kad per savo trumpą gyvenimą jos neperskaitė nė vienos knygos ir nesupranta žmonių kalbos, kuria jis joms pasakoja, kas dedasi kaimuose. Jos tenkinasi žole ir vandeniu, ir to joms visiškai gana. Mainais jos dosniai atsilygina savąja vilna, draugyste, o kartais ir savo mėsa.

"Jei retkarčiais pasiversčiau pabaisa ir imčiau jas vieną po kitos galabyti, jos nesuprastų šito, iki nebūtų

išnaikinta visa banda, - mąsto jis. - Nes pasitiki manim ir nebesivadovauja instinktais. Ir tik todėl, kad tai aš jas vedu į ganyklas".

Staiga jaunuolis suvokia, kokios keistos jo mintys. O gal toji bažnyčia su viduje augančiu jovaru buvo užkeikta? Ir dėl to jis vėl susapnavo tą sapną, o dabar jaučia kažkokį pyktį visad ištikimoms savo bičiulėms avims? Jaunuolis gurkšteli likusio nuo vakarienės vyno ir tvirčiau susisupa apsiaustu. Jis žino, kad po keleto valandų, saulei pakilus į zenitą, bus taip karšta, jog jis nebegalės vesti bandos. Vasaros metu šią valandą visa Ispanija miega. Bus karšta iki pat nakties, ir visą tą laiką apsiausta teks nešti rankose. Kai jam užaina noras padūsauti dėl nešulio, jis sau primena, kad to nešulio dėka jam nebuvo šalta ryta.

"Mes turime būti pasiruošę visokiems orams", - tuomet pagalvoja jis ir pajunta dėkingumą apsiausto svoriui.

Apsiaustas turi priešastį egzistuoti, lygiai kaip ir jis pats. Dvejus metus praleidęs klajodamas po Andalūzijos lygumas, jis mintinai žino visus krašto miestelius, ir prasmę jo gyvenimui teikia būtent tai: keliavimas. Ši sykį jis ketina paaiškinti merginai, kodėl paprastas piemuo moka skaityti: iki šešiolikos metų jis lankė seminariją. Tėvai norėjo, kad jis taptų kunigu - kukliōs, triūsiančios tik dėl valgio ir gėrimo, kaip tos jo avys, valstiečių šeimos pasididžiavimu. Bet jis nuo pat vaikystės svajojo pažinti pasaulį, ir tai jam buvo daug svarbiau nei pažinti Dievą ar žmonių nuodėmes. Vieną vakarą, atėjęs aplankyti šeimos, jis sukaupe drąsą ir pasakė tėvui, kad nenori būti kunigu. Kad nori keliauti.

*

- Per šį kaimą perėjo žmonių iš viso pasaulio, sūnau. Jie ateina ieškodami kažko naujo, tačiau visuomet lieka tokie patys. Užkopia kalvon, aplanko pilį, o po to sau taria, kad praeitis vertesnė už dabartį. Nesvarbu, ar šviesiaplaukiai, ar tamsiaodžiai, jie panašūs į mūsų kaimo žmones.

- Bet aš nesu matęs tų kraštų, iš kur atkeliavo šie žmonės, nei jų pilių, - nesutinka jaunuolis.

- Šie žmonės, matydami mūsų laukus ir moteris, sako, kad jie norėtų čia gyventi, - toliau kalba tėvas.

- Aš noriu pažinti jų moteris ir jų kraštus, - tuomet sako sūnus. - Nes šie žmonės niekuomet pas mus nepasilieka.

- Jie turi pilnas kišenes pinigų. Pas mus tik piemenys gali keliauti.

- Tuomet aš būsiu piemuo.

Tėvas nepriduria nieko. Rytojaus dieną jis duoda sūnui kapšeli su trimis senoviškomis ispaniškomis aukso monetomis.

- Kadaisė radau jas laukuose. Ketinau atiduoti tau iššventinimo dieną. Nusipirk banda ir eik per pasaulį, iki suprasi, kad mūsų pilis svarbiausia ir mūsų moterys gražiausios.

Ir jis palaimina sūnų. Žiburėliai tėvo akyse išduoda norą taip pat leistis klajoti po pasaulį. Visad jo širdyje slypėjusį norą, nepaisant dešimčių metų, per kuriuos jis stengėsi jį užslopinti, kas rytą toje pačioje vietoje keldamasis ir guldamas, gerdamas ir valgydamas.

*

Horizontas nusidažo raudonai, paskui pasirodo saulė. Jaunuolis prisimena pokalbį su tėvu ir jaučiasi laimingas; jis jau matė daug pilių ir daug moterų (bet nė viena negali prilygti tai, kuri jo laukia po dviejų dienų). Jis turi apsiaustą, knygą, kurią gali iškeisti į kitą, turi avių banda. Tačiau, svarbiausia, kiekvieną dieną jis įgyvendina savo didžiąją svajonę keliauti. Kai pavaręs nuo Andalūzijos lygumų, galės parduoti savo avis ir tapti jūrininku. Kai pavargs nuo jūros, bus regėjęs daugybę miestų, daugybę moterų, turėjęs daugybę progų būti laimingas.

"Kaip galima ieškoti Dievo seminarijoje?" - nusistebi jis, žiūrėdamas į tekančią saulę. Kiekvieną sykį, jeigu tik įmanoma, vaikinai stengiasi pasirinkti vis kitą kelią. Jis niekad nebuvo prisiartinęs prie tos bažnyčios, nors kiek jau kartų pro ten praėjo. Pasaulis didelis ir neišsemiamas: net jei jis leistųsi vedamas savo avių, ar per kurį laiką taip pat neatrastų daugybės įdomių dalykų? "Avių bėda, kad jos nesuvokia kasdien einančios naujais keliais. Jos nepastebi, kad keičiasi ganyklos, metų laikai. Nes vienintelis jų rūpestis - žolė ir vanduo".

"Gal taip yra ir mums visiems,- mąsto piemuo. - Juk ir aš nuo tada, kai susipažinau su pirklio dukra, nebegalvoju apie kitas moteris".

Vaikinai žvilgteli į dangų. Tarifoje turėtų būti prieš pietus. Ten galės iškeisti į kitą, storesnę, savo knygą, prisipildyti vyno butelį, nusiskusti ir apsikirpti: jis turi būti visiškai pasiruošęs susitikti su mergina ir nenori net pagalvoti apie tai, kad koks kitas piemuo su daugiau avių galėjo ateiti ir paprašyti jos rankos anksčiau už jį.

"Galimybė įgyvendinti svajonę - štai kas gyvenimą daro įdomų", - pamano jis, vėl žvilgteldamas į dangtų ir paspartindamas žingsnį. Jis prisimena, kad Tarifoje gyvena

sena moteris, mokanti aiškinti sapnus. O praėjusią naktį jis susapnavo jau kartą sapnuotą sapną.

*

Senė vedasi jaunuolį namo gilumon, į kambarį, atskirta nuo svetainės spalvota sintetinė užuolaida. Kambaryje stalas, Švenčiausiosios Jėzaus Širdies paveikslas ir dvi kėdės.

Senoji atsisėda ir pasiūlo jaunuoliui taip pat atsisėsti. Tada paaima vaikinio rankas ir pradeda garsiai melstis.

Tai panašu į čigonišką malda. Jau ne sykį jo ir čigonų keliai buvo susikirtę. Šie žmonės taip pat keliauja, tik neturi avių. Pasak sklindančių gaudų, čigonai leidžia laiką apgaudinėdami žmones. Kalbama, kad jie esą sudarę sutartį su velniu, kad vagių vaikus ir savo paslaptingose stovyklose paverčia juos vergais. Kai piemu buvo mažas, labai bijojo, kad čigonai jo nepagrobtų, o dabar, senei laikant jo rankas, toji baimė sugrižta.

"Čia yra Švenčiausiosios Jėzaus Širdies paveikslas", - ramina save. Jis nenori, kad ranka pradėtų drebėti ir kad senoji pastebėtų jo išgastį. Mintyse sukalba "Tėve mūsų".

- Įdomu... - burbteli senė, nenuleisdama akių nuo vaikinio rankų. Ir vėl nutyla.

Vaikinas vis labiau nervinasi. Nepaisant visų pastangų rankos pradeda drebėti. Senoji tai pastebi ir tuojau jas paleidžia.

- Aš atėjau čia ne dėl delnų linijų, - sumurma piemu, dabar jau gailėdamasis išengęs į šiuos namus. Akimirka jam dingteli mintis, kad gal verčiau susimokėti ir išeiti nieko nesužinojus. Ko gero, pasikartojusiam sapnui jis suteikė per daug reikšmės.

- Tu atėjai, kad išaiškintum tavo sapnus, - atšauna senoji. - Sapnai yra Dievo kalba. Kai Dievas byloja žmonių kalba, aš galiu juos išaiškinti. Tačiau jei jis byloja tavo sielos kalba, tik tu pats gali juos suprasti. Ar šiaip, ar taip, už apsilankymą teks mokėti.

"Dar viena gudrybė", - pamano jaunuolis. Bet vis dėlto nusprendžia rizikuoti. Juk piemu nuolat rizikuoja žūti nuo vilkų ar kaitros, ir tai jo darbą daro tik įdomesnę.

- Aš du kartus susapnavau tą patį sapną, - pradeda jis. - Sapnavau, kad ganau avis, bet staiga atsirado kažkoks vaikas ir pradėjo žaisti su gyvuliais. Nemėgstu, kai kas nors lenda prie mano avių - jos bijo nepažįstamų žmonių. Bet vaikai visada moka su jomis žaisti, jų neišgąsdindami. Nežinau, kodėl taip yra. Nesuprantu, kaip gyvuliai jaučia žmonių amžių...

- Grižk prie savojo sapno, - paragina senoji. - Man puodas ant ugnies. Be to, neturi tiek pinigų, kad mane ilgai gaišintum.

- Vaikas truputį pažaidė su avimis, - kiek sumišęs toliau pasakoja piemuo, - paskui paėmė mane už rankos ir nuvedė prie Egipto piramidžių.

Jis lukteli, norėdamas pasitikrinti, ar senoji žino, kas tai yra Egipto piramidės. Tačiau ši tyli.

- Taigi priešais Egipto piramides, - jis ištaria tuos žodžius labai aiškiai, kad moteris gerai suprastų, - vaikas man ir sako: "Jei ateisi čia, rasi paslėptą lobį". Ir tuo metu, kai jis mane vedė parodyti tikslią vietą, aš pabudau. Abu kartus.

Senė kelias minutes sėdi tylėdama. Paskui vėl paima vaikino rankas ir atidžiai jas tyrinėja.

- Tu man nieko nemokėsi dabar, - prabyla ji pagaliau.

- Bet aš noriu dešimtosios lobio dalies, jei tu ją kada rasi.

Vaikinas patenkintas nusijuokia. Vadinasi, sapno apie paslėptą lobį dėka jis sutaupys šiek tiek turimų pinigų! Senoji moteriškė, matyt, tikrai čigonė. Čigonai - paiki.

- Gerai, ir kaipgi jūs aiškintumėt sapną? - klausia jaunuolis.

- Pirma tu turi prisiekti. Prisiek, kad už tai, ką tau pasakysiu, tu man atiduosi dešimtadalį lobio.

Jis prisiekia. Senė reikalauja pakartoti priesaiką žiūrint į Švenčiausiąją Jėzaus Širdį.

- Tai Pasaulio Kalbos sapnas, - tuomet sako ji. - Aš galiu ją išaiškinti, bet tai labai sudėtinga. Todėl man atrodo, kad nusipelnau dalies to, ką tu rasi.

O aiškinimas toks: tu turi eiti prie Egipto piramidžių. Tu nieko apie jas nebuvai girdėjęs, bet jei tau jas parodė vaikas, vadinasi, jos yra. Ten rasi lobį, kuris tave padarys turtingu žmogumi.

Jaunuolis iš pradžių nustemba, paskui suirzta. Dėl tiek jam nevertėjo ieškoti šios moters. Bet tada prisimena neturįs nieko mokėti.

- Jei tik tiek, man nevertėjo gaišti laiko, - taria jis.

- Na matai! Aš juk sakiau, kad tavąjį sapną sunku išaiškinti. Paprasti dalykai - ypatingiausi, bet tik išminčiai sugeba juos pamatyti. Kadangi aš tokia nesu, man tenka griebtis kitų menų. Tokių, kaip skaitymas iš delnų.

- O kaip man nukeliauti į Egiptą?

- Aš tik aiškinu sapnus. Ne mano galioje paversti juos tikrove. Todėl ir gyvenu tik iš to, ką man duoda dukterys.

- O jeigu aš nenusigausiu iki Egipto?

- Hm! Man nebus sumokėta. Tai ne pirmas kartas.

Senoji nebeturi ko pridėti. Ji paprašo jaunuolio išeiti, nes ir taip daug laiko sugaišusi su juo.

*

Piemuo išeina nusivylęs ir nusprendęs nebetikėti sapnais. Prisiminęs turis įvairių reikalų, jis eina į krautuveną nusipirkti ko nors užkasti, pasikeičia turėtąja knyga į kitą, storesnę. Tada atsisėda aikštėje ant suolo - truputį atsikvėpti ir paragauti ką tik nusipirkto jauno vyno. Diena karšta, bet nepaaiškinamo stebuklo dėka vynas jį atgaivina. Avys paliktos miestelio pakraštyje, vieno naujo draugo tvarte.

Gal todėl jis ir mėgsta keliauti, kad kelionėse nuolat išsigyja naujų draugų, bet jam nereikia diena iš dienos būti su jais. Visą laiką būnant su tais pačiais žmonėmis - taip buvo seminarijoje - jie ilgainiui tampa tarsi mūsų gyvenimo dalimi. O tapę mūsų gyvenimo dalimi, jie užsiori tą gyvenimą pakeisti. Mat kiekvienas tariasi tiksliai žinąs, kaip turėtų gyventi kitas. Tik nė vienas niekad nežino, kaip turėtų gyventi jis pats. Panašiai kaip toji sapnų aiškintoja, kuri nemoka jų paversti tikrove.

Jis nusprendžia dar nevaryti avių į kelią, o palaukti, kol saulė pasislinks žemiau. Tik trys dienos, ir jis vėl pamatys pirklio dukterį!

Jaunuolis atsiverčia knyga, gautą iš Tarifos klebono. Knyga stora ir jau nuo pirmojo puslapio pasakoja apie laidotuves. Be to, labai susipainioję veikėjų vardai. Jei pats kada rašytų knyga, pamano jis, veikėjus pristatytų vieną po kito, kad skaitytojui nereikėtų visų jų vardų išsiminti vienu sykiu.

Pagaliau, kai jau truputėlį pavyksta susikaupti (tai malonu, nes laidotuvės vyksta žiemą, ir sniegas, išsivaizduojamas kepinant saulei, žadina vėsumos pojūtį), šalia prisėda senas vyriškis ir pradeda jį kalbinti.

- Kuo užsiima visi tie žmonės? - klausia, rodydamas į einančius per aikštę, senis.

- Dirba, - sausai atsako piemuo; jis dedasi įnikęs į skaitymą. Tačiau iš tikrųjų svajoja apie tai, kaip kirps avis, o pirklio duktė stovės priešais, ir jis stengsis įrodyti jai, kiek daug įdomių dalykų žinąs. Jis išsivaizdavo tą sceną jau dešimtis kartų. Ir kiekvieną sykį matė merginą nustembančią jam pradėjus aiškinti, kad avys turi būti kerpamos nuo užpakalio priekin, o ne kitaip. Vaikinas stengiasi prisiminti keletą gerų istorijų, kurias galėtų papasakoti kirpdamas gyvulius. Daugumą jų perskaitė knygoje, bet papasakotų taip, tarytum pats būtų tai

išgyvenęs. Ji niekuomet nepajustu jokio skirtumo, nes knygu neskaito.

Senis vis neatstoja. Jis sakosi esąs pavargęs, ištroškęs ir paprašo gurkšnio vyno. Vaikinas pasiūlo savo butelį - gal vyriškis paliks jį ramybėje.

Tačiau senis būtinai nori kalbėtis. Jis pasidomi, kokią knygą piemuo skaitas. Šis jau ketina pasielgti nemandagiai - persėsti ant kito suoloelio, bet tėvas jį buvo išmokęs gerbti senus žmones.

Taigi jis paduoda seniokui knygą, paduoda dėl dviejų priežasčių: pirmoji - kad nemoka ištarti jos pavadinimo, o antroji - jei vyriškis nemokėtų skaityti, gal, nenorėdamas jaustis pažemintas, pats nueitų atsisėsti kitur.

- Hmmm! - numykia senis, apžiūrinėdamas knygą iš visų pusių, tarsi tai būtų koks keistas daiktas. - Tai žymus kūrinys, bet labai nuobodus.

Piemuo gerokai nustemba. Senis ne tik kad moka skaityti, jis net yra skaitęs šią knygą. Jei, kaip jis teigia, tai nuobodus kūrinys, dar yra laiko jį pakeisti į kitą.

- Šioje knygoje kalbama apie tuos pačius dalykus kaip beveik ir visose kitose, - toliau dėsto senis. - Apie žmonių nesugebėjimą pasirinkti savo likimą. Galų gale ji verčia patikėti didžiausiąja pasaulio apgavyste.

- Kokia ta didžiausioji pasaulio apgavystė? - nustemba jaunuolis.

- Ogi štai: tam tikrą akimirką mes nebeįstengiame valdyti savo gyvenimo, ir nuo tada jį ima vairuoti likimas. Tai ir yra didžiausioji pasaulio apgavystė.

- Man taip neatsitiko, - sako vaikinas. - Mane norėjo padaryti kunigu, bet aš nusprendžiau tapti piemeniu.

- Šitaip geriau, - patvirtina senis, - nes tu mėgsti keliauti.

"Jis skaito mano mintis", - dingteli Santjagui.

Senis vis dar sklaido knygą, nė neketindamas jos gražinti. Piemuo pastebi, koks keistas jo apdaras. Panašus į arabo. Tiesą sakant, tai nėra neįprasta šiame krašte. Afrika vos už keleto valandų kelio nuo Tarifos - tereikia laivu perplaukti nedidelį sąsiaurį. Mieste dažnai pasirodo arabų, jie atvyksta apsipirkti, ir žmonės mato juos labai keistai besimeldžiančius keletą kartų per dieną.

- Iš kur jūs? - pasiteirauja jis.

- Iš daug kur.

- Negalima būti iš daug kur, - paprieštarauja vaikinas.

- Aš piemuo ir galiu būti daugybėje vietų, bet kilęs esu iš vienos: tai miestas, esantis prie labai senos pilies. Ten aš gimiau.

- Tuomet sakykim, kad aš gimiau Saleme.

Piemuo nežino, kur yra Salemas, tačiau nenori klausti ir patirti gėdą dėl savo neišmanymo. Valandėlę jis stebi aikštę, kurioje visomis kryptimis zuja žmonės, atrodantys smarkiai užsiėmę.

- Kaip ten, Saleme? - pasiteirauja jis, vildamasis išpešti ką nors, už ko galėtų užsikabinti.

- Kaip ir visada.

Užsikabinti nėra už ko. Aišku tik tiek, kad Salemas ne Andalūzijoje. Kitaip šis miestas būtų jam žinomas.

- Ir ką jūs veikiate Saleme?

- Ką aš veikiu Saleme? - pirmą kartą senis pratrūksta juoktis. - Aš gi Salemo karalius!

Žmonės dažnai šneka keistus dalykus. Kartais geriau būti su avimis, kurios visada nebylios ir kurių visas rūpestis - vanduo ir žolė. Ar, pagaliau, su knygomis, kurios pasakoja neįtikėtinas istorijas, bet tik tada, kai tu nori jas girdėti. O kai kalbi su žmonėmis, šie kartais nušneka taip, kad nebežinai, ką atsakyti.

- Mano vardas Melchizedekas, - sako senasis žmogus. - Kiek tu turi avių?

- Kiek reikia, - atsako piemuo. Senis pernelyg daug nori žinoti apie jo gyvenimą.

- Tuomet iškyla vienas keblumas. Aš tau negalėsiu padėti tol, kol tu manysi turįs avių tiek, kiek reikia.

Vaikinas mažumėlę sudirgsta. Juk jis neprašė jokios pagalbos. Tai senis užsimanė vyno, norėjo kalbėtis, domėjosi jo knyga.

- Atiduokite knygą, - paprašo jis. - Man reikia eiti pas avis ir keliauti toliau.

- Duok man kas dešimtą savo avių, - sako senis, - ir aš tau pasakysiu, ką daryti, kad surastum paslėptąją lobį.

Tuomet jaunuolis vėl prisimena savo sapną, ir staiga jam viskas pasidaro aišku. Senė iš jo nepaėmė pinigų, bet šis seniokas (kuris galbūt yra jos vyras) gerai pasipelnys už jokios tikrovės neatitinkančią informaciją. Jis greičiausiai taip pat čigonas.

Tačiau vaikiniui nespėjus prasižioti, senasis pasilenkia, pakelia nuo žemės šakelę ir pradeda rašyti aikštės smėlyje. Lenkiantis kažkas akinamai blyksteli ant jo krūtinės. Nuostabiai vikriu judesiu, nebūdingu šio amžiaus žmogui, senis suskliaučia apsiaustą. Apžilpintos vaikinio akys atsigauna, ir dabar jis puikiai mato, ką rašo senasis.

Pagrindinės miestelio aikštės smėlyje jis perskaito savo tėvo ir motinos vardus. Jis skaito viso savo gyvenimo istoriją, iki pat šios akimirkos, - apie vaikystės

žaidimus, šaltas seminarijos naktis. Perskaito pirklio dukters vardą, kurio nežinojo... Skaito apie tai, ko niekad niekada nebuvo pasakojęs: kaip kartą, slapčia paėmęs tėvo pistoletą, ėjo medžioti ožiukų, apie savo pirmąją seksualinę patirtį...

- Aš esu Salemo karalius, - pasakė senis.

- Kodėl karalius kalbasi su piemeniu? - didžiai nustebęs ir sukrėstas, klausia jaunuolis.

- Yra keletas priežasčių. Bet tarkime, jog svarbiausioji ta, kad tu esi pajėgus įvykdyti savo Asmeninę Legendą.

Jaunuolis nežino, kas yra Asmeninė Legendą.

- Ji yra tai, ką tu visuomet norėjai daryti. Kiekvienas iš mūsų ankstyvoje jaunystėje žino savąją Asmeninę Legendą. Tuo gyvenimo laikotarpiu viskas aišku, viskas atrodo įmanoma, nebijome svajoti ir kalbėti apie tai, ką norėtume veikti gyvenime. Tačiau laikui bėgant atsiranda paslaptinga jėga, kuri stengiasi mums įteigti, kad jos, tos Asmeninės Legendos, įvykdyti neįmanoma...

Tai, ką kalba senasis žmogus, piemeniui didelio išpūdžio nedaro. Bet jam norisi sužinoti, kas tos "paslaptingosios jėgos", - pirklio duktė klausytusi išsižiojusi.

- Šios jėgos, kurios atrodo blogos, iš tikrųjų mus moko, kaip įgyvendinti Asmeninę Legendą. Būtent jos paruošia dvasią ir valią, nes yra viena didelė tiesa šiame pasaulyje: nesvarbu, kas tu esi ir ką veiki, jei ko nors tikrai nori, šis tavo troškimas yra gimęs Pasaulio Sieloje. Jį įvykdyti ir yra tavo misija žemėje.

- Net jei nori tik keliauti? Arba vesti audinių pirklio dukterį?

- Arba surasti lobį. Pasaulio Siela minta žmonių laime. Arba jų nelaimėmis, pavydu, neišsipildžiusiais norais. Viena vienintelė žmonių pareiga yra įvykdyti savo Asmeninę Legendą. Tik tai.

- Ir kai tu tikrai ko nors trokšti, visas pasaulis slapta padeda tau įgyvendinti šį troškimą.

Valandėlę juodu tyli, žvelgdami į aikštę ir praeivius. Senis prabyla pirmas:

- Kodėl tu ganai avis?

- Todėl, kad mėgstu keliauti.

Senis rodo į aikštės kampe prie savo raudono vežimėlio stovintį kukurūzų traškučių pardavėją.

- Šis žmogus vaikystėje taip pat norėjo keliauti. Tačiau pasirinko ką kita: nusipirko vežimėlį, kad galėtų pardavinėti traškučius ir metų metais kaupti pinigus.

Senatvėje nuvyks mėnesiui į Afriką. Jis taip ir nesuprato, kad galėtų kasdien daryti tai, apie ką svajojo.

- Jam reikėjo būti piemeniu, - balsu ištaria jaunuolis pats sau.

- Jis apie tai galvojo, - atsako senis. - Tačiau kukurūzų pardavėjai yra aukščiau nei piemenys. Kukurūzų pardavėjai turi virš galvos stogą, o tuo tarpu piemenys nakvoja po žvaigždėtu dangumi. Ir žmonės verčiau linkę išleisti savo dukteris už kukurūzų pardavėjų nei už piemenų.

Vaikinas prisimena pirklio dukterį, ir jam dilgteli širdį. Tame mieste juk buvo kukurūzų pardavėjas.

- Galų gale žmonių nuomonė apie kukurūzų pardavėjus ir piemenis jiems tampa svarbesnė už Asmeninę Legendą.

Senis varto knygą ir, aiškiai jausdamas malonumą, įninka skaityti vieną jos puslapį. Piemuo valandėlę laukia, o paskui pertraukia jo skaitymą taip, kaip anksčiau pats buvo sutrukdytas.

- Kodėl jūs man visa tai pasakojate?

- Todėl, kad tu bandai gyventi savo Asmeninę Legendą. Ir kad šiuo metu esi linkęs jos išsižadėti.

- Ir jūs visada atsirandate tokiais momentais?

- Ne visada šituo pavidalu, bet būtinai atsirandu. Kartais ateinu kaip gera idėja, kaip gera išeitis iš sunkios padėties. Kitais kartais lemiama akimirka viską pakreipiu taip, kad žmogui pasidarytų kiek lengviau. Ir panašiai... Bet dauguma žmonių to nepastebi.

Ir jis ima pasakoti, kaip praėjusią savaitę buvęs priverstas pasirodyti vienam brangakmenių ieškotojui akmens pavidalu. Tas žmogus, viską pametęs, iškeliaavo ieškoti smaragdų. Penkerius metus triūsė prie vienos upės, per tą laiką suskaldė devynis šimtus devyniasdešimt devynis tūkstančius devynis šimtus devyniasdešimt devynis akmenis. Tuo metu, kai jau ketino atsižadėti savo siekimo, betrūko vieno akmens, vieno vienintelio akmens, kurį perskėlus būtų buvęs surastas smaragdus. Kadangi šis žmogus dėl savo Asmeninės Legendos rizikavo viskuo, senasis nusprendęs įsikišti. Jis pasivertęs akmeniu ir pariedėjęs ieškotojui po kojomis. Šis, tūždamas dėl prarastų penkerių metų, čiupo akmenį ir sviedė tolyn taip smarkiai, kad akmuo, atsitrenkęs į kitą, jį suskaldė, ir ieškotojas išvydo gražiausią pasaulyje smaragdą.

- Žmonės labai anksti suvokia savo gyvenimo prasmę, - sako senis, ir jo akyse atsispindi keistas liūdesys. - Gal todėl jie taip pat anksti jos ir išsižada. Bet toks jau yra pasaulis.

Tada jaunuolis prisimena, kad jų pokalbis prasidėjo nuo paslėpto lobio.

- Lobius atveria tekantys srautai ir palaidoja kylantys vandenys, - sako senis. - Jei tu nori sužinoti ką nors daugiau apie savąjį lobį, turi man perleisti dešimtąją dalį savo bandos.

- O gal verčiau dešimtąją dalį lobio?

Senasis žmogus atrodo nusivylęs.

- Jei tu pradėsi dalinti tai, ko dar neturi, prarasi norą siekti.

Tuomet pirmuo paaiškina, kad jis pažadėjęs dešimtadalį lobio čigonei.

- Čigonai gudrūs, - atsidūsta senis. - Šiaip ar taip, tau bus pravartu patirti, kad viskas gyvenime turi kainą. Kaip tik šito mus stengėsi išmokyti Šviesos Kariai.

Jis gražina jaunuoliui knyga.

- Rytoj tuo pačiu laiku tu man atvarysi dešimtadalį savo bandos. O aš tau paaiškinsiu, kaip surasti paslėptąjį lobį. Dabar lik sveikas, gero vakaro.

Ir jis pranyksta viename aikštės kampelių.

*

Jaunuolis dar bando skaityti, bet jam nebepavyksta susikaupti. Jis susijaudinęs ir įsitempęs, nes žino, kad senis sakė tiesą. Vaikinas susieško kukurūzų pardavėją ir nusiperka maišelį traškučių, dvejodamas, ar nereikėtų jam papasakoti, ką apie jį kalbėjo senis. "Kai kada geriau viską palikti taip, kaip yra",- pamano ir nesako nieko. Jei papasakotų, pardavėjas tris dienas svarstytų, ar jam nereikia visko mesti. Bet jis jau taip pripratęs prie savojo vežimėlio... Verčiau jį apsaugoti nuo tų skausmingų abejonių.

Vaikinas leidžiasi klaidžioti po miestą ir nueina iki uosto. Ten pamato nedidelį pastatą su langeliu, prie kurio žmonės perkasi bilietus. Egiptas yra Afrikoje.

- Ko pageidautumėte? - paklausia jo kasininkė.

- Galbūt rytoj,- sumurma atsitraukdamas. Norint persikelti kiton sąsiaurio pusėn, pakaktų parduoti vieną avių... Ta mintis jį išgąsdina.

- Dar vienas svajotojas, - vaikinui tolstant, sako kasininkė savo padėjėjai. - Neturi pinigų sumokėti už kelionę.

Stovėdamas prie kasos, jaunuolis prisiminė avis, tačiau dabar bijo grįžti pas jas. Per dvejus metus apie avių auginimą jis sužinojo viską. Moka jas kirpti, prižiūrėti ėringąsias, apsaugoti bandą nuo vilkų. Yra apėjęs visas

Andalūzijos pievas ir ganyklas. Žino tiksliai kiekvieno savo gyvulio kainą, už kiek kuris pirktas ar parduotas...

Griždamas piemuo pasirenka patį ilgiausią kelią. Šis miestas taip pat turi pilį; jį apima noras užkopti akmenimis grįstu šlaitu ir atsisėsti ant aukštai iškilusio pilies mūro.

Iš aukštai jis įžiūri Afriką. kažkas jam yra aiškinęs, kad iš ten atplaukė maurai, kurie taip ilgai išlaikė okupavę beveik visą Ispaniją. Jis nemėgsta maurų. Tai jie čia atvedė čigonus.

Iš aukštai jis mato ir didžiąją miesto dalį, taip pat aikštę, kurioje kalbėjosi su seniū.

"Tebūnie prakeikta toji valanda, kai sutikau tą senioką", - dingteli jam. Juk jis tenorėjo surasti moterį, mokančią aiškinti sapnus.

Ir toji moteris, ir senis sakytum numojo ranka į tai, kad jis piemuo. Abu jie - niekuo pasaulyje nebetikintys atsiskyrėliai, nesuprantantys, kad piemuo galų gale prisiriša prie savo gyvulių. Juk jis žino viską apie kiekvieną savo avį: kuri šluba, kuri už poros mėnesių turi ertiotis, kuri tingiausia... Jis moka jas kirpti ir skersti. Jei jis kada sumanys iškeliauti, jos liūdės.

Pradeda pūsti vėjas. Ši vėją jis pažįsta: tai vadinamasis Levanto vėjas. Su juo atėjo netikėlių ordos. Kol nebuvo apvaikščiojęs Tarifos, neįsivaizdavo, kad Afrika taip arti. O juk tai labai pavojinga: maurai ir vėl gali užplūsti šalį.

Vėjas stiprėja. "Įkliuvau tarp savo avių ir lobio", - mašto vaikinai. Jam reikia nuspręsti ir pasirinkti: tai, prie ko yra įpratęs, ar tai, ką norėtų turėti. Ir dar pirklio duktė... Bet ji mažiau svarbi negu avys, nes nėra nuo jo priklausoma. Jaunuolis tikras, kad mergina net nepastebės, jei jis poryt nepasirodys: jai visos dienos panašios viena į kitą. O kai visos dienos tokios panašios, vadinasi, žmonės nebepastebi tų gerų dalykų, kurie įvyksta jų gyvenime, saulei keliaujant dangumi iš rytų į vakarus.

"Aš palikau savo tėvą, motiną, pilį ir miestą, kuriame gimiau. Jie su tuo apsiprato, ir aš apsipratau. Avys taip pat apsipras su tuo, kad manęs nėra", - pagaliau mintyse nusprendžia vaikinai.

Iš aukštai jis žiūri į aikštę. Keliaujantis pardavėjas vis dar pardavinėja savo traškučius. Ant suoloelio, kur sėdėjo ir kalbėjosi jiedu su seniū, atsisėda ir bučiuojasi jauna porėlė.

"Kukurūzų pardavėjas..." - sumurma sau, bet nebaigia sakinio. Nes dabar jau į veidą smarkiai pučia Levanto vėjas. Tiesa, jis atnešė maurus, bet atneša ir dykumos bei

šyduotų moterų kvapą. Taip pat atneša vyrų prakaito bei svajonių dvelksmą - vyrų, vieną dieną išėjusių ieškoti nežinomybės, aukso, nuotykių ir... piramidžių. Jaunuolis pasijunta pavydus laisvės vėjui; o tada suvokia, kad gali būti toks pat laisvas. Niekas tam netrukdo, nebent jis pats.

Avys, pirklio duktė, Andalūzijos pievos - tai tik jo Asmeninės Legendos etapai.

*

Kita dieną, vidurdieny, piemuose atsivaro šešias avis ir susiranda senąjį žmogų.

- Keista, - sako jis. - Mano draugas nupirko iškart visas avis. Prisipažino visą gyvenimą norėjęs būti piemeniu. Turbūt tai geras ženklas.

- Taip visuomet būna, - atsako senis. - Mes tai vadiname Palankumo Principu. Jei loši kortomis pirmą kartą, beveik tikras dalykas, kad laimėsi. Debiutanto sėkmė.

- Kodėl taip yra?

- Todėl, kad gyvenimas nori, jog gyventum savo Asmeninę Legendą.

Paskui jis ima apžiūrinėti avis ir pastebi vieną jų šlubuojant. Vaikinas paaiškina, kad tai nieko tokio, kad gyvulys protingas ir duodas daug vilnos.

- Kur yra lobis? - klausia jis.

- Lobis yra Egipte, prie piramidžių.

Vaikinas krūpteli. Senė sakė tą patį, tik jai už tai nereikėjo mokėti.

- Jei nori jį rasti, privalai būti labai atidus ženklams. Dievas kiekvienam pasaulyje nubrėžė taką. Tereikia perskaityti, ką jis nubrėžė tau.

Jaunuoliui nespėjus atsakyti, tarp jo ir senio pakyla naktinis drugys. Jis prisimena savo senelį; šis jam vaikystėje sakė, jog naktiniai drugiai - sėkmės ženklas. Kaip ir svirpliai, žalieji žiogai, maži pilkieji driežai ir keturlapiai dobilai.

- Taip, taip, - pritaria senis, skaitantis jo mintis. - Teisybę tau sakė senelis. Tai ženklai.

Paskui praskleidžia savo apsiaustą. Vaikinas pritrenktas to, ką išvyta, ir prisimena vakar jį apakinusį blyksnį: senio krūtinę dengia masyvus auksinis antkrūtinis, visas nusagstytas brangiaisiais akmenimis.

Tai tikras karalius. O rengiasi paprastai, kad išvengtų plėšikų.

- Imk, - taria senis ir iš antkrūtinio, iš paties vidurio, išlupa du akmenukus - vieną baltą ir vieną juodą.

- Jų vardai Urimas ir Tumimas. Juodasis reiškia "taip",

baltasis "ne". Jie tau padės, kai nesiseks rasti ženklų. Tik visuomet pateik konkretų klausimą.

Apskritai viską stenkis spręsti pats. Lobis yra prie piramidžių - ir tai tu jau žinotai. Šešias avis atiduodi už tai, kad dėl vieno dalyko apsispręsti tau padėjau aš.

Jaunuolis įsideda brangakmenius į krepšį. Ateityje jis viską spręs pats.

- Nepamiršk, kad visa yra vienis. Nepamiršk ženklų kalbos. O svarbiausia, nepamiršk iki galo įvykdyti savo Asmeninę Legendą.

Ir dar norėčiau tau papasakoti vieną trumpą istoriją.

Vienas turtuolis pasiuntė savo sūnų pas išmintingiausią pasaulyje žmogų sužinoti Laimės Paslapties. Po keturiasdešimties dienų kelionės per dykumą jaunuolis pagaliau priėjo gražią pilį, stovinčią kalno viršūnėje. Čia gyveno jo ieškomasis Išminčius.

Nesutikęs šio šventojo žmogaus, mūsų herojus įžengė vidun ir čia, puikioje salėje, išvydo didžiulį sujudimą: įeidinėjo ir išeidinėjo pirkliai, viename salės kampe kalbėjosi žmonės, kitame orkestras grojo švelnias melodijas. Ir dar stovėjo stalas, apkrautas įmantriausiais tos šalies valgiais.

Išminčius kalbėjosi čia su vienais, čia su kitais, ir jaunuoliui teko pralaukti keletą valandų, kol atėjo jo eilė.

Išminčius, atidžiai išklausęs vaikiną ir sužinojęs, ko jam reikia, pasakė šiuo metu neturįs laiko atskleisti Laimės Paslaptį, tačiau pasiūlė jam apžiūrėti rūmus ir sugrįžti po poros valandų.

- Tik norėčiau tave paprašyti vienos paslaugos, - pridūrė Išminčius ir padavė jaunuoliui šaukštelį, o į jį įlašino du lašus aliejaus. - Vaikščiodamas nešk tą šaukštelį taip, kad neišpiltum aliejaus.

Jaunuolis pradėjo lipti rūmų laiptais - aukštyr ir žemyn, vis nenuleisdamas akių nuo šaukštelio. Po dviejų valandų jis vėl prisistatė Išminčiui.

- Taigi, - klausia šis, - ar matei persų kilimus valgomajame? Ar matei parką, kurį Vyriausiasis Sodininkas kūrė dešimtį metų? Ar atkreipei dėmesį į puikiuosius pergamentus mano bibliotekoje?

Sumišęs jaunuolis prisipažino nematęs nieko. Jo vienintelis rūpestis buvęs neišlieti Išminčiaus įlašintojo aliejaus.

- Gerai. Grįžk ir apžiūrėk mano pasaulio stebuklus, - tarė jam Išminčius. - Negalima pasitikėti žmogumi, nemačius jo namų.

Kiek nuramintas, jaunuolis vėl paėmė šaukštelį ir pradėjo vaikštinėti po rūmus, šikart apžiūrinėdamas visus ant sienų ir palubėse iškabinėtus meno kūrinius. Dabar jis pamatė sodus, aplink juos dunksančius kalnus, subtilių gėlių grožį, pastebėjo, kaip skoningai parinkta vieta kiekvienam meno kūriniui. Grįžęs pas Išminčių, jis smulkiai apsakė, ką regėjęs.

- Bet kurgi tie du aliejaus lašai, kuriuos buvau tau įdavęs? - tuomet paklausė jo Išminčius.

Jaunuolis pažvelgė į šaukštelį ir suprato juos išpylęs.

- Tai va, - pasakė Išminčius, - galiu tau duoti vienintelį patarimą: Laimės Paslaptis yra matyti visus pasaulio stebuklus, sykiu nepamirštant dviejų aliejaus lašų šaukštelyje.

Netardamas nė žodžio, piemuo atsistoja. Jis suprato senojo karaliaus pasaką. Piemuo gali mėgti keliones, tačiau jis niekad nepamiršta savo avių.

Senis pažvelgia į jaunuolį ir, iškėlęs abi rankas, virš jo galvos padaro keletą keistų judesių.

Tada susirenka avis ir nueina savo keliais.

*

Aukščiau už visus kitus pastatus Tarifos miestelyje iškilusi sena, kadaise maurų pastatyta tvirtovė. Atsisėdus ant jos sienos, matyti miestelio aikštė, kukurūzų pardavėjas ir ruoželis Afrikos.

Melchizedekas, Salemo karalius, sėdėjo tą vakarą ant sienos ir jautė į veidą pučiantį vėją, vadinamą Levanto vėju. Šalia jo neramiai blaškėsi avys, sutrikusios dėl to, kad pasikeitė šeiminkas, ir dėl kitų permainų. Nors iš tikro joms reikėjo viso labo atsigerti ir paėsti.

Melchizedekas stebėjo nedidelį laivelį, tolstantį nuo uosto. Jis niekuomet nebepamatys jaunojo piemens, kaip niekuomet nebepamatė Abraomo po to, kai privertė jį susimokėti dešimtinę. Ir vis dėlto tai buvo jo darbas...

Dievams nereikia turėti norų, nes jie neturi Asmeninių Legendų. Tačiau širdies gilumoje Salemo karalius linkėjo jaunuoliui sėkmės.

"Gaila, kad jis greitai pamirš mano vardą, - pamanė.- Reikėjo jį pakartoti keletą kartų. Pasakodamas apie mane, galėtų pasakyti, jog tai buvau aš, Salemo karalius".

Paskui, kiek susigėdęs savo minčių, pakėlė akis į dangų: "Žinau, Viešpatie, kad, kaip tu sakei, tai tuštybių tuštybė. Bet senam karaliui retkarčiais reikia pajusti pasididžiavimą savimi".

*

"Kokia keista šalis toji Afrika", - mąsto jaunuolis.

Jis sėdi savotiškame bare, panašiam į tuos, pro kuriuos praėjo klaidžiodamas siauromis miesto gatvelėmis. Greta, leisdami iš rankų į rankas didžiulę pypkę, rūko vyrai. Per keletą čia praleistų valandų jis jau matė vaikštinėjančius, už rankų susikibusius vyrus, užsidengusias veidus moteris, dvasininkus, kurie kopė į aukštus bokštus ir ten giedojo, o minios žmonių tuo metu klaupėsi ant kelių ir galvomis daužė žemę.

"Netikėlių apeigos", - dingteli jam. Būdamas vaikas, savo kaimo bažnyčioje jis dažnai žiūrėdavo į šventojo Jokūbo - Maurų Puolėjo statulą - su kardu rankose, ant balto žirgo, kojomis trypančio kažkokius žmones, panašius į šituos. Jam nejauku, jis jaučiasi siaubingai vienišas. Netikėlių žvilgsniai tokie niūrūs...

Ir dar, išvykdamas per skubėjimą jis užmiršo vieną smulkmeną, vieną mažutę smulkmeną, kuri gali ilgam nutolinti lobio suradimą: šioje šalyje visi kalba arabiškai.

Prieina baro šeimininkas, ir vaikiną pirštu parodo į gėrimą, patiektą ant gretimo staliuko. Tai arbata. Karti. Kur kas labiau jam patiktų atsigerti vyno.

Tačiau dabar ne metas kvaršinti galvą tokiais dalykais. Reikia galvoti tik apie lobį ir apie tai, kaip jį pasiimti. Pardavęs avis, jis kišenėn įsidėjo palyginti nemažai pinigų ir žino, kad pinigai - stebuklingas dalykas: jų turėdamas, nė vienas nesijaučia visiškai vienišas. Netrukus, gal po keleto dienų, jis bus piramidžių papėdėje. Seniokui su visu tuo auksu, kuris blizgėjo ant krūtinės, nebuvo jokio reikalo dėl šešių avių paistyti nebūtus dalykus.

Karalius minėjo ženklus. Keldamasis laivu per sasiaurį, vaikiną galvojo apie juos. Jam buvo aišku, ką turėjo omenyje senasis: per tą laiką, kurį praleido Andalūzijos kaimuose, jaunuolis įprato skaityti žemės ir besikeičiančio dangaus ženklus ir pagal juos surasti kelią. Jis žinojo, koks paukštis išduoda netoliese pasislėpusią gyvatę, koks krūmas rodo, kad už kelių kilometrų yra vandens. Visų šių dalykų jį išmokė avys.

"Jei Dievas taip gerai veda avis, gerai ves ir žmogų", - nusprendžia ir iškart apsiramina. Nebe tokia karti atrodo ir arbata.

- Kas tu toks? - išgirsta klausiant ispaniškai.

Jis pajunta didžiulį palengvėjimą. Ką tik mąstė apie ženklus, ir štai vienas...

- Kaip čia yra, kad tu kalbi ispaniškai? - paklausia vaikiną.

Priėjusysis vilki vakarietiškais drabužiais, tačiau odos spalva liudija, kad jis vietinis. Vyrukas panašaus ūgio ir amžiaus kaip ir jis pats.

- Čia beveik visi kalba ispaniškai. Juk nuo čia tik pora valandų kelio iki Ispanijos.

- Sėskis ir užsisakyk ko nors mano sąskaita, - pasiūlo vaikinai. - Ir paprašyk vyno. Man siaubą kelia toji arbata.

- Vyno šioje šalyje nėra, - paaiškina priėjusysis. - Religija draudžia.

Tuomet jaunuolis papasakoja, kad jam būtina reikia nukeliauti prie piramidžių. Jau žiojasi kalbėti apie lobį, bet paskutinę akimirką susilaiko. Arabas už nuvedimą tikrai išreikalautų geros dalies. Jis prisimena, ką apie pasiūlymus sakė senis.

- Norėčiau, jei įmanoma, kad mane ten nuvestum. Už nuvedimą sumokėčiau. Ar tu žinai, kaip ten nukakti?

Vaikinai pastebi, kad baro šeimininkas atidžiai klausosi jų pokalbio, ir tai jį sutrikdo. Tačiau jis sutiko vadovą ir šios progos tikrai nepraleis.

- Reikia pereiti visą Sacharos dykumą, - sako naujasis pažįstamas. - Tam būtini pinigai. Pirmiausia noriu žinoti, ar turi jų pakankamai.

Jaunuoliui klausimas pasirodo šiek tiek įžūlus. Tačiau jis tiki senuoju žmogumi, o šis juk sakė, kad jeigu tikrai ko nors trokšti, visas pasaulis padeda tą troškimą įgyvendinti.

Jis išsitraukia iš kišenės pinigus ir parodo savo naujajam pažįstamam. Baro šeimininkas prieina arčiau ir taip pat žiūri. Vyrai persimeta keletu žodžių arabiškai. Šeimininkas atrodo įpykęs.

- Eime laukan, - sako vyrukas. - Jis nenori, kad mes čia sėdėtume.

Jaunuolis pasijunta drąsiau. Jis pakyla susimokėti, bet šeimininkas paima jį už alkūnės ir pradeda kažką kalbėti. Kalba nesustodamas. Jaunuolis stiprus, bet jis svetimoje šalyje. Tačiau naujasis draugas nustumia šeimininką į šalį ir išsiveda vaikina laukan.

- Jis kėsinosi į tavo pinigus, - paaiškina. - Tanžeras - ne toks kaip visa Afrika. Čia uostas, o visi uostai - vagių knibždėlynai.

Taigi jis gali didžiutis naujuoju draugu, kuris pavojaus akimirką atėjo į pagalbą. Vaikinai išsitraukia iš kišenės pinigus ir suskaičiuoja.

- Prie piramidžių galėtume būti jau rytoj, - imdamas pinigus, taria vyrukas. - Tik dabar reikia nusipirkti du kupranugarius.

Jiedu eina siauromis Tanžero gatvelėmis, kur visuose kampuose ir užkampiuose pristatyta prekėmis apkrautų prekystalių. Pagaliau atsiduria vidury didelės turgaus aikštės. Tūkstančiai žmonių derasi, perka, parduoda. Šalia daržovių - durklai, čia pat kilimai ir įvairiausios pypkės... Tačiau jaunuolis nenuleidžia akių nuo savo naujojo draugo. Juk šio rankose dabar visi jo pinigai. Gal vertėtų juos atsiimti, bet, ko gero, tai būtų nemandagu.

"Pakaks, jei atidžiai jį seksiu", - pamano. Juk jis už aną stipresnis.

Staiga viso šio chaoso viduryje jo akys užkliūva už labai gražaus kardo, kokio gyvenime dar nebuvo matęs, - su sidabrine makštimi, juoda, brangakmeniais inkrustuota rankena. Vaikinas sau prisižada, grįždamas iš Egipto, jį nusipirkti.

- Paklausk pardavėjo, kiek už jį prašo, - sako draugui. Ir suvokia, jog, grožėdamasis ginklu, kelias akimirkas buvo neatidus.

Jo širdis susigniaužia, tarytum staiga būtų susiaurėjusi krūtinė. Vaikinas bijo apsidairyti, nes gerai žino, ką pamatys. Akimirką jis sustingsta, išmeigęs akis į gražųjį kardą, o paskui, sukaupęs visą valią, atsigręžia atgal.

Viskas aplinkui kaip buvę: pirmyn ir atgal zujantys, šaukiantys, kažką perkantys žmonės, kilimai ir riešutai, salotos ir variniai padėklai, toliau gatvėse - už rankų susikibę vyrai, šyduotos moterys, egzotiški kvapai. Tik niekur, niečniekur nebėra jo bendrakeleivio.

Jis dar stengiasi tikėti, kad juodu pasimetė atsitiktinai, ir nusprendžia likti aikštėje, vildamasis, kad anas sugriš. Po valandėlės kažkoks žmogus užlipa į vieną iš bokštų ir pradeda giedoti, o visi esantys aikštėje klaupiasi ant kelių, daužo kaktomis į žemę ir gieda kartu. Baigę, nelyginant sutartinai besidarbuojantys skruzdėlynas, išardo prekystalius ir išsiskirsto.

Saulė taip pat artėja prie laidos. Jaunuolis ilgai lydi ją žvilgsniu, kol galiausiai ji pasislepia už baltų namų, juosiančių aikštę. Jis prisimena, jog kai ta pati saulė ši rytą tekėjo, jis buvo kitame žemyne, turėjo šešiasdešimt avių ir paskirtą pasimatymą su mergina. Rytą, eidamas laukais, jis dar žinojo viską, kas turėjo įvykti.

Tačiau dabar, saulei leidžiantis, jis kitoje šalyje, svetimas svetimoje žemėje, nesuprantantis net kalbos, kuria aplinkui kalba žmonės. Jis nebe piemuo, jis nebeturi nieko, net pinigų grįžti atgal ir pradėti viską iš naujo.

Ir visa tai tarp vieno saulėtekio ir saulėlydžio". Jam pagailsta pačiam savęs. Kartais gyvenimas apsiverčia vienu mirksniu, neduodamas laiko net apsiprasti su pasikeitimais.

Verkti gėda. Jis niekuomet neverkė net savo avių akivaizdoje. Bet turgaus aikštė tuščia, o jis toli nuo tėvynės.

Jis verkia: Jis verkia, nes Dievas neteisingas, jeigu taip atsilygina žmonėms, tikintiems savo svajonėmis. "Ganydamas avis, aš buvau laimingas ir dalinausi laime su visais, kurie buvo šalia. Žmonės matydavo mane ateinantį ir maloniai priimdavo. Dabar aš liūdnas ir nelaimingas. Ką toliau darysiu? Tapsiu pikčiurna ir nebepasitikėsiu žmonėmis, nes vienas mane apvylė. Nekėsiu visų, kurie rado paslėptus lobius, nes aš neradau savojo. Visada stengsiuosi laikyti užspaudęs turimus trupinius, nes esu per menkas, kad apglėbčiau pasaulį".

Jis praskleidžia savo kelionmaišį, norėdamas pasižiūrėti, gal ten dar likęs koks gabaliukas laive valgyto sumuštinio. Bet randa tik storą knygą, apsiausta ir du senio duotus akmenukus.

Juos pamatęs, jis labai nudžiunga. Tuos du brangakmenius iš auksinio antkrūtinio gavo mainais už šešias avis. Jis gali juos parduoti ir nusipirkti bilieta kelionei atgal.

"Ateityje būsiu gudresnis", - pasižada mintyse, traukdamas brangakmenius iš kelionmaišio ir kišdamas giliai į kišenę. Čia uostas, ir iš visko, ką sakė tas tipas, vienas dalykas yra tikras: uoste visada pilna vagių.

Dabar jis supranta, kodėl taip karščiaivosi baro šeimininkas: jis mėgino jį perspėti, kad nepasitikėtų anuo vyruku. "Aš, kaip ir dauguma žmonių, matau pasaulį tokį, kokį norėčiau matyti, o ne tokį, koks jis yra iš tiesų".

Jaunuolis atidžiai tyrinėja akmenukus. Švelniai glosto kiekvieną, jausdamas jų vėsa, paviršiaus lygumą. Jie - jo lobis. Jau vien lytėdamas juos, jis jaučia nepaaiškinamą ramybę. Ir prisimena seną žmogų.

"Kai tu tikrai ko nors trokšti, - sakė šis, - visas pasaulis padeda įgyvendinti šį troškimą".

Jam norėtusi suprasti, kaipgi šitai gali būti tiesa. Juk štai dabar jis - tuščioje turgaus aikštėje, be skatiko kišenėje, be savo avių, kurias reikėtų saugoti naktį. Tačiau brangakmeniai - įrodymas, kad jis tikrai buvo sutikęs karalių, kuris žinojo viską apie jo gyvenimą, net ir tai, ką jis veikė su tėvo ginklu ir koks buvo pirmas jo seksualinis nuotykis.

"Akmenys skirti būrimui. Tai - Urimas ir Tumimas".

Jis įkiša akmenukus atgal į kelionmaišį ir nusprendžia padaryti bandymą. Senis sakė, kad reikia pateikti aiškius klausimus, nes jei nežinai, ko nori, akmenys negali padėti.

Ir tuomet jaunuolis paklausia, ar tebegalioja senio jam suteiktas palaiminimas.

Ištraukia vieną iš akmenukų. Tai "taip".

- Ar aš rasiu savo lobį? - duoda antrą klausimą.

Jis kiša ranką į kelionmaišį, norėdamas išsitraukti vieną akmenuką, bet tuo metu jie abu išslysta žemėn pro mažą skylutę. Iki šiol net nebuvo pastebėjęs, kad kelionmaišis prairęs. Vaikinas pasilenkia pakelti Urimo ir Tumimo, kad galėtų juos vėl įmesti į maišą. Bet, matant akmenukus ant žemės, atmintyje iškyla kita frazė:

"Išmok pastebėti ženklus ir juos suprasti", - taip pat sakė senis.

O juk tai buvo ženklas! Jaunuolis nusijuokia. Paskui pakelia abu brangakmenius ir deda į kelionmaišį. Jis nebetina jo užsiūti, - brangakmeniai gali iškristi pro skylutę, kada panorėję. Jis suprato, jog yra dalykų, kurių nevalia klausti, - nereikia bėgti nuo savojo likimo.

"Aš žadėjau visada viską spręsti pats", - primena sau.

Svarbiausia, akmenys pasakė, kad senio palaiminimas tebesaugo jį, ir tai jam sugražina pasitikėjimą savimi. Jaunuolis vėl žiūri į tuščią turgaus aikštę, bet nebejuočia ankstesnės nevilties. Tai nebėra svetimas pasaulis; tai - naujas pasaulis.

Pagaliau, garbės žodis, juk tiksliai išsipildė tai, ko jis troško: pamatyti naujus kraštus. Net jeigu jam nebus lemta pasiekti piramidžių, jau dabar jis nukeliavęs daug toliau negu bet kuris jo pažįstamas piemuo.

"O! Jei jie žinotų, kad vos už poros valandų kelio laivu yra tiek įdomių dalykų..."

Naujasis pasaulis prieš jo akis atsiveria tuščios turgaus aikštės pavidalu, bet jis jau matė šią vietą kupiną gyvybės ir to nepamirš niekada. Prisimena kardą; nors ir sumokėjo didžiulę kainą už pasigrožėjimą juo, bet juk iki šiol gyvenime nebuvo matęs nieko panašaus. Ir staiga jis suvokia galįs žiūrėti į pasaulį kaip vagies auka arba kaip iešką lobio nuotykių mėgėjas.

"Aš - iešką lobio nuotykių mėgėjas", - dar pagalvoja išvargęs, prieš nugrimzdamas į gilų miegą.

*

Jis atsibunda kažkieno purtomas už peties. Turgaus aikštė, kurios vidury miegojo, pradeda atgyti.

Vaikinas apsidairo, ieškodamas savo avių, bet tuojau susivokia esąs kitame pasaulyje. Tai jam nesukelia

liūdesio, priešingai, jis pasijunta laimingas. Nebereikia ieškoti vandens ir édesio avims, jis gali leistis ieškoti lobio. Vaikinas neturi nė skatiko kišenėje, tačiau turi savąjį tikėjimą, gyvenimu. Ir vakar vakare galutinai apsisprendė būti nuotykių ieškotoju, tokiu kaip jo skaitytų knygų herojai.

Jaunuolis neskubėdamas vaikštinėja po aikštę. Prekiautojai pradeda montuoti stalus. Jis imasi padėti saldumynų pardavėjui, statančiam savąjį stalą. Jį patraukia šio žmogaus šypsena - ne tokia kaip daugelio: džiaugsminga, atvira gyvenimui, sakytum rodanti pasiryžimą pradėti gerą darbo dieną. Toji šypsena jam savaip primena senį, tą paslaptį karalių, su kuriuo susipažino. "Šis prekiautojas gamina skanėstus ne norėdamas pakeliauti ar vesti kokio pirklio dukterį. Ne, jis daro juos todėl, kad jam patinka šis darbas", - mąsto jaunuolis. Ir jis pasijunta galįs, kaip ir senis, vien pažiūrėjęs į žmogų, suprasti, ar šis arti savo Asmeninės Legendos, ar labai nuo jos nutolęs. "Tai nesunku, tik aš niekada anksčiau to nebuvau pastebėjęs".

Juodviem pabaigus tvarkyti prekystalį, geraširdis pardavėjas pasiūlo ką tik iškeptą bandelę. Vaikinas su dideliu malonumu ją suvalgo, padėkoja ir leidžiasi į kelią. Jau nuėjus gerą galą, jam dingteli mintis, kad prekystalį sumontavo du žmonės, kurių vienas kalbėjo arabiškai, o kitas ispaniškai. Nepaisant to, jie puikiausiai suprato vienas antrą.

"Pasaulyje yra kalba, viršesnė už žodžius, - pagalvoja.- Patyriau tai su avimis, o dabar tą patį patiriu su žmonėmis.

Taip, jis mokosi daugybės naujų dalykų. Tegu jau ir patirtų, bet vis dėlto naujų, nes anksčiau, susidurdamas su jais, visai jų nepastebėdavo. Todėl, kad buvo prie jų pripratęs. "Jei išmokčiau suprasti tą bežodę kalbą, suprasčiau pasaulį".

"Visa yra vienis" - sakė senasis žmogus.

Jis nusprendžia neskubėdamas pasibastyti Tanžero gatvelėmis: tik taip gali pavykti pastebėti ženklus. Be abejo, tam reikia daug kantrybės, bet juk kantrybė - tai pirmoji piemens įgyjama dorybė.

Dar vieną kartą jis suvokia šiame svetimame pasaulyje pasinaudojęs tuo, ko jį išmokė avys.

"Visa yra vienis" - sakė senasis žmogus.

*

Švinta, ir, kaip kiekvieną rytą, Krištolo Pardavėja užplūsta nerimas. Jau beveik trisdešimt metų jis toje

pačioje vietoje - ant vienos iš kalvų įsikūrusioje krautuvėlėje, į kuria retai teužsuka koks klientas. Dabar vėlu ką nors keisti: vienintelis dalykas, kurio jis išmoko gyvenime, - tai pirkti ir parduoti krištola. Buvo metas, kai jo krautuvėlę žinojo daug žmonių: arabų pirkliai, prancūzų ir anglų geologai, vokiečių kareiviai, kurių kišenės visuomet buvo pilnos pinigų. Tais laikais prekiauti krištolu buvo didelis dalykas, ir jis įsivaizdavo vieną dieną tapsiąs turtingas, įsivaizdavo visas tas gražias moteris, kurias turės senatvėje.

Tačiau bėgo laikas, o kartu su juo po truputį traukėsi miestas. Seuta klestėjo labiau negu Tanžeras, taigi ir prekyba pasuko kita kryptimi. Kaimynai išsikraustė kitur, ir dabar ant kalvos beliko vos kelios parduotuvės. Kas gi kops į kalvą dėl kokios menkos krautuvėlės?

Krištolo Pardavėjas neturi pasirinkimo. Trisdešimt gyvenimo metų jis praleido pirkdamas ir pardavinėdamas krištolo dirbinius, o dabar jau per vėlu užsiimti kuo nors kitkuo.

Visą rytą jis stebi negausius gatvės praeivius. Tai daro jau daugybę metų ir žino, kas kada praeis pro jo krautuvę.

Belikus kelioms minutėms iki priešpiečių ties vitrina sustoja jaunas svetimšalis. Apsirengęs ne blogiau už kitus, tačiau įgudusi Krištolo Pardavėjo akis tuoj atspėja, kad vaikiną neturi pinigų. Vis dėlto Pardavėjas nusprendžia grįžti prie prekystalio ir luktelėti kelias minutes, kol jis nueis.

*

Jaunuolis skaito ant durų pakabintą skelbimą, kad čia kalbama keletu kalbų, ir mato už prekystalio pasirodant žmogų.

- Jei norite, - kreipiasi jis, - aš galiu išvalyti šias vazas. Tokių, kokios jos yra, dabar niekas niekada nepirks.

Pirklys žiūri į jį, bet nepraveria burnos.

- Už tai man duosite pavalgyti, gerai?

Žmogus ir toliau tyli. Jaunuolis supranta, jog spręsti privalo pats.

Kelionmaišyje jis turi apsiaustą, kurio dykumoje neprireiks. Išsitraukia jį ir pradeda valyti vazas. Per pusvalandį išblizgina visus vitrinoje išstatytus dirbinius. Per tą laiką įeina du klientai ir nuperka keletą krištolinių indų.

Baigęs darbą, jis paprašo šeimininko valgyti.

- Einam priešpiečiauti, - pakviečia Krištolo Pardavėjas.

Jis užkabina ant durų kortelę, ir juodu drauge eina į mažutį barą kalvos viršūnėje. Susėdus prie vienintelio

staliuko, esančio bare, Krištoło Pardavėjas šypsodamasis sako:

- Tau nereikėjo nieko valyti. Koranas mums liepia pavalgydinti kiekvieną alkstantį.

- Tuomet kodėl man leidote tai daryti? - klausia jaunuolis.

Todėl, kad vazos tikrai buvo nešvarios. O tavo galva reikėjo apvalyti nuo blogų minčių, kaip ir manąją.

Kai jie baigia valgyti, Pardavėjas, pasisukęs į jaunuolį, taria:

- Aš norėčiau, kad dirbtum mano krautuvėje. Šiandien, tau valant krištolą, įėjo du klientai. Tai geras ženklas.

"Žmonės dažnai kalba apie ženklus, - pagalvoja piemu. - Bet jie nesupranta, apie ką kalba. Taip, kaip ir aš nesupratau, jog tiek metų kalbėjau su avimis bežode kalba".

- Ar nori pas mane dirbti? - pakartoja Krištoło Pardavėjas.

- Aš galiu dirbti likusią dienos dalį, - atsako vaikinąs.

- Iki aušros nuvalysiu visą parduotuvės krištolą. Už tai norėčiau pinigų, kad rytoj galėčiau nukeliauti į Egiptą.

Senis prapliumpa juoktis.

- Jei net visus metus valytum mano krištolą ir gautum už kiekvieną parduotą dirbinį gerus komisinius, dar turėtum skolintis pinigų kelionei į Egiptą. Tarp Tanžero ir piramidžių - tūkstančiai kilometrų dykumos.

Tuomet stoja tokia tylą, kad, atrodo, staiga užmigo visas miestas. Nebeliko turgų, pasibaigė derybos tarp prekeivių, nebėra kopiančių į minaretus ir ten giedančių vyrų, nebėra kardų inkrustuotomis rankenomis, nieko nebėra... Jokių vilčių ir nuotykių, jokių senų karalių ir Asmeninių Legendų. Nebėra lobio nei piramidžių. Tarsi bežadis tapo visas pasaulis, nes nutilo vaikino širdis. Nei skausmo, nei kančios, nei nusivylimo. Tik tuščias žvilgsnis, įsmigęs į žemas baro duris, ir didžiulis noras mirti - kad šią pačią akimirką viskas pasibaigtų.

Pardavėjas žiūri į jį suglumęs. Džiaugsmas, tryškęs iš vaikino ši rytą, sakytum staiga dingo.

- Aš galiu tau duoti pinigų sugrįžti savon šalin, sūnau, - sako Krištoło Pardavėjas.

Jaunuolis vis dar tyli. Paskui atsistoja, susitvarko drabužius, pasiima kelionmaišį.

- Aš dirbsiu pas jus, - pareiškia jis.

Ir kiek patylėjęs priduria:

- Man reikia pinigų nusipirkti keletui avių.

Antra dalis

Jau beveik mėnuo, kai jaunuolis dirba pas Krištolo Pardavėją. Tai ne toks darbas, kuris jam tikrai patiktų. Juo labiau kad už savo prekystalio per dienas nesiliauja bambėjęs Pardavėjas, vis jį ragindamas būti atidų, kad kas nesudužtų.

Tačiau jis ir toliau dirba čia. Mat nors Pardavėjas ir senas niurzglis, bet ne sukčius: už kiekvieną parduotą daiktą vaikiną gauna neblogus komisinius ir jau spėjo kiek pasitaupyti. Šįryt jis paskaičiavo: jeigu dirbs taip kaip dabar, prireiks visų metų, kol galės nusipirkti keletą avių.

- Norėčiau padaryti dar vieną lentyną krištolui, - kreipiasi į šeimininką. - Galėtume ją pastatyti lauke, kad iš tolo patrauktų einančiųjų kalvos šlaitu dėmesį.

- To dar niekad nedariau, - atsako Pardavėjas. - Praeidami žmonės kliudys lentyną, ir krištolas duš.

- Kai aš variauju per kaimus savo avis, jas bet kada galėju įgelti gyvatė. Bet ši rizika - avių ir piemenų gyvenimo dalis.

Pardavėjas nueina prie kliento, norinčio pirkti tris vazas. Dabar jis parduoda daugiau nei bet kada, tarytum būtų sugrižę laikai, kadį ši gatvė buvo vienas pagrindinių Tanžero traukos centrų.

- Mūsų apyvarta gerokai padidėjo, - sako jis vaikinui, kai klientas išeina. - Iš to, ką uždirbame dabar, aš galiu geriau gyventi, o tu galėsi greičiau vėl įsigyti avių. Tad kam dar daugiau prašyti iš gyvenimo?

- Privalome sekti ženklus, - nemąstydamas atsako jaunuolis. Ir pasigaili tai ištaręs, nes juk Pardavėjas nebuvo sutikęs karaliaus.

"Tai vadinama Palankumo Principu, sakė senis. Debiutanto sėkmė. Nes gyvenimas nori, kad mes gyventume savo Asmeninę Legendą".

Tačiau Pardavėjas gerai supranta, apie ką kalba vaikiną. Vien tai, kad šis yra krautuvėje, - geras ženklas. Sulig kiekviena diena kasoje vis daugėja pinigų, tad jis nė nemano gailėtis nusiųsdamas jaunąjį ispaną. Nors tas ir uždirba daugiau, nei, jo manymu, derėtų: mat, nesitikėdamas, kad prekyba pagyvės, pats jam pasiūlė didesnius komisinius. Tik nuojauta jam sako, kad netrukus vaikiną grįš prie savo avių.

- Kodėl tu sumanei keliauti prie piramidžių? - klausia jis, norėdamas nukreipti pokalbį nuo lentynos.

- Todėl, kad daug apie jas girdėjau, - atsako vaikiną, vengdamas kalbėti apie savo sapną. Lobis dabar jam tapęs

skaudžiu prisiminimu, ir jis stengiasi apie visa tai nebegalvoti.

- Aš nežinau nė vieno žmogaus, kuris norėtų pereiti dykumą tik tam, kad pamatytų piramides, - sako Pardavėjas. - Juk tai ne kas kita kaip akmenų krūva. Tokią piramidę tu gali pasistatyti savo darže.

- Jūs niekada nesvajojote apie keliones, - burbteli jaunuolis ir nusigręžia aptarnauti ką tik parduotuvėn įėjusio kliento.

Praėjus porai dienų pirklys pats prašnenka apie vitriną.

- Labai nemėgstu permainų, - sako jis. - Nei tu, nei aš nesame tokie kaip Hasanas. Jis - turtingas pirklys ir jei apsiskaičiuoja, ką nors pirkdamas, jam tai menkniekis. O mums tenka ilgai kentėti dėl savo klaidų.

"Tikra tiesa", - mintyse pritaria jaunuolis.

- Kodėl gi tu nori tos lentynos? - klausia Pardavėjas.

- Aš noriu kuo greičiau sugrįžti prie avių. Kai lydi sėkmė, reikia ją išnaudoti ir daryti viską, kad jai padėtume - taip, kaip ji padeda mums. Tai vadinama Palankumo Principu. Arba "debiutanto sėkmė".

Senasis valandėlę tyli. Paskui atsidūsta:

- Pranašas mums davė Koraną ir paskyrė penkias priedermes, kurias turime vykdyti visą gyvenimą. Svarbiausia iš jų - tikėti vieną vienintelį Dievą. Kitos: melstis penkis kartus per dieną, laikytis Ramadano pasninko, teikti labdarą vargšams...

Jis nutyla. Kalbant apie Pranašą, jo akys pritvinksta ašarų. Šis žmogus - uolus tikintysis. Nors retkarčiais ir pristigdamas kantrybės, jis stengiasi gyventi pagal musulmoniškus įstatymus.

- O kokia penktoji priedermė? - neištveria vaikinai.

- Prieš porą dienų tu man sakei, kad aš niekada nesvajojęs apie keliones, - atsako Pardavėjas. - Penktoji kiekvieno musulmono priedermė yra atlikti vieną kelionę. Bent kartą gyvenime mes privalome aplankyti šventąjį Mekos miestą.

Meka yra dar toliau nei piramidės. Kai buvau jaunas, sumaniau su tuo trupučiu pinigų, kuriuos turėjau, pradėti šią prekybą. Tikėjau viena dieną tapti pakankamai turtingu ir ten nukeliauti. Iš tiesų, mano pelnas vis didėjo. Bet tuomet jau niekam nebegalėjau patikėti savo krištolo - juk krikščioniai daiktai tokie trapūs. Per tuos metus pro mano krautuvę praėjo daugybė Mekon keliaujančių žmonių. Buvo turtuolių, kuriuos lydėjo tarnų ir kupranugarių vilkstinės, tačiau dauguma jų buvo daug neturtingesni už mane.

Visi iškeliaudavo ir sugrįždavo laimingi, o sugrįžę ant savo namų durų pritvirtindavo tos šventos kelionės simbolius. Vienas iš tokių žmonių - kurpius, gyvenęs iš batų taisymo, man pasakojo, kad beveik ištisus metus keliavęs dykuma, tačiau labiau pavargęs, kai, ieškodamas odos, turėjęs apeiti keletą Tanžero kvartalų.

- Kodėl nekeliaujate į Meką dabar? -pasidomi jaunuolis.

- Todėl, kad svajonė. apie Meką man padeda gyventi. Ji man suteikia jėgų ištvirti visas tas viena į kitą panašias dienas, tas vazų prigrūstas lentynas, tuos pusryčius ir pietus apgailėtinoje užėjoje. Aš bijausi ją įvykdyti, nes tada nebeturėsiu dėl ko gyventi toliau.

Tu svajoji apie avis ir piramides. Tu nesi toks kaip aš, nes nori įgyvendinti savo svajones. Aš tenoriu svajoti apie Meką. Jau tūkstančius kartų įsivaizdavau savo kelionę per dykumą, atėjimą į aikštę, kurioje yra Šventasis Akmuo, septynis bokštus, į kuriuos turėsiu įkopti prieš jį paliesdamas. įsivaizdavau, kas bus greta manęs, kas priešais, apie ką mes kalbėsime ir kaip kartu melsime. Tačiau aš baiminuosi, kad visai tai netaptų didžiuliu nusivylimu, ir todėl verčiau pasitenkinu svajonėmis.

Tą dieną Pardavėjas duoda vaikiniui sutikimą įrengti vitriną.

Žmonių svajonės labai skirtingos.

*

Praeina dar du mėnesiai. Naujoji vitrina į parduotuvę pritraukia daug klientų. Jaunuolis paskaičiuoja, kad, padirbėjęs dar šešeta mėnesių, galės grįžti į Ispaniją ir nusipirkti šešiasdešimt, o gal net ir dar šešiasdešimt avių. Taigi per nepilnus metus jis bus padvigubinęs savo bandą. Be to, galės derėtis su arabais, mat jau pramoko šios savotiškos kalbos. Nuo to isimintino ryto turgaus aikštėje jis nebesinaudoja Urimu ir Tumimu, nes Egiptas jam tapo tokia pat tolimesne svajone kaip Meka Krištolo Pardavėjui. Tačiau dabar jis patenkintas savo darbu ir nenustoja galvoti apie tą dieną, kai paliks Tarifą kaip nugalėtojas.

"Atmink - visada turi žinoti, ko nori", - sakė senasis karalius. Jaunuolis žino, ko nori, ir dėl to dirba. O gal tai ir yra jo lobis - atvykti šion keiston žemėn, pakliūti ant vagies ir padvigubinti savo avių skaičių, neišleidus tam nė cento?

Jis didžiuojasi išmokęs ir supratęs daug svarbių dalykų. Tokių kaip prekyba krištolu, bežodė ir ženklų kalba.

Vieną popietę ant kalvos jis pamato žmogų, besiskundžiantį, kad, taip sunkiai lipus, negalima rasti

padorios vietos troškuliui numalšinti. Dabar jaunuolis supranta ženklų kalbą ir eina ieškoti šeimininko.

- Mes turėtume čia užkopusiems žmonėms pasiūlyti arbatos, - sako jam.

- Aplinkui yra daugybė vietų, kur galima išgerti arbatos, - atšauna Pardavėjas.

- Galėtume ją patiekti krištolo stiklinėse. Tada žmonės labiau įvertintų arbatą ir panorėtų įsigyti krištolo. Nes labiausiai žmones gundo grožis.

Pardavėjas kurį laiką žiūri į padėjėją, bet nieko jam neatsako. Tik vakare, atlikęs savo religines apeigas ir uždaręs krautuvę, jis atsisėda ant šaligatvio ir pakviečia jaunuolį kartu parūkyti nargilę - tą keistąją arabišką pypkę.

- Ko tu sieki? - klausia senasis Krištolo Pardavėjas.

- Aš jau sakiau: noriu atpirkti savo avis, ir tam man reikalingi pinigai.

Žmogus prisideda pypkėn naujų žarijų ir giliai užtraukia dūmą.

- Štai jau trisdešimt metų, kai aš čia prekiauju. Puikiai skiriu geros ir prastos kokybės dirbinius, gerai žinau visus šios prekybos ypatumus. Ir esu pripratęs prie krautuvės, jos dydžio ir klientūros. Pradėjus pardavinėti arbatą krištolo stiklinėse, verslas išaugtų, o man tektų keisti gyvenimo būdą.

- Argi tai negerai?

- Aš pripratęs prie savo gyvenimo būdo. Prieš tau ateinant čia, maščiau apie tai, jog praradau daug laiko, likęs toje pačioje vietoje, kai visi mano draugai išsikėlė kitur ir jų verslas arba žlugo, arba suklestėjo. Dėl to labai liūdėjau. Dabar žinau, kad viskas ne taip: iš tikrųjų mano krautuvė tokio dydžio, kokio visada norėjau. Aš nenoriu nieko keisti, nes nežinau, kaip keisti. Aš esu visiškai pripratęs prie savęs tokio, koks esu.

Jaunuolis nežino, ką sakyti. Tuomet senasis kalba toliau:

- Tu man buvai palaiminimas. O šiandien suvokiau vieną dalyką: bet koks palaiminimas, jei jis nėra priimtinas, virsta prakeikimu. Aš iš gyvenimo nebelaukiu nieko. O tu verti mane galvoti apie turtus ir horizontus, apie kuriuos niekuomet nė minties neturėjau. Dabar, šitai patyręs ir suvokęs didžiules savo galimybes, jausiuos kur kas nelaimingesnis nei anksčiau. Nes žinosiu, kad galiu turėti viską, tik nenoriu.

"Laimė, kad nieko tuomet nepasakiau kukurūzų traškučių pardavėjui", - mintyse pasidžiaugia jaunuolis.

Vyrai rūko pypkę dar kuri laiką, iki nusileidžia saulė. Juodu šnekėjosi arabiškai, ir jaunuolis patenkintas galėjęs susikalbėti šia kalba. Buvo metas, kai jis tikėjo, kad visko gyvenime jį gali išmokyti avys. Tačiau avys negalėjo jo išmokyti kalbėti arabiškai.

"Pasaulyje, matyt, yra ir kitų dalykų, kurių negali išmokyti avys, - mąsto jis, tylomis stebėdamas Pardavėją. - Nes, be vandens ir žolės, jos nieko daugiau neieško. Turbūt ne jos mane ir mokė. Aš pats iš jų mokiausi".

- Maktub, - galiausiai ištaria Pardavėjas.

- Ką tai reiškia?

- Reikia gimti arabu, kad tai suprastum. Verčiant apytikriai būtų "tai įrašyta".

Ir, rūpestingai gesindamas pypkėje žarijas, jis pareiškia jaunuoliui, kad šis galis pradėti klientams siūlyti arbatą krištolo stiklinėse.

Kartais gyvenimo srauto sulaikyti neįmanoma.

*

Žmonės kopia aukštyn kylančia gatve, o užkopę pasijunta nuvargę. Tačiau pačioje kalvos viršūnėje yra puikių krištolo dirbinių krautuvė, kur galima gauti gaivinančios mėtų arbatos. Ir jie eina vidun atsigerti arbatos, patiekiamos nuostabiose krištolo stiklinėse.

- Mano žmona niekad apie tai nepagalvojo, - sako vienas vyriškis ir nuperka keletą krištolo stiklinių. Vakare jis turės svečių, ir jiems, be abejo, padarys išpūdį šių indų prašmatnumas. Kitas klientas savo ruožtu pareiškia, kad arbatą, patiekta krištolo stiklinėse, visada gardesnė, nes geriau išsilaiko jos aromatas. Trečiasis priduria, kad tai Rytų tradicija - naudoti arbatai krištolą, turintį stebuklingų savybių.

Netrukus naujiena pasklinda, ir vis daugiau žmonių kopia kalvos viršūnėn pamatyti krautuvėlės, įdiegusios naują tokioje senoje prekyboje. Vėliau atsidaro ir daugiau parduotuvių, patiekiančių arbatą krištolo stiklinėse, tačiau jos nėra kylančios į kalvą gatvės gale, todėl lieka apytuštės.

Greitai Pardavėjui tenka nosisamdyti dar du tarnautojus. Netrukus kartu su krištolo dirbiniais jis pradeda importuoti didžiulius kiekius arbatos, kurią dieną po dienos suvartoja naujovių ištroškę vyrai ir moterys.

Taip praeina šeši mėnesiai.

*

Jaunuolis atsibunda prieš saulėtekį. Praėjo vienuolika mėnesių ir devynios dienos nuo tada, kai jo kojos pirmąsyk palietė Afrikos žemę.

Jis apsivelka specialiai šiai dienai nusipirktą arabišką balto lino drabužį, užsideda turbaną ir prispaudžia jį kupranugario odos lankeliu. Galiausiai apsiauna naujais sandalais ir, stengdamasis nekelti triukšmo, nusileidžia laiptais žemyn.

Miestas dar miega. Vaikinas susitepa sumuštinį su sezamo sviestu ir išgeria iš krištolinės stiklinės karštos arbatos. Tada atsisėda ant krautuvės slenksčio ir vienumoje užsirūko nargilę.

Jis rūko nieko negalvodamas, apgaubtas tylos, kuria tedrumsčia vėjo, atnešančio dykumos kvapą, ošimas. Baigęs rūkyti, įkiša ranką kišenėn ir keletą akimirų gėrasi tuo, ką iš jos išsitraukė.

Tai didoka pinigų suma. Jos visai pakanka nusipirkti šimtui dvidešimčiai avių, grįžimo bilietui ir prekybos tarp jo šalies ir tos, kurioje dabar yra, licencijai.

Jis kantriai laukia, kol nubunda senasis Pardavėjas ir nulipa atidaryti krautuvės. Tuomet juodu drauge sėda gerti arbatos.

- Šiandien išeinu, - sako jaunuolis. - Jau turiu pakankamai pinigų nusipirkti avims. Ir jūs jų turite pakankamai nukeliauti Mekon.

Senasis nieko neatsako.

- Norėčiau jūsų palaiminimo, - neatstoja jaunuolis. - Jūs man daug padėjote.

Senis tylėdamas toliau taiso arbatą. Pagaliau pasisuka į jaunuolį.

- Aš didžiuojuosi tavim, - prabyla jis. - Tu mano krautuvei įkvėpei gyvybės. Tik Mekon aš nekeliausiu, ir tu tai žinai. Kaip žinai ir tai, kad nebepirksi avių.

- Kas jums sakė? - išsigąsta jaunuolis.

- Maktub, - paprastai atsako Krištolo Pardavėjas.

Ir suteikia jam savo palaiminimą.

*

Jaunuolis nueina į savo kambarį ir susirenka daiktus. Susidaro trys pilni krepšiai. Jau išeidamas, kambario kampe pastebi savo senąjį piemens kelionmaišį. Jis visas sulamdytas, ir vaikinas vos jo nepamiršo. Viduje tebėra knyga ir apsiaustas. Kai jis traukia pastarąjį, ketindamas pasiūlyti pirmam gatvėje sutiktam vyrui, grindimis nurieda du akmenukai. Urimas ir Tumimas.

Tuomet jis vėl prisimena senąjį karalių ir nusistebi, kad tokį ilgą laiko tarpą buvo jį pamiršęs. Visus metus jis

dirbo be jokio atilsio, tesirūpindamas vienu dalyku - kaip užsidirbti pakankamai pinigų, kad netektų grįžti Ispanijon nuleista galva.

"Niekada neišsižadėk savo svajonių, - sakė senasis karalius. - Būk atidus ženklams".

Vaikinas pakelia nuo žemės Urimą ir Tumimą, ir jį apima keistas jausmas, tarsi netoliese būtų karalius. Taip, jis sunkiai dirbo visus šiuos metus, o dabar ženklai rodo, kad atėjo metas išvykti.

"Aš vėl būsiu tas, kas buvau seniau, - mąsto jis. - Tik kalbėti arabiškai mane bus išmokiusios ne avys".

Ir vis dėlto avys jį išmokė ne mažiau svarbaus dalyko: kad pasaulyje egzistuoja visiems suprantama kalba. Ir jis kalbėjo ja visą šį laiką, stengdamasis atgaivinti krautuvę. Tai entuziazmo kalba, kai viskas daroma su meile ir kantriai, žinant, ko nori, ir tikint, kad tai pasieksi. Dabar Tanžeras jam nebesvetimas miestas, ir jis jaučia, kad kaip užkariavo šią vietą, taip galėtų užkariauti ir kitą pasaulį.

"Kai tikrai ko nors trokšti, visas pasaulis padeda įgyvendinti tą troškimą"; - sakė senasis karalius.

Tačiau senasis karalius nekalbėjo apie vagis, apie didžiules dykumas, apie žmones, kurie žino savo svajones, bet nenori jų siekti. Senasis karalius nesakė, kad piramidės - tik akmenų krūva ir kad bet kas gali pasidaryti akmenų krūvą savo darže. Taip pat jis užmiršo pasakyti, ar, turint pakankamai pinigų nusipirkti didesnei bandai negu anksčiau turėtoji, reikia ją nusipirkti.

Vaikinas ima kelioniaišį kartu su kitais krepšiais ir nulipa laiptais žemyn; senasis šeimininkas aptarnauja užsieniečių porą, kiti krautuvės klientai iš krištolo stiklinių geria arbata. Toks ankstyvas metas, ir taip gerai vyksta prekyba. Iš tos vietos, kurioje stovi, jis pirmąsyk pastebi, kad Krištolo Pardavėjo plaukai lygiai tokie pat kaip senojo karaliaus. Jis prisimena saldumynų pardavėjo šypseną tą pirmąjį rytą Tanžere, kai neturėjo kur eiti nei ką valgyti, - toji šypseną jam taip pat priminė karalių.

"Tarytum jis būtų čia praėjęs ir palikęs savo pėdsakus, - mąsto vaikinas. - Atrodo, lyg kiekvienas šių žmonių vieną ar kitą savo gyvenimo valandą būtų turėjęs progą su juo susipažinti. Beje, jis sakė, jog visuomet pasirodo tam, kuris gyvena savo Asmeninę Legendą".

Vaikinas išeina neatsisveikinęs su Krištolo Pardavėju. Jis nenori apsiverkti kitiems matant. Bet jam bus gaila šio laiko ir visų čia išmoktų gerų dalykų. Dabar jis kur kas labiau pasitiki savimi ir jaučia norą užkariauti pasaulį.

"Tačiau aš eisiu į jau pažįstamus laukus ir vėl ginsiu per juos savo avis..." Tik jis jau nebesidžiaugia šiuo sprendimu. Jis dirbo ištisus metus, kad galėtų įgyvendinti svajonę, o štai dabar ši svajonė atrodo vis mažiau ir mažiau svarbi. Gal todėl, kad tai ir nebuvo jo svajonė?

"Kas žino, ar ne geriau elgtis taip kaip Krištolo Pardavėjas? Neiti Mekon, o gyventi noru ją pamatyti?" Bet rankose jis laiko Urimą ir Tumimą, ir šie brangakmeniai jam perduoda senojo karaliaus valią ir jėgą. Atsitiktinai - o gal tai ženklas, dingteli vaikinui, - jis atsiduria prie baro, į kurį buvo užėjęs pirmąją dieną. Jo vagies čia nėra, ir šeimininkas atneša stiklinę arbatos.

"Vėl tapti piemeniu galėčiau bet kada, - svarsto vaikinai. - Moku prižiūrėti avis ir niekad neužmiršiu, kaip su jomis elgtis. Tačiau nukeliauti prie Egipto piramidžių gal nebeturėsiu kitos progos. Senasis žmogus nešiojo auksinį antkrūtinį ir žinojo visą mano gyvenimo istoriją. Tai buvo tikras karalius, tikras visažinis".

Vos dvi valandos kelio jį teskiria nuo Andalūzijos lygumų, o tarp jo ir piramidžių - dykuma. Bet juk padėti galima vertinti ir kitaip: iš tikrųjų dabar jis yra dviem valandomis kelio arčiau savojo lobio. Kas, kad šiam dviejų valandų keliui įveikti jam prireikė beveik ištisų metų...

"Gerai žinau, kodėl norėčiau grįžti prie avių. Avis jau pažįstu; jų priežiūra nesunki, jas galima mylėti. Nežinau, ar galima pamilti dykumą, tačiau dabar joje slypi mano lobis. Jeigu nepasiseks jo rasti, namo sugrįžti galėsiu visada. O gyvenimas netikėtai man suteikė pakankamai pinigų, ir laiko turiu tiek, kiek reikia. Tai kodėl gi nepabandžius?"

Tą pačią akimirką jis pajunta didžiulį palengvėjimą. Jis gali bet kada vėl tapti piemeniu. Jis gali bet kada tapti krištolo pardavėju. Galbūt pasaulyje yra daug kitų paslėptų lobių, bet jis susapnavo sapną, kuris pasikartojo, ir sutiko karalių. Taip atsitinka ne kiekvienam.

Iš baro vaikinai išeina visiškai patenkinti. Jis ką tik prisiminė, kad vienas iš Pardavėjo tiekėjų krištolo dirbinius atgabendavo karavanais, keliaujančiais skersai dykumą.

Jo rankose Urimas ir Tumimas. Šių akmenų dėka jis ir vėl sugrįžta į savojo lobio kelią.

"Aš visuomet greta tų, kurie gyvena savo Asmeninę Legendą", - sakė senasis karalius.

Jis juk nieko nepraras, jei nueis iki prekių sandėlių išsiaiškinti, ar iš tikro piramidės taip toli.

*

Anglas sėdi pastate, atsiduodančiame gyvuliais, prakaitu, dulkėmis. Vargu ar jį galima vadinti prekių sandėliu; tai tikras tvartas.

"Visas mano gyvenimas praėjo tam, kad atsidurčiau štai tokioj vietoj, - mąsto jis, išsiblaškęs vartydamas kažkokį chemijos žurnalą. - Dešimt metų studijų mane atveda į gyvulių tvartą!

Bet reikia tęsti. Reikia tikėti ženklais. Visą gyvenimą, visą studijų laiką jis praleido ieškodamas bendros Pasaulio kalbos. Iš pradžių domėjosi esperanto, vėliau religijomis ir galiausiai apsistojo ties alchemija. Jis mokėjo esperanto kalbą, puikiai nusimanė apie įvairias religijas, bet dar nebuvo tapęs alchemiku. Be abejo, jam pavyko iššifruoti daug svarbių dalykų, tačiau šiuo metu ieškojimais buvo pasiekę tokia ribą, kad jis nebepajėgė žengti toliau. Jis bandė užmegzti ryšius su kitais alchemikais. Tačiau alchemikai - keistuoliai, galvojantys tik apie save ir retai kada sutinkantys padėti. Kas žino, ar tik jie jau nėra atradę Didžiojo Kūrinio paslapties - Filosofinio Akmens - ir dėl to dabar tyli, užsisklendę nuo visų?

Bergždžiai ieškodamas Filosofinio Akmens, jis jau išleido didžiąją dalį tėvo palikto turto. Jis lankėsi geriausiose pasaulio bibliotekose, turėjo išsigijęs svarbiausius ir rečiausius alchemijos veikalus. Syki viename jų perskaitė, jog kadaise į Europą buvo atvykęs žymus alchemikas arabas, kuris sakėsi turįs daugiau nei du šimtus metų ir atradęs Filosofinį Akmenį bei Ilgo Gyvenimo Eliksyra. Šis pasakojimas anglui padarė didelį įspūdį. Bet visa tai ir būtų likę tik legenda, panašia į daugelį kitų, jei vienas jo draugas, grįžęs iš archeologinės ekspedicijos dykumoje, nebūtų papasakojęs apie ten gyvenantį ypatingomis galiomis apdovanotą arabą.

- Jis gyvena Al Fajumo oazėje, - pasakojo draugas. - Žmonės sako, kad jam daugiau nei du šimtai metų ir kad jis sugeba bet kurį metalą paversti auksu.

Tai išgirdęs, anglas nepaprastai susijaudino. Atšaukė visus prisiimtus įsipareigojimus, atsirinko svarbiausias knygas, ir štai jis čia - panašiam į gyvulių tvartą prekių sandėlyje, kuriame didžiulis karavanas ruošiasi kelionei per Sacharą. Šis karavanas eis per Al Fajumą.

"Aš privalau susitikti su tuo prakeiktu alchemiku", - mąsto anglas.

Ir jam darosi lengviau kęsti gyvulių smarvę.

Į pastatą, kuriame sėdi anglas, įeina ir pasilabina taip pat apsikrovęs ryšuliais jaunas arabas.

- Kur keliaujate? - pasiteirauja.

- Dykumon, - atsako anglas ir vėl palinksta prie žurnalo. Šiuo metu jis neturi noro kalbėtis. Jis privalo savo atmintyje atgaivinti viską, ko išmoko per dešimtį metų, nes alchemikas tikriausiai surengs jam kokią išbandymą.

Jaunasis arabas taip pat išsitraukia knygą ir pradeda skaityti. Knyga ispaniška. "Čia tai puiku", - apsidžiaugia anglas. Jis kalba ispaniškai geriau negu arabiškai, ir jei šis vaikinys keliauja iki Al Fajumo, turės su kuo pasišnekučiuoti, kai nebus užsiėmęs svarbiais dalykais.

*

"Keista, - stebisi jaunuolis, bandydamas iš naujo skaityti laidotuvių sceną, kuria prasideda pasakojimas. - Jau beveik metai, kai pradėjau šią knygą, bet daugiau kaip kelių puslapių negaliu įveikti". Nepavyksta susikaupti, nors greta ir nėra jam trukdančio karaliaus.

Vaikinys vis dar dvejoja, - jam sunku apsispręsti. Dabar jis supranta vieną svarbią tiesą: sprendimai tėra tik ko nors pradžia. Darydamas sprendimą, žmogus iš tikrųjų pasineria veržlion srovėn, kuri jį nuneša ten, kur sprendimo akimirka jis net nenujautė atsidursias.

"Kai nusprendžiau vykti ieškoti savojo lobio, neįsivaizdavau, kad dirbsiu krištolo krautuvėje, - mąsto jis, stengdamasis pagrįsti savo išvadas. - Taip ir šis karavanas - jis gali puikiai atitikti mano sprendimą, bet jo kelionė tebėra paslaptis".

Priešais sėdi europietis, kuris taip pat skaito knygą. Nesimpatiškas: kai jis įėjo, nužvelgė jį niekinamai. Būtų galėję tapti gerais draugais, bet europietis nuo pat pirmos akimirkos užkirto tam kelią.

Jaunuolis užverčia knygą - nenori niekuo būti panašus į tą europietį. Taigi išsitraukia iš kišenės Urimą ir Tumimą ir pradeda jais žaisti.

Svetimšalis sušunka:

- Urimas ir Tumimas!

Jaunuolis skubiai paslepia akmenukus kišenėje.

- Jie neparduodami, - burbteli.

- Jų vertė nedidelė, - atsako anglas. - Tai kalnų krištolas, nieko daugiau. Žemėje yra begalė kalnų krištolo, bet tiems, kurie apie jį nusimano, šitie yra Urimas ir Tumimas. Aš ir nežinojau, kad šioje pasaulio dalyje jų esama.

- Juos man dovanojo vienas karalius, - paaiškina vaikinys.

Svetimšalis nutyla. Paskui įkiša ranką į kišenę ir virpėdamas ištraukia iš jos du lygiai tokius pat akmenukus.

- Jūs minėjote karalių... - prabyla jis.
- Bet jūs netikite, kad karalius galėtų kalbėtis su piemeniu, - atkerta jaunuolis, šįsyk tikrai norėdamas užbaigti pokalbį.

- Greičiau priešingai. Piemenys pirmieji pagerbė vieną karalių tada, kai visi kiti atsisakė jį pripažinti. Taigi nėra nieko nepaprasto, jei karaliai kalbasi su piemenimis.

Ir bijodamas, kad vaikinai gali jo nesuprasti, priduria:

- Apie tai parašyta Biblijoje. Knygoje, kuri mane išmokė pasidaryti šiuos Urimą ir Tumimą. Tie akmenys - tai vienintelė Dievo leidžiama būrimo priemonė. Dvasininkai juos nešioja įsegtus į aukso antkrūtinį.

Jaunuolį užplūsta džiaugsmas: kaip gerai, kad jis atėjo čia!

- Galbūt tai ženklas, - tarsi balsu mąstydamas, sumurma anglas.

- Kas jums kalbėjo apie ženklus?

Vaikino susidomėjimas vis labiau didėja.

- Gyvenime viskas ženklai, - atsako anglas, pagaliau užversdamas žurnalą, kurį skaitė. - Pasaulis sukurtas taip, kad jo pamatas yra viena kalba, kurią visi girdi, tačiau kurios nebesupranta. Tos Universaliosios Kalbos, šalia kitų dalykų, aš ir ieškau. Kaip tik todėl esu čia. Mat privalau surasti vieną žmogų, mokantį šią Kalbą. Alchemiką.

Pokalbį nutraukia įėjęs prekių sandėlio savininkas.

- Judviejais pasisekė, - praneša storulis arabas. - Šiandien po pietų vienas karavanas išeina į Al Fajumą.

- Bet aš keliauju į Egiptą, - nesutinka vaikinai.

- Al Fajumas ir yra Egipte, - geraširdiškai nusijuokia storulis. - Tu man atrodei labai juokingas arabas.

Vaikinas pasisako esąs ispanas, tuo pradžiugindamas anglą: bus nors vienas europietis, tegu ir arabiškai apsirengęs.

- Jie ženklus vadina sėkme, - arabui išėjus, pareiškia anglas. - Jei galėčiau, parašyčiau didžiulę enciklopediją apie žodžius "sėkmė" ir "sutapimas". Būtent šiais žodžiais parašyta Universalioji Kalba.

Paskui juodu vėl šnekučiuojasi, ir anglas sako jaunuoliui, jog tai ne atsitiktinumas, kad pamatė jį su Urimu ir Tumimu rankose. Ir pasiteirauja, ar jis taip pat keliaujas ieškoti Alchemiko.

- Aš keliauju ieškoti lobio, - atsako vaikinai ir tuojuo pasigaili apie tai prasitaręs.

Tačiau anglas neatrodo labai susidomėjęs tuo, ką jis pasakė.

- Tam tikra prasme aš taip pat, - prisipažįsta.

- Aš net nežinau, kas yra toji alchemija, - dar priduria jaunuolis, bet tuo metu prekių sandėlio savininkas juos pakviečia laukan.

*

- Aš - Karavano Vadas, - prisistato ilgabarzdis vyriškis juodomis akimis. - Ir savo rankose laikau kiekvieno, kurį vedu, gyvybę ir mirtį. Nes dykuma - aikštinga moteris, neretai išvaranti žmones iš proto.

Karavaną sudaro apie du šimtus keleivių ir antra tiek gyvulių - kupranugarių, arklių, mulų, paukščių. Daug moterų, vaikų. Ne vienas vyras turi už diržo užkištą durklą, o jei ne - tai ilgavamzdį ant peties. Anglas gabenasi keletą skrynelių knygu.

Aikštėje viešpatauja neapsakomas triukšmas, ir Vadas, norėdamas, kad visi jį suprastų, turi savo kalbą pakartoti keletą kartų.

- Čia yra visokių žmonių, ir kiekvieno širdyje vis kitas dievas. Mano vienintelis dievas yra Alachas, ir aš prisiekiu Alachu, jog darysiu viską, ką galėsiu ir kaip tik galėsiu, kad dar syki įveikčiau dykumą. Tačiau aš noriu, kad kiekvienas iš jūsų taip pat nuoširdžiai prisiektų savo tikimu Dievu, kad manęs klausys bet kuriomis aplinkybėmis. Dykumoje nepaklusnumas tolygus mirčiai.

Per minią nuvilnija prislopintas šnabždesys. Kiekvienas pakuždom prisiekia savuoju Dievu. Jaunuolis prisiekia Jėzumi Kristumi. Anglas tyli. Murmesys trunka kiek ilgiau, nei užtruktų paprasta priesaika. Žmonės prašo Dangaus užtarimo.

Pasigirsta pratisas trimito garsas, ir visi sėdasi į balnus. Jaunuoliui ir anglui tenka gerokai pasistengti, kol užsiropščia ant savo nusipirktų kupranugarių. Vaikinas pajunta gailestį sunkiais ryšuliais apkrautam anglo gyvuliui.

- Ne, atsitiktinumų nėra, - sako anglas, bandydamas tęsti sandėlyje pradėtą pokalbį. - Aš atvykau čia vieno draugo dėka, nes jis susipažino su arabu, kuris...

Tačiau karavanas pajuda, ir darosi nebeįmanoma suprasti jo žodžių. Ir vis dėlto jaunuolis puikiai žino, apie ką kalbama: tai vis toji pati paslaptinga grandinė, sujungusi skirtingus įvykius, kai jis tapo piemeniu, keletą kartų susapnavo tą patį sapną, atsirado mieste netoli Afrikos, jo aikštėje sutiko Karalių, buvo apvogtas, kad susipažintų su Krištolo Pardavėju, ir...

"Kuo žmogus labiau priartėja prie savo svajonės, tuo tvirtesniu jo gyvenimo pagrindu tampa Asmeninė Legenda", - nusprendžia jis.

Karavanas traukia Levanto vėjo kryptimi. Keliaujama rytais; sustojama atokvėpiui, kai saulė ima nepakenčiamai svilinti, ir vėl leidžiamasi kelin jai pasislinkus žemyn. Jaunuolis nedaug tepasikalba su angliu, nes šis didžiąją laiko dalį praleidžia įsikniaubęs į savo knygas.

Tuomet jis tylomis pradeda stebėti žmonių ir gyvulių žygį per dykumą. Dabar viskas kitaip nei pirmąją kelionės dieną. Tąsyk tai buvo triukšminga minia: girdėjosi riksmas, vaikų verksmas, gyvulių prunkštimas, o viso to sąmyšio fone skambėjo nekantrūs vedlių ir pirklių nurodymai...

Tuo tarpu dykumoje - visiška tyła, tedrumsčiama niekad nenurimstančio vėjo ir gyvulių kanopų dunkčiojimo. Net vedliai retai kada pasikalba tarpusavyje.

- Aš jau daug kartų keliavau per šias bekraštes smėlio platybes, - syki vakare prasitaria vienas kupranugarių varovų. - Bet dykuma tokia neaprepiama, horizontai tokie tolimi, kad kiekvienąkart pasijunti mažas ir gali tik tylėti.

Jaunuolis supranta, ką nori pasakyti varovas, nors jam iki šiol neteko keliauti per dykumą. Tačiau žiūrėdamas į jūrą ar į ugnį, jis taip pat galėdavo išstis valandas nepratarti nė žodžio, pakerėtas šių gaivalų didingumo ir galybės.

"Aš mokiausi iš avių, mokiausi iš krištolo, - mąsto jis, - Ne prasčiau galiu mokytis ir iš dykumos. Man atrodo, kad ji dar senesnė ir išmintingesnė".

Vėjas nesiliauja pūtes. Vaikinas prisimena tą dieną Tarifoje, kai jautė jį, sėdėdamas ant tvirtovės sienos. Galbūt tas pats vėjas dabar kedena vilnas jo avims, einančioms per Andalūzijos, laukus ieškoti vandens ir žolės...

"Jos nebe mano, - sako sau mintyse, nejausdamas jokio liūdesio. - Be abejo, jos jau priprato prie naujojo piemens ir mane pamiršo. Ir labai gerai. Kas įpratęs keliauti taip, kaip įpranta avys, tas žino, kad visuomet ateina akimirka, kai tenka išvykti".

Tada jis prisimena pirklio dukterį ir pasijunta esąs tvirtai įsitikinęs, kad ši jau ištekėjusi. Gal už kukurūzų traškučių pardavėjo, gal už piemens, taip pat moka skaityti ir galinčio jai pripasakoti nepaprastą istoriją. Pagaliau jis gi ne vienintelis toks. Tačiau ši nuojauta jį sykiu ir nustebina. Gal ir jis pradeda išmokti tos garsiosios Universaliosios Kalbos, aprėpiančios visų praeitį ir ateitį? "Nuojauta", - dažnai sakydavo motina. Jis ima suvokti, kad nuojautos - tai trumpi sąmonės panirimai į bendrąją gyvenimo tėkmę, kurioje susiliejusios

visų žmonių istorijos; taigi mes galime viską žinoti todėl, kad viskas yra įrašyta.

- Maktub, - ištaria jaunuolis, prisiminęs Krištolo Pardavėją.

Dykuma - tai tarpais smėlis, tarpais akmuo. Priėjęs akmenis luitą, karavanas jį aplenkia, jei priešais iškyla uolynas - daro didelį lankstą. Kai smėlis tampa per smulkus kupranugarių kanopoms, ieškoma, kur jis tvirtesnis. Tose vietose, kur kadaise būta ežero, žemė padengta druska. Gyvuliai vargsta, ir varovams tenka nulipti žemėn jiems padėti. Užsikėlę krovinius sau ant pečių, varovai perneša juos per sudėtingus ruožus, o tada vėl apkrauna gyvulius. Kai vienas vedlys suserga ar numiršta, kupranugarių varovai traukia burtus, kuriam jį pakeisti.

Visa tai daroma turint vieną vienintelį tikslą. Nesvarbu, kad karavanas taip vingiuoja, jo kryptis visuomet ta pati. Įveikęs kliūtis, jis vėl susiranda žvaigždę, rodančią, kurioje pusėje yra oazė. Ir kai žmonės priešais mato tą žvaigždę, spindinčią ankstyvo ryto danguje, jie žino, kad ji rodo vietą, kur yra moterų, vandens, palmių ir datulių. Vienintelis anglas viso to nepastebi: daugiausia laiko jis praleidžia skaitydamas savo knygas.

Jaunuolis taip pat turėjo knygą, kurią mėgino skaityti pirmosiomis kelionės dienomis. Tačiau jam pasirodė daug įdomiau stebėti karavaną ir klausytis vėjo. Išmokęs geriau suprasti savo kupranugarį ir pradėjęs vis labiau prie jo prisirišti, jis knygą išmetė. Kaip nereikalingą našta. Nepaisant to, kad kiekvieną kartą, ją atversdamas, prietaringai įsivaizduodavo rasiąs kažką svarbaus.

Pamažu jis susidraugauja su šalia keliaujančiu kupranugarių varovu. Vakaris prie laužo jam pasakoja savo piemenavimo laikų nuotykius. Vieno pokalbio metu varovas taip pat prašnenka apie savo gyvenimą.

- Aš gyvenau vietovėje netoli El Kairumo, - sako jis.- Turėjau daržą, vaikų - gyvenimą, kuri maniau nesikeisiant iki mirties. Vienais metais, kai derlius pasitaikė geresnis nei paprastai, mes visi nuvykome į Meką, ir taip aš įvykdžiau savo vienintelę iki tol neatliktą priedermę. Dabar žinojau, kad galėsiu mirti ramus, ir tuo džiaugiasi.

Vieną dieną pradėjo drebėti žemė, ir patvinęs Nilas išsiliejo iš savo vagos. Tai, kas, atrodė, gali atsitikti tik kitiems, atsitiko man pačiam. Potvynio metu kaimynai baiminosi netekti savo alyvmedžių. Mano žmona bijojo, kad vanduo nenuneštų vaikų. O man siaubą kėlė mintis, kad bus sunaikinta viskas, ką per gyvenimą pavyko sukurti.

Tačiau įvyko nepataisoma nelaimė. Iš žemės nebebuvo įmanoma išgauti nieko, ir man teko ieškotis kito pragyvenimo šaltinio. Štai, šiandien esu kupranugarių varovas. Bet dabar aš suprantu Alacho žodžius: žmogus neturi bijoti nežinomybės, nes kiekvienas yra pajėgus pasiekti visko, ko jis nori ir ko jam reikia.

Ar kalbėtume apie savo gyvenimą, ar apie savo plantaciją, mes bijome tik vieno dalyko - prarasti tai, ką turime. Tačiau ši baimė dingsta, kai suvokiame, kad mūsų istorija ir pasaulio istorija parašytos ta pačia Ranka.

*

Kartais karavanai susitinka nakties žygio metu. Paprastai vienas jų turi to, ko reikia antrajam, - tarsi iš tikrųjų viską būtų parašiusi ta pati Ranka. Kupranugarių varovai apsikeičia informacija apie smėlio audras ir, susėdę prie laužų, seka dykumų istorijas.

Kai kada prie karavano prijoja paslaptingi raiteliai su gaubtuvais ant galvų - karavanų kelią saugantys beduinai. Jie išspėja apie plėšikus, maištaujančias gentis. Jie atjoja tylėdami ir pasitraukia taip pat tylėdami, susisupę tamsiais apsiaustais, kad net nematyti veidų, tiktai akys.

Vieną tokią naktį prie laužo, kur sėdi jaunuolis ir anglas, prieina kupranugarių varovas.

- Girdėjau, vyksta karas tarp genčių, - praneša jis.

Vyrai prityla. Nors niekas neištaria nė žodžio, jaunasis ispanas pajunta visus apėmusią, tarytum ore tvyrančią baimę. Dar vienas bežodės Universaliosios Kalbos pasireiškimas...

Po kurio laiko anglas paklausia, ar tai pavojinga.

- Įžengus dykumon, neįmanoma savo pėdomis grįžti atgal, - atsako varovas. - O kadangi grįžti atgal negalima, telieka rūpintis, kaip kuo sėkmingiau varytis priekin. Visa kita, įskaitant ir pavojų, priklauso tik nuo Alacho.

Ir savo aiškinimą užbaigia išstardamas paslaptingąjį "Maktub".

- Jūs turėtumėte daugiau dėmesio skirti karavanams, - varovui nuėjus, primena jaunuolis anglui. - Jie keliauja labai vingiuodami, bet visuomet ta pačia kryptimi.

- O jūs turėtumėte daugiau skaityti apie pasaulį, - atkerta anglas. - Knygos yra visiškai kaip karavanai.

Nuo šiol ilga žmonių ir gyvulių virtinė pradeda judėti sparčiau. Tyla dabar vyrauja ne tik dieną. Po truputį ji įsiviešpatauja ir vakarais - tuo metu, kai žmonės paprastai susėsdavo pasišnekučiuoti prie laužų. O vieną dieną Karavano Vadas nusprendžia visai jų nebekurti, kad

karavanas nepatrauktų niekieno dėmesio. Tuomet keliautojai, gindamiesi nuo nakties šalčio, iš gyvulių padaro ratą ir miega visi drauge jo viduryje. Aplink stovyklą Vadas išstato ginkluotus sargybinius.

Vieną iš tokių naktų anglas negali užmigti. Jis susiranda jaunąją ispaną, ir juodu išeina pasivaikščioti į gretimas kopas. Tai mėnulio pilnaties naktis. Jaunuolis papasakoja anglui savo istoriją.

Šis, atrodo, labiausiai sudomintas pasakojimo apie krautuvę, diena iš dienos klestėjusią vis labiau, kai joje pradėjo dirbti vaikinai.

- Štai tas pradas, lemiantis viską, - sako jis. - Tai, kas Alchemijoje vadinama Pasaulio Siela. Kai ko nors trokštama visa širdimi, priartėjama prie tos Pasaulio Sielos. Tai visuomet labai teigiama jėga.

Ir dar paaiškina, kad šitai nėra vien žmonių privilegija: visa, kas egzistuoja žemėje - ar tai būtų mineralas, ar augalas, ar gyvulys, ar paprasčiausia mintis - taip pat turi sielą.

- Visa, kas yra ant žemės ir po ja, nepaliamajam kinta, nes žemė - tai gyvas daiktas, irgi turintis sielą. Mes esame šios Sielos dalis, bet retai kada suvokiame, kad ji visuomet veikia mūsų labui. Jūs turite suprasti, kad krikščionybės krautuvėje pačios vazos buvo jūsų sėkmės bendrininkės.

Jaunuolis kurį laiką tyli, grožėdamasis mėnuliu ir baltu smėliu.

- Aš stebėjau traukiantį per dykumą karavaną, - pagaliau prabyla jis. - Karavanas ir dykuma kalba ta pačia kalba, todėl šioji leidžia jam pereiti per save. Tačiau sykiu ji bando jį kas žingsnis, tikrindama, ar tarp jo ir jos yra visiška harmonija. Jei taip - karavanas nueis iki oazės. Tačiau jei bent vienas iš mūsų, nors ir koks būtų drąsus, nesupras tos kalbos, žus pačią pirmą dieną.

Juodu drauge grožisi mėnesiena.

- Tai ženklų magija, - toliau dėsto vaikinai. - Aš mačiau, kaip mūsų vedliai skaito dykumos ženklus ir kaip karavano siela kalbasi su dykumos siela.

Abu kiek patyli, o tada jau prabyla anglas:

- Iš tiesų man reikėtų daugiau dėmesio skirti karavanui...

- O man reikėtų paskaityti jūsų knygas, - atsako jaunuolis.

*

Keistos tos knygos... Pasakoja apie gyvsidabrį, druską, slibinus ir karalius, tačiau vaikinai iš viso to nieko

nesupranta. Ir vis dėlto beveik visose šiose knygose sakytum kartojasi viena mintis: kad visa kas yra vienis.

Vienoje knygoje jis perskaito, kad patį svarbiausią Alchemijos tekstą sudariusios vos kelios eilutės ir kad jos buvusios parašytos ant paprasto smaragdo.

- Tai Smaragdo Lentelė, - paaiškina anglas, didžiudamasis, kad gali kai ko pamokyti savąjį kelionės draugą.

- Tuomet kam ta daugybė knygų?

- Kad būtų galima suprasti tą keletą eilučių, - atsako anglas, pats nelabai tikras, ar tai tiesa.

Labiausiai jaunuolį sudomina knyga, kurioje surašytos žymiųjų alchemikų biografijos. Tie vyrai visą savo gyvenimą paskyrė metalų gryninimui laboratorijose; jie tikėjo, kad metų metais virinant metalą, šis galų gale netenkas virsti savo specifinių savybių ir jo vietoje atsirandanti Pasaulio Siela. Šis Vienatinis Dalykas galės alchemikams padėti suprasti viską, kad egzistuoja žemėje, nes jis esąs kalba, kuria tarpusavyje bendrauja daiktai. Alchemikai ją vadina Didžiuoju Kūriniu - jis susideda iš vienos skystos ir vienos kietos dalies.

- Argi, norint atrasti šią kalbą, nepakanka stebėti žmones ir ženklus? - klausia jaunuolis.

- Jūs turite maniją viską suprastinti, - susierzinęs atkerta anglas. - Alchemija - rimtas darbas. Būtina sekti kiekvieną proceso fazę, kaip mokė meistrai.

Jaunuolis sužino, kad skystoji Didžiojo Kūrinio dalis vadinama Ilgo Gyvenimo Elikysru ir kad šis Elikysras ne tik gydo visas ligas, bet taip pat neleidžia senti alchemikui. O kietoji dalis vadinama Filosofiniu Akmeniu.

- Nelengva išgauti Filosofinį Akmenį, - sako anglas. - Alchemikai daug metų praleidžia laboratorijose, stebėdami metalus gryninančią ugnį. Taip ilgai žiūrint į ją, iš jų širdžių pamažėle pasitraukia visa pasaulio tuštynė. Taip vieną gražią dieną jie suvokia, kad metalų gryninimas galų gale išgrynino juos pačius.

Jaunuolis prisimena Krištolo Pardavėją, sakiusį, kad jis gerai padarė, išvalydamas krištolo indus, nes taip jie abu apsilavę nuo blogų minčių. Vis labiau tvirtėja jo įsitikinimas, kad Alchemijos galima mokytis ir kasdieniniame gyvenime.

- Be to, - toliau dėsto anglas, - Filosofinis Akmuo turi vieną nepaprastą ypatybę. Net mažutė jo kruopelytė gali didžiulius kiekius pigaus metalo paversti auksu.

Tai išgirdęs, jaunuolis dar labiau susidomi Alchemija. Juk tereikia trupučio kantrybės, ir galima viską paversti auksu. Jis skaito biografijas žmonių, kuriems šitai pavyko,

- tai Helvetius, Elias, Fulcanellis, Geberis. Jų gyvenimas tikrai nuostabus: visi jie iki galo įvykdė savo Asmenines Legendas. Jie keliavo, susitikinėjo su žyniais, darė stebuklus netikinčiųjų akivaizdoje, išgavo Filosofinį Akmenį ir Ilgo Gyvenimo Elikysrą.

Bet kai jis panorė išsiaiškinti, kaip gauti Didįjį Kūrinių, pasijunta visiškai išmuštas iš vėžių. Apie tai, be piešinių, užkoduotų instrukcijų ir miglotų tekstų, neparašyta nieko.

- Kodėl jie kalba tokia sunkiai suprantama kalba? - pasiteirauja jis vieną vakarą anglo.

Beje, šis atrodo blogai nusiteikęs, tarsi jam būtų trūkę tų knygų.

- Kad ją suprastų tik tie, kurie turi pakankamai didelį atsakomybės jausmą, - paaiškina anglas. - Įsivaizduokite, kad visi iš švino ima daryti auksą. Po kurio laiko šis taptų nieko vertas. Gauti Didįjį Kūrinių gali tiksliai atkaklūs, savo darbui atsidėję tyrinėtojai. Štai dėl to dabar ir esu čia, šios dykumos viduryje. Dėl to, kad susitikčiau su tikru alchemiku, kuris man padėtų iššifruoti kodus.

- Kada parašytos šios knygos? - klausia vaikinąs.

- Prieš keletą šimtmečių.

- Tais laikais dar nebuvo spaustuvių. Vargu ar visi tada galėjo tapti Alchemijos žinovais. Tuomet kam ta keista kalba ir visi tie piešiniai?

Anglas į šį klausimą neatsako. Tik burbteli, kad keletą dienų atidžiai stebėjęs karavaną, bet nepamatęs nieko naujo. Įsidėmėjęs tik vieną dalyką: vis daugiau kalbama apie karą.

*

Vieną dieną jaunuolis gražina anglui knygas.

- Na, ar daug sužinojote? - paklausia šis nekantriai. Jam reikia su kuo nors pasikalbėti, kad bent trumpam pamirštų savo būgštavimus dėl karo.

- Sužinojau, kad pasaulis turi vieną sielą ir kad tas, kuris supras šią sielą, supras ir daiktų kalbą. Sužinojau, kad daugelis alchemikų gyveno savo Asmenines Legendas ir užbaigė jas atrasdami Pasaulio Sielą, Filosofinį Akmenį, Ilgo Gyvenimo Elikysrą.

Tačiau, svarbiausia, aš sužinojau, jog tie dalykai tokie paprasti, kad juos galima surašyti ant vieno smaragdo.

Anglas nusivylęs. Ilgi studijų metai, magiški simboliai, nesuprantami sudėtingi žodžiai, laboratorijų aparatai - visa tai vaikinui nepadarė jokio įspūdžio.

"Per mažai išlavintas jo protas, kad suvoktų šiuos dalykus", - pagalvoja.

Jis paima knygas ir sudeda į krepšius, užkabintus ant kupranugario balno ašų.

- Grįžkite prie savo karavano, - pareiškia. - Jis juo labiau manęs kažin ko neišmokė.

Jaunuolis vėl įsižiūri į begarsę neaprepiamą dykumą ir žingsniuojančių gyvulių dulkinamą smėlį. "Kiekvienas mokosi savaip, - taria sau mintyse. - Jo mokymosi būdas netinka man, o manasis netinka jam. Ir vis dėlto abu mudu ieškome savo Asmeninių Legendų. Todėl aš jų gerbiu".

*

Dabar karavano žygiuoja dieną ir naktį. Kartkartėmis vis pasirodo uždengtaveidžiai žinianešiai, o jaunuolio draugu tapęs varovas paaiškina, kad prasidėjo karas tarp genčių. Ir kad reikėtų dėkoti likimui, jei pavyktų pasiekti oazę.

Gyvuliai išsekę, žmonės darosi vis tylesni. Tyla dar grėsmingesnė naktį, kai subliovęs kupranugaris (kuris viso labo ir tėra subliovęs kupranugaris) išgąsdina visus: tai gali būti ženklas, kad jie jau puolami.

Tačiau varovas neatrodo per daug susijaudinęs dėl karo grėsmės.

- Aš esu gyvas, - sako jis jaunuoliui vieną tamsią, be mėnulio ir be laužų naktį, valgydamas iš saujos datules. - Ir kai aš valgau aš nedarau nieko kito tik valgau. Kai einu - einu, ir tai viskas. O jei vieną dieną reikės kautis, tai ar ne vis tiek, kada mirti? Aš negyvenu nei praeitimi, nei ateitimi. Aš esu dabartyje, ir tik ji mane domina. Ir tu, jei sugebėsi visuomet gyventi dabartimi, būsi laimingas žmogus. Tu suprasi, kad yra gyvybė dykumoje, kad dangus žvaigždėtas ir kad vyrai kariauja, nes tai būdinga žmogaus prigimčiai. Tavo gyvenimas taps švente, vienu didžiuliu festivaliu, nes jis - tik šiuo metu išgyvenama akimirka, tik tiek.

Praėjus dviem parom prieš užmigdamas jaunuolis pažvelgia dangun, ieškodamas kelio kryptį rodančios žvaigždės. Ir jam pasivaidena, kad horizontas nusileidęs žemiau negu paprastai: virš dykumos spindi tūkstančiai žvaigždžių.

- Mes šalia oazės, - sako kupranugarių varovas.

Tai kodėl neiname jon tuoj pat?

Todėl, kad reikia miegoti.

*

Jis pramerkia akis, kai iš už horizonto išnyra saulė. Priešais - ten, kur naktį spindėjo žvaigždelės, driekiasi begalinės, visą dykumos erdvę užpildančios datulių palmių eilės.

- Atvykome! - surinka irgi ką tik pabudęs anglas.

Tačiau jaunuolis tyli. Jis išmoko dykumos tylos ir tiktai grožisi priešais plytinčiu palmių vaizdu. Prieš akis dar ilgas kelias iki piramidžių; ir šis rytas vieną dieną tebus tik gražus prisiminimas. Tačiau dabar tai esama akimirka, šventė, apie kurią kalbėjo kupranugarių varovas, ir jis stengiasi išgyventi šią akimirka, sujungdamas ją su savo praeities pamokomis ir ateities svajonėmis. Taip, vieną dieną ši tūkstančių palmių vizija tebus tik prisiminimas. Bet šią akimirka ji jam reiškia pavėsi, vandenį, prieglobstį nuo karo. Taip, kaip kupranugario subliovimas gali virsti pavojaus signalu, palmių eilė gali tapti stebuklu.

"Pasaulis kalba daugiau nei viena kalba", - padaro išvadą jis.

"Kai pagreitėja laiko bėgimas, karavanai taip pat ima skubėti", - mąsto Alchemikas, stebėdamas į oazę įžengiančius šimtus išvargusių žmonių ir gyvulių. Atvykėlius šūksniais pasitinka gyventojai; matydami svetimšalius, iš džiaugsmo šokinėja vaikai, ir sukilusios dulkės uždengia dykumos saulę. Alchemikas pastebi, kaip susiburia genčių vadai, kaip jie prieina prie Karavano Vado ir visi drauge ilgai apie kažką tariasi.

Bet visa tai Alchemiko nedomina. Jis jau regėjo daugybę čionai atvykstančių ir išvykstančių žmonių; nesikeitė tik oazė ir dykuma. Šiuos smėlynus mindė karaliai ir elgetos, o jie, nors vėjai šiek tiek keičia jų paviršių, visada tokie pat, kokius jis įprato matyti nuo vaikystės. Vis dėlto širdies gilumoje jam nepavyksta pajusti nė trupinėlio to džiaugsmo, kurį patiria kiekvienas keliautojas, kai, daug dienų žiūrėjus vien į geltoną žemę ir žydrą dangų, prieš akis iškyla datulių palmių žaluma.

"Gal Dievas ir sukūrė dykumą tam, kad žmogus galėtų džiaugtis, išvydęs palmes", - pagalvoja jis.

Tada Alchemikas nusprendžia sutelkti dėmesį į praktiškesnius dalykus. Jis žino, kad šiuo karavanu atvyksta žmogus, kuriam turės perduoti dalį savo paslapčių. Apie tai buvo pranešę ženklai. Jis dar nepažįsta šio žmogaus, tačiau savo įgudusia akimi atpažins jį vos tik

pamatęs. Alchemikas tikisi, kad šis bus toks pat talentingas kaip ir prieš jį buvęs mokinys.

"Nežinau, kodėl šie dalykai būtinai turi būti perduodami iš burnos ausin", - mąsto jis. Tikrai ne dėl to, kad tai būtų didelės paslaptys: Dievas dosniai atskleidžia savo paslaptis visoms gyvoms būtybėms.

Galimas tik vienas paaiškinimas: tie dalykai turi būti perduodami šitaip, nes jie, be abejonės, kilę iš Grynojo Gyvenimo, o ši gyvenimą paveikslų ar žodžių pavidalu sunku suvokti.

Todėl, kad žmonės pasiduoda paveikslų bei žodžių žavesiui ir galiausiai užmiršta Pasaulio Kalbą.

*

Naujieji atvykėliai tuojau pat nuvedami pas Al Fajumo genčių vadus. Jaunuoliui sunku patikėti savo akimis: tai ne vienas šulinys tarp kelių palmių (kaip jis įsivaizdavo iš aprašymo, kartą skaityto istorijos knygoje), - oazė daug didesnė už daugumą Ispanijos kaimų. Joje trys šimtai šulinių, penkiasdešimt tūkstančių datulių palmių ir daugybė tarp jų išsibarsčiusių spalvotų palapinių.

- Tarytum iš "Tūkstančio ir vienos nakties", - sako anglas, nekantraudamas kuo greičiau susitikti su Alchemiku.

Juos tučtuojau apsupa smalsūs vaikai, apžiūrinėja gyvulius, kupranugarius, atvykusius žmones. Vyrai nori žinoti, ar jie matė kokių nors kautynių pėdsakų, moterys jau dera pirklių atgabentus audinius ir brangiuosius akmenis. Dykumos tylą dabar tarsi tolimesis sapnas: visi be perstojo plepa, juokiasi, laido gerkles. Atrodo, lyg jie būtų perėję gryną dvasių pasaulį ir pagaliau atsiradę tarp žmonių. Visi linksmi ir laimingi.

Kupranugarių varovas paaiškina jaunuoliui, kad vakarykščiai jų būgštavimai buvę nereikalingi: dykumoje oazės laikomos neutralia teritorija, nes didžioji dalis jų gyventojų yra moterys ir vaikai. Be to, oazės turi ir viena, ir kita pusė; taigi kariai eina kautis į dykumos smėlynų vidurį, palikdami oazes kaip neliečiamas prieglobsčio vietas.

Karavano Vadas ne be vargo surenka visus savo keleivius ir pradeda duoti nurodymus. Jie pasiliksia čia tol, kol tęsis karas tarp genčių. Kaip svečius, juos priglausia oazės gyventojai, užleisdami jiems geriausias vietas savo palapinėse. Toks tradicinio vaišingumo įstatymas. Po to jis paprašo visų, taip pat ir savo sargybinių, atiduoti ginklus genčių vadų paskirtiems žmonėms.

- Galioja karo taisyklės, - paaiškina jis. - Oazė neturi tapti prieglobsčiu besikaunantiems.

Dideliam jaunuolio nustebimui, anglas iš švarko kišenės išsitraukia chromuotą revolverį ir atiduoda ginklų rinkėjui.

- Kam jums revolveris? - pasidomi jaunuolis.

- Jis man padeda pasitikėti žmonėmis, - atsako anglas. Laimingas, kad baigiasi jo ieškojimai.

Jaunuolis savo ruožtu svajoja apie lobį. Kuo jis arčiau savo svajonės, tuo viskas darosi sudėtingiau. Jau nebegalioja tai, ką senasis karalius vadino "debiutanto sėkme". Dabar - jis tai žino - atėjo metas, kai bus išmėginta ieškančiojo savo Asmeninės Legendos drąsa ir atkaklumas. Jis turi neskubėti, turi būti kantrus. Kitaip gali nepastebėti kelyje Dievo paliktų ženklų.

"Juk tikrai, tai Dievas išdėstė juos mano kely", - pagalvoja, apimtas nuostabos. Iki šiol jis ženklus laikė žmonių reikalu. Tokiu kaip valgis ar miegas, kaip meilės siekimas ar darbo ieškojimas. Jis niekada nepagalvojo, kad tai kalba, kurią vartoja Dievas, norėdamas parodyti, ką daryti.

"Būk kantrus, - primena jis sau dar kartą. - Kaip sakė kupranugarių varovas: valgyk, kai laikas valgyti. O kada laikas eiti, eik".

Pirmąją dieną visi, įskaitant ir angla, ivedkti nuovargio, miega. Jaunuolis įsikūręs tolokai nuo jo - palapinėje, kurioje nakvoja dar penki maždaug jo amžiaus vaikinai. Tai dykumos gyventojai, ir jiems norisi pasiklausyti didžiųjų miestų istorijų. Jaunuolis pasakoja apie save, kaip jis piemenavo, ir jau pradeda pasakoti apie krikščionų parduotuvę, kai palapinėn įeina anglas.

- Aš jūsų ieškau visą rytą, - pareiškia jis, vesdamasis bendrakeleivį laukan. - Turite man padėti surasti, kur gyvena Alchemikas.

Iš pradžių jie bando jo ieškoti patys. Be abejonės, Alchemikas turėtų gyventi kitaip nei visi kiti oazės gyventojai. Labai galimas dalykas, kad jo palapinėje nuolat kūrenama krosnis. Pagaliau, gerokai prisivaikščioję, jie suvokia, kad oazė kur kas didesnė, negu įsivaizdavo, ir kad joje šimtai palapinių.

- Prarasta beveik visa diena, - atsidūsta anglas, kartu su savo bendrakeleiviu sėsdamasis šalia vieno iš oazės šulinių.

- Gal geriau būtų ko nors paklausti, - pasiūlo jaunuolis.

Anglui nesinori, kad kiti sužinotų apie jo buvimą oazėje, ir jis valandėlę dvejoja. Pagaliau sutinka ir paprašo vaikino, kuris arabiškai kalba geriau už jį, tai

padaryti. Šis prieina prie moters, ką tik atėjusios prisipilti vandens į avies odos maišą.

- Labas vakaras, ponija! Norėčiau sužinoti, kur ieškoti šioje oazėje gyvenančio Alchemiko, - kreipiasi jis.

Moteris atsako niekada apie tokį negirdėjusi ir skubiai nosisuka, norėdama eiti šalin. Tik dar išpėja jaunuolį nekalbinti juodai apsirengusių moterų, nes šios - ištekėjusios moterys. Reikia gerbti Tradiciją.

Anglą apima neviltis. Vadinasi, visa ši kelionė veltui! Jaunuolis taip pat nuliūsta. Juk anglas seka paskui savąją Asmeninę Legendą. Ir šiuo atveju visas pasaulis turėtų stengtis padėti žmogui rasti tai, ko jisai ieško, - taip sakė senasis karalius. Jis negalėjo klysti.

- Lig šiol tikrai negirdėjau, kad kas čionai kalbėtų apie alchemikus, - sako jaunuolis. - Antraip bandyčiau jums padėti.

Staiga anglas nušvinta.

- O taip! - sušunka jis. - Visiškai galimas dalykas, kad čia niekas nežino, kas tai yra alchemikas. Geriau teiraukitės apie žmogų, gydantį visas kaimo ligas!

Prie šulinio ateina vandens keletas juodai apsirengusių moterų, bet jaunuolis nė nemano jų kalbinti, net jeigu anglas to ir prašytų. Pagaliau prieina vyriškis.

- Ar jūs pažįstate žmogų, kuris kaime gydo ligas? - paklausia jo jaunuolis.

- Alachas gydo ligas, - burbteli žmogus, aiškiai išgąsdintas šių svetimšalių. - Judu ieškote burtininkų, ar ką?

Ir, pacitavęs keletą sakinių iš Korano, nueina savo keliais.

Prisiartina kitas vyriškis. Jis gerokai vyresnis ir nešasi tik vieną nedidelį kibirėlį. Vaikinas pateikia tą patį klausimą jam.

- Kodėl gi jūs norite susipažinti su tokiu žmogumi? - klausimu atsako arabas.

- Todėl, kad šis mano draugas keliavo keletą mėnesių, norėdamas susitikti su juo.

- Jei čia, oazėje, yra toks žmogus, jis turi būti labai galingas, - valandėlę pamastęs, taria senukas. - Net genčių vadai negalėtų, kada užsimanę, jo matyti. Tai spręstų tik jis pats. Verčiau sulaukite karo pabaigos ir keliaukite sau su savo karavanu. Nesibraukite į oazės gyvenimą, - užbaigia jis nueidamas.

Bet anglas džiūgauja. Jie teisingame kelyje.

Galiausiai pasirodo jauna mergina, apsirengusi ne juodai. Ant peties ji nešasi ašotį; merginos galvą gaubia

šydas, tačiau veidas atidengtas. Jaunuolis žengia link jos, ketindamas paklausinėti apie Alchemiką.

Ir staiga tarsį sustoja laikas, tarsį visa savo galybe prieš jaunuolį iškyla Pasaulio Siela.

Kai jis žiūri į jos juodas akis, į jos lūpas, negalinčias apsispręsti - šypsotis ar tylėti, jis supranta svarbiausią ir išmintingiausią kalbos, kuria šneka pasaulis ir kurią sugeba savo širdyse girdėti visi žmonės, dalį. Tai - Meilė: senesnė už pačius žmones, už dykumą, ir vis dėlto kaskart taip pat galingai prasiveržianti ten, kur susikerta du žvilgsniai, kaip ką tik susikirto šiedu prie šulinio. Lūpos pagaliau apsisprendžia nusišypsoti. Ir tai ženklas! Ženklas, kurio jis, pats to nesuprasdamas, jau taip seniai laukė, kurio ieškojo knygoje ir avyse, krištale ir dykumos tyloje.

Tai ir yra gryniausioji Pasaulio Kalba, kuriai nereikia jokių aiškinimų, kaip nereikia aiškinimų Pasauliui, kad jis tęstų savo kelionę begalinėje erdvėje. Šią akimirka jaunuolis suvokia tik tiek, kad priešais jį - jo gyvenimo moteris, kuri taip pat turėtų tai suprasti be jokių žodžių. Jis tuo įsitikinęs labiau nei bet kuo pasaulyje, nors jo tėvai ir tėvų tėvai sakydavo, kad prieš tuokiantis reikia meilintis merginai, reikia susižadėti, pažinti vienam kitą ir turėti pinigų. Taip sakantys, be abejo, niekad nesusidūrė su Universaliaja Kalba, nes sykį jį panirusiam nesunku suprasti, kad pasaulyje - nesvarbu, ar vidury dykumos, ar vidury didžiulio miesto - visuomet yra du vienas kito laukiantys žmonės. Ir kai šie du žmonės susitinka, kai susikerta jų žvilgsniai, visa praeities ir ateities nebeturi jokios reikšmės, lieka tik esamoji akimirka ir neįtikėtinas tikrumas, kad viskas po dangaus skliautu parašyta ta pačia Ranka. Ranka, kuri pagimdė meilę, kuri sukūrė po dvyne sielą kiekvienai šioje žemėje dirbančiai, besiilsinčiai ar savo lobių ieškančiai būtybei. Nes jei taip nebūtų, visos žmonių giminės svajonės būtų beprasmės.

"Maktub", - ištaria jis mintyse.

Iki tol sėdėjęs anglas pakyla ir papurto bendrakeleivį už peties.

- Nagi... Paklauskite jos!

Jaunuolis prieina prie merginos. Šioji vėl nusišypso. Šypsosi ir jis.

- Kuo tu vardu? - paklausia vaikiną.

- Fatima, - atsako mergina, nuleidusi akis.

- Taip vadinasi ir kai kurios moterys mano šalyje.

- Tai Pranašo dukters vardas, - sako Fatima. - Ji ten nunešė mūsų kariai.

Švelni mergina apie karius kalba su pasididžiavimu. Greta nerimsta anglas, ir jaunuolis klausia, ar ji ką nors žinanti apie žmogų, kuris gydo visas ligas.

- Tai žmogus, perpratęs pasaulio paslaptis. Jis bendrauja su dykumos džinais, - atsako mergina.

Džinai - gėrio ir blogio dvasios. Ir ji mosteli ranka į pietus - ten tas keistuolis gyvena.

Tada prisipildo ašotį ir nueina. Anglas taip pat nuskuba ieškoti savojo Alchemiko. O jaunuolis dar ilgai sėdi prie šulinio, dabar suprasdamas, jog tai šios moters kvapą viena dieną į jo veidą atpūtė Levanto vėjas. Jog jis ją mylėjo dar nežinodamas, kad ji egzistuoja ir kad meilė jai atskleis jam visas pasaulio paslaptis.

Rytojaus dieną jis grįžta prie šulinio laukti merginos ir nustemba ten išvydęs anglą, pirmą kartą atidžiai stebintį dykumą.

- Aš laukiau visą popietę ir vakarą, - sako anglas. - Jis grįžo, kai danguje pasirodė pirmosios žvaigždės. Paaškinau, ko ieškau, o jis manęs paklausė, ar jau paverčiau auksu šviną. Atsakiau, kad būtent to ir norėčiau išmokti. Tuomet jis man pasiūlė pabandyti. Nepasakė nieko daugiau, tik tuos žodžius: "Imk ir pabandyk".

Jaunuolis tyli. Vadinasi, anglas nukeliavo tokį kelią, kad išgirstų tai, ką jau žinojo. Tada prisimena kadaise pats už panašų patarimą senajam karaliui atidavęs šešias avis.

- Ir pabandykit, - paragina jis anglą.

- Aš ir manau tai padaryti. Ir pradėsiu nedelsdamas.

Jam nuėjus, prie šulinio pasirodo nešina ašočiu Fatima.

- Atėjau pasakyti tau vieno paprasto dalyko, - kreipiasi į ją jaunuolis. - Noriu, kad būtum mano žmona. Aš myliu tave.

Mergina nebemato, kad vanduo liejasi per indo kraštus.

- Lauksiu čia tavęs kiekvieną dieną, - toliau kalba jis.

- Aš perėjau dykumą, ketindamas ieškoti lobio, paslėpto kažkur prie piramidžių. Karas man buvo prakeikimas. Dabar jis man - palaima, nes jo dėka aš esu šalia tavęs.

- Karas vieną dieną baigsis, - ištaria mergina.

Vaikinas nužvelgia oazės datulių palmių plotus. Jis buvęs piemuo, o čia - gausybė avių. Fatima jam svarbiau už lobį.

- Kariai ieško savųjų lobių, - tarsį atspėjusi jo mintis, sako mergina. - O dykumos moterys jais didžiuojasi.

Ir, iš naujo prisipildžiusi ašotį, nueina.

Jaunuolis kasdien ateina prie šulinio laukti, kada čia pasirodys Fatima. Jis jai papasakoja apie savo piemenavimą, apie susitikimą su karaliumi, apie krištolo krautuvę. Jiedu tampa draugai, ir dabar jam atrodo, kad laikas slenka baisiai lėtai, išskyrus tą ketvirtį valandos per dieną, kuri jį praleidžia kartu su ja.

Praėjus beveik mėnesiui, Karavano Vadas sukviečia visus į susirinkimą.

- Mes nežinome, kada baigsis karas, ir negalime keliauti toliau, - pareiškia jis. - Tikriausiai susirėmimai truks ilgai. Galbūt net kelerius metus. Kariai - tiek iš vienos, tiek iš antros pusės - stiprūs ir drąsūs, o abi kariuomenės kautynes laiko garbės dalyku. Tai karas ne tarp blogųjų ir gerųjų. Tai karas tarp dviejų jėgų, kurios rungtis dėl teisės viešpatauti; kai prasideda šitokia kova, ji trunka ilgiau negu kitos, nes šiuo atveju Alachas padeda abiem pusėm.

Žmonės išsiskirsto. Tą patį vakarą, sulaukęs Fatimos, jaunuolis jai papasakoja, kas buvo sakyta per susirinkimą.

- Mums susitikus antrą kartą, - prabyla mergina, - tu man kalbėjai apie savo meilę. Vėliau pasakojai apie tokius gražius dalykus kaip Pasaulio Kalba ir Siela. Taip aš pamažėle tapau tavo dalimi.

Vaikinas klausosi jos balso, kuris jam atrodo gražesnis už vėjo šnarėjimą datulių palmių viršūnėse.

- Jau labai seniai aš ateidavau prie šio šulinio laukti tavęs. O dabar nebeprisiverčiu galvoti apie praeitį. Tradiciją ir elgesį, kokio mūsų vyrai nori iš dykumos moters... Būdama maža, svajojau, kad vieną dieną Dykuma man atneš gražiausią gyvenimo dovaną. Ir štai tą dovaną gavau: tai tu.

Jis nori paimti jos ranką. Tačiau Fatima laiko ąsočio ąsas.

- Tu man pasakojai apie savo sapnus, apie senąjį karalių, apie lobį. Tu man kalbėjai apie ženklus. Ženkilai tave atvedė pas mane. Todėl aš nieko nebijau. Aš esu dalis tavo svajonės, tavo Asmeninės Legendos, kurią tu taip dažnai mini. Būtent todėl noriu, kad tęstum savo kelionę pasirinktąja kryptimi. Labai gerai, jei tau būtina sulaukti karo galo čia. Bet jei turi išvykti anksčiau, keliauk... savosios Legendos link. Nuo vėjo keičiasi kopų forma, bet dykuma visuomet išlieka tokia pat. Taip bus ir su mūsų meile.

- Maktub, - dar priduria ji. - Jeigu aš esu tavosios Legendos dalis, vieną dieną tu sugrįši.

Jam liūdna ją palikti. Vaikinas prisimena pažįstamus vedusius piemenis: visiems jiems būdavo sunku įtikinti žmonas, kad jie turi iškeliuti. Meilė reikalauja būti šalia mylimojo.

Rytojaus dieną jis visa tai išdėsto Fatimai.

- Dykuma paima mūsų vyrus, - sako ji, - ir ne visada juos sugražina atgal. Mes turime prie to priprasti. Jie iškeliauja, ir nuo tol mes juos matome padange slenkančiuose, bet lietaus neatnešančiuose debesyse, tarp akmenų besislapstančiuose žvėreliuose, iš žemės trykštančiame dosniame vandenyje. Jie tampa mums visa ko dalimi, jie tampa Pasaulio Siela.

Kai kurie sugrįžta. Tuomet laimingos būna visos moterys, nes vieną dieną taip pat gali sugrįžti ir jų vyrai. Anksčiau aš žiūrėdavau į tas moteris ir pavydėdavau jų laimės. Dabar aš taip pat turėsiu ko laukti. Aš - dykumos moteris ir tuo didžiuojuosi. Aš noriu, kad ir mano vyras keliautų laisvas kaip tas kopas keičiantis vėjas. Aš noriu taip pat turėti teisę jį matyti debesyse, žvėreliuose ir vandenyje.

Jaunuolis eina pas anglą, nes nori jam papasakoti apie Fatimą. Atėjęs nustemba: anglas prie savo palapinės jau pasistatęs nedidelę krosnelę. Labai įdomią krosnelę, ant kurios kaista permatoma kolba. Anglas kursto ugnį ir susikaupęs stebi dykumą. Jo akys dabar, atrodo, švyti labiau nei tuomet, kai jis visą laiką buvo paniręs į knygas.

- Tai pirmoji darbo fazė, - sako jis. - Turiu atskirti nešvarią sierą. Kad tai pavyktų, reikia, kad nebijočiau pralaimėti. Baimė, kad nepasiseks, man iki šiol ir trukdė pasiryžti Didžiajam Kūriniui. Tik dabar pradėtu tai, ką galėjau pradėti prieš dešimtį metų. Bet aš laimingas, kad nelaukiau dar dvidešimties.

Jis toliau kursto ugnį ir stebi dykumą. Jaunuolis nesitraukia nuo jo, iki saulėlydis visą dykumą nudažo rausvai. Ir tada pajunta nenumaldomą norą nueiti jį: gal į susikaupusius klausimus atsakys tylą?

Kuri laiką jis žingsniuoja be tikslo, stengdamasis neišleisti iš akių oazės palmių. Jis klausosi vėjo ir kojų padais jaučia akmenukus. Retkarčiais pamato kriauklę - šios dykumos vietoje kadaise bangavo neaprepiama jūra. Vaikinas atsisėda ant didžiulio akmens ir pasiduoda prieš akis išsidriekusio horizonto hipnozei. Jis negali įsivaizduoti meilės be nuosavybės jausmo. Bet Fatima - dykumos moteris. Ir kas, jei ne dykuma, jam galėtų padėti ją suprasti?

Taip vaikinas sėdi nieko negalvodamas, kol jam pasivaidena, kad virš galvos kažkas juda. Žvigtelėjęs

viršun, pamato aukštai padangėje skrendančius du paukštvanagius.

Jis stebi plėšrūnus ir tas linijas, kurias jie savo skrydžiu braižo ore. Jos lyg ir padrikos, bet jam reikšmingos. Tik jis nemoka iššifruoti jų prasmės... Taigi vaikinai nusprendžia sekti paukščius: gal vis dėlto jų skrydyje pavyks išskaityti kokią žinią. Gal dykuma jam paaiškina, kaip galima mylėti be nuosavybės jausmo.

Pradeda imti miegas, tačiau širdis jam liepia ne miegoti, o priešingai - sutelkti visas jėgas. "Aš stengiuosi prasiskverbti Pasaulio Kalbon, - taria jis sau. - O žemėje viskas, net paukštvanagių skrydis, turi prasmę". Ir jis pasijunta dėkingas už meilę moteriai. "Kai myli, - pagalvoja jis, - viskas įgyja dar daugiau prasmės".

Netikėtai vienas paukštvanagis sminga žemyn, puldamas antrąjį. Ir kaip tik tą akimirka jaunuoliui prieš akis šmėsteli vizija: į oazę išiveržia durklais ginkluotas būrys. Regėjimas tučtuojau pranyksta, tačiau vaikinai lieka jo sukrėstas: Jis yra girdėjęs apie miražus, keletą net pats matęs. Tai dykumos smėlyje materializavęsi troškimai. Tačiau jis tikrai netroško, kad svetima kariuomenė užimtų oazę.

Vaikinai norisi visa tai užmiršti ir medituoti toliau. Jis vėl mėgina susikaupti, žvelgdamas į rausvą dykumą ir akmenis, tačiau kažkas širdyje nebeduoda ramybės.

"Visuomet stebėk ženklus", - sakė senasis karalius. Jis ima galvoti apie Fatimą. Paskui prisimena matytą regėjimą, ir jį užplūsta nuojauta, kad šis netrukus gali virsti tikrove.

Vargais negalais jaunuoliui pavyksta įveikti didžiulį, gerklę gnaužiantį nerimą. Jis atsistoja ir patraukia palmių link. Dar sykį pajunta, kokia nevienareikšmė daiktų kalba: dabar dykumoje saugu, o oazė tapo pavojinga.

Kupranugarių varovas sėdi po palme ir taip pat žiūri į besileidžiančią saulę. Jis pamato iš už kopos atskubantį jaunuolį.

- Artinasi kažkokia kariuomenė, - vos priėjęs paskelbia šis. - Aš mačiau regėjimą.

- Dykuma pripildo regėjimų žmonių širdis, - atsako varovas.

Tačiau jaunuolis jam papasakoja apie paukštvanagius: kaip jis stebėjęs jų skrydį ir staiga paniręs Pasaulio Sielon.

Kupranugarių varovas tyli; jis supranta, apie ką kalba pašnekovas. Jis žino, kad bet kuris dalykas žemėje gali pasakoti apie kitus dalykus. Atskleisdami atsitiktinį knygos puslapį, burdami iš delnų, kortų ar stebėdami

paukščių skrydį, kiekvienas iš mūsų galime tai susieti su savo išgyvenimais. Iš tikrųjų patys daiktai neatskleidžia nieko; tai žmonės, stebėdami daiktus, išmoksta prasiskverbti Pasaulio Sielon.

Dykumoje yra žmonių, pragyvenančių iš šio sugebėjimo. Jie vadinami burtininkais, ir jų bijo moterys bei seniai. Kariai retai kada į juos kreipiasi, nes argi galima eiti mūšin, iš anksto žinant, kurią akimirką teks mirti. Kariams norisi patirti kovos skonį ir nežinomybės jaudulį; ateitis užrašyta Alacho, ir nesvarbu, ką jis būtų užrašęs, - viskas žmonių labui. Taigi kariai paprasčiausiai gyvena dabartimi. Juo labiau kad dabartis pilna netikėtumų ir jie turi būti tiek daug kam atidūs: kur prieš durklas, kur jo žirgas, kokį smūgį suduoti, kad išvengtum mirties...

Kupranugarių varovas - ne karys, ir jam yra tekę kreiptis į burtininkus. Dauguma jų pasakė teisybę, kiti - klydo. Kol kartą vienas iš jų, vyriausias (ir kėlęs daugiausia baimės), paklausė, kodėl jį taip dominanti ateitis.

- Kad galėčiau veikti, - atsakė varovas. - Kad galėčiau pakreipti kita linkme tai, ko nenorėčiau matyti įvyksiant.

- Tuomet tai nebebus tavo ateitis, - paprieštaravo burtininkas.

- O gal aš noriu žinoti ateitį, kad pasiruoščiau tam, kas turi įvykti...

- Jei tai gEra, bus maloni staigmena, - tarė žynys. - O jei blōga, tu ilgai kankinsies, laukdamas, kol tai įvyks.

- Aš noriu žinoti ateitį, nes esu žmogus, - tuomet pasakė varovas. - Žmonės gyvena ateitimi.

Burtininkas valandėlę tylėjo. Paprastai jis burdavo pagaliukais: mesdavo juos ant žemės ir žiūrėdavo, kaip jie nukrito. Tačiau tą dieną jis savo pagaliukų nepanaudojo - suvyniojo juos skepeton ir įsikišo kišenėn.

- Aš užsidirbu duoną spėdamas žmonėms ateitį, - tarė jis. - Išmanau pagaliukų mokslą ir žinau, kaip su jais prasiskverbti erdvėn, kur viskas įrašyta. Ten aš galiu išskaityti praeitį, atskleisti, kas buvo pamiršta, ir suprasti dabarties ženklus. Kai žmonės kreipiasi į mane, aš neskaitau jų ateities: aš ją spėju. Nes ateitis priklauso Dievui, ir tik Jis vienas ją atskleidžia esant ypatingoms aplinkybėms. Kaip man pavyksta atspėti ateitį? Esamų ženklų dėka. Viskas slypi dabartyje; jei esi atidus dabarčiai, gali ją padaryti geresnę. O jei pagerini dabartį, tai, kas ateis po jos, bus taip pat geriau. Užmiršk ateitį ir kiekvieną dieną gyvenk taip, kaip moko įstatymas, pasitikėdamas Dievu, kuris rūpinasi savo vaikais. Kiekviena diena savyje neša Amžinybę.

Varovas dar norėjo sužinoti, kokios tos ypatingos aplinkybės, kai Dievas leidžia matyti ateitį.

- Kada Jis pats ją atskleidžia. O Dievas ją atskleidžia retai ir tik todėl, kad tai ateitis, kuri bus pakeista, nes taip yra užrašyta.

"Dievas parodė vaikinui ateitį, - dingteli kupranugarių varovui, - nes pasirinko ją savo įrankiu".

- Eik pas genčių vadus, - pasiūlo varovas. - Pranešk jiems apie besiantinančius karius.

- Jie pasijuoks iš manęs.

- Jie - dykumos žmonės. Dykumos žmonės įpratę prie ženklų.

- Tuomet jie jau turi žinoti.

- Tai nėra jų rūpestis. Jie tiki, kad jeigu Alachas norės duoti kokią nors žinią, jiems ji bus pranešta. Taip yra buvę ne sykį. O šiandien žinios nešėjas esi tu.

Jaunuolis prisimena Fatimą. Ir nusprendžia eiti pas genčių vadus.

- Aš turiu žinią iš dykumos, - kreipiasi jis į sargybinių, budintį prie didžiulės baltos palapinės oazės centre. - Noriu kalbėti su vadais.

Sargybinis neatsako. Jis įeina palapinėn ir ten išbūna gerą valandėlę. Paskui išeina laukan kartu su jaunu arabu, vilkinčiu baltos ir aukso spalvų drabužiais. Jaunuolis papasakoja, ką matęs. Arabas paprašo luktelėti ir vėl grįžta palapinėn.

Temsta. Į palapinę įeina ir išeina arabai, pirkliai. Po truputį gęsta žiburiai, ir netrukus oazėje tampa beveik taip pat tylu kaip dykumoje. Negęsta šviesa tik didžiojoje palapinėje. Laukdamas jaunuolis mąsto apie Fatimą, vis dar gerai nesuprasdamas judviejų popietinio pokalbio.

Pagaliau, po keleto valandų laukimo, sargybinis jį pakviečia vidun.

Tai, ką išvysta, apstulbina jaunuolį. Jis niekuomet neišsivaizdavo, kad pačiame dykumos viduryje gali būti tokia palapinė. Ant žemės patiesti neregėto grožio kilimai, viršuje kabo kalinėto auksuoto metalo sietynai su gausybe degančių žvakių... Genčių vadai sėdi pusračiu palapinės gilumoje, ilsindami rankas ir kojas ant prašmatniai išsiuvinėtų pagalvėlių. Aplinkui, nešini sidabriniais padėklais, sukiojasi tarnai, siūlydami arbatą ir įvairius skanumynus. Kiti stebi, kad nargilėse neužgestų žarijos. Ore tvyro malonus tabako kvapas.

Vadai aštuoni, bet jis iškart supranta, kuris vyriausias: tai baltos ir aukso spalvų drabužiais vilkintis

arabas pusračio vidury. Šalia sėdi jau kiek anksčiau matytas jaunas vyras.

- Kas tas svetimšalis, kuris kalba apie žinią? - klausia vienas vadų, žiūrėdamas į jį.

- Tai aš, - prisistato jaunuolis.

Ir papasakoja, ką matęs.

- Kodėl dykuma turėtų sakyti tokius dalykus iš svetur atvykusiam žmogui, žinodama, kad mes čia gyvename kartu kartomis? - prabyla kitas genties vadas.

- Todėl, kad mano akys dar neapsipratusios su dykuma ir aš galiu pamatyti tai, ko nebepastebi per daug prie jos pripratusios akys.

"Ir dėl to, kad aš žinau, kas yra Pasaulio Siela", - mintyse priduria jis, bet balsu to nesako - arabai šitais dalykais netiki.

- Oazė - neutrali žemė. Oazės niekas nepuls, - pareiškia trečias vadas.

- Aš tik pasakoju, ką mačiau. Jei nenorite tuo tikėti, nedarykite nieko.

Palapinėje įsivyrąja mirtina tylą, bet ilgai netrukus prasideda gyvas genčių vadų pokalbis. Jie šneka kažkokiu jaunuoliui nežinomam arabų dialektu, bet kai jaunuolis pasuka link išėjimo, sargybinis liepia jam pasilikti. Vaikinas pajunta neaiškia baimę: ženklai jam sako, kad čia kažkas ne taip. Jis ima gailėtis apie tą reikalą kalbėjęs su varovu.

Staiga viduryje sėdinčio senojo vyro veide pasirodo vos pastebima šypsena, ir tai jį nuramina. Senis nedalyvauja pokalbyje ir kol kas neištarė nė žodžio. Tačiau jaunuolis jau pramokęs Pasaulio Kalbos ir pajunta per visą palapinę sklindantį Taikos virpesį. Nuojauna jam kužda, kad gerai padarė čia ateidamas.

Pokalbis baigiasi. Visi nutyla, pasirengę klausytis vyresniojo. Šis pasisuka į svetimšalį. Dabar jo veidas vėl šaltas ir išdidus.

- Prieš du tūkstančius metų vienoje tolimoje šalyje buvo įmestas į šulinį, o vėliau parduotas į vergiją sapnais tikėjęs žmogus, - pradeda jis. - Mūsų pirkliai jį nupirko ir atgabeno į Egiptą. Visi žinome, kad tas, kuris tiki sapnais, moka ir aiškinti juos...

"Tik ne visad įstengia juos paversti tikrove", - pagalvoja jaunuolis, prisiminęs senąją čigonę.

- Faraonui susapnavus sapną apie liesas ir riebias karves, šis žmogus išgelbėjo Egiptą nuo bado. Jis vadinosi Juozapas. Buvo, kaip ir tu, svetimas svetimose žemėse, net amžiaus panašaus.

Aplinkui vis dar tylu. Senio žvilgsnis tebėra atšiaurus.

- Mes visuomet laikomės Tradicijos, - toliau kalba jis.
- Tradicija tuomet išgelbėjo Egiptą nuo bado ir padarė jo tautą turtingiausią tarp tautų. Tradicija moko, kaip vyrai turi pereiti dykumą ir vesti savasias merginas. Tradicija sako, kad oazė - neutrali žemė, nes abi stovyklos turi oazes ir yra pažeidžiamos.

Kalbant senajam, kiti neprataria nė žodžio.

- Tačiau Tradicija taip pat mums liepia tikėti iš dykumos gautomis žiniomis. Visko, ką žinome, mus išmokė dykuma.

Jis duoda ženklą, ir visi atsistoja. Susirinkimas baigtas. Užgesinamos nargilės, sargybiniai grįžta į savo postus. Jaunuolis jau rengiasi išeiti, bet tuomet senis vėl prabyla:

- Rytoj mes sulaužysime susitarimą, pagal kurį niekas oazėje neturi nešiotis ginklo. Dieną lauksime prieš, o saulei leidžiantis vyrai man gražins ginklus. Už kiekvieną dešimtį nukautų priešų tu gausi auksinę monetą.

Tačiau ginklai neturi būti traukiami, kol nevyksta mūšis. Jie įnoringi kaip dykuma ir, vieną sykį pavartoti be reikalo, vėliau gali nebepaklusti. Jeigu rytoj jų neprireiks, mažų mažiausiai vienas iš jų bus pavartotas. Prieš tave.

*

Kai vaikinai išeina laukan, oazę apšviečia tik mėnulio pilnatis. Iki palapinės, kurioje yra apsistojęs, gal dvidešimt minučių kelio. Jis leidžiasi į priekį.

Vaikinui neramu dėl to, kas įvyko. Už panirimą Pasaulio Sielon gali tekti sumokėti gyvybe. Stambus lošimas! Tačiau jis rizikingai lošė nuo pat dienos, kai pardavė avis, norėdamas sekti paskui savąją Asmeninę Legendą. Ir, kaip sakė kupranugarių varovas, ar ne vis tiek, kada mirti, - rytoj ar bet kurią kitą dieną. Kiekviena diena skirta gyventi arba palikti šį pasaulį. Viskas priklauso nuo vienintelio žodžio: Maktub.

Vaikinai žingsniuoja tyloje. Jis nesigaili nieko. Jei teks mirti rytoj, tai įvyks todėl, kad Dievas nebus panorėjęs keisti ateities. Tačiau jis mirs persikėlęs per sasiaurį, dirbęs krištolo krautuvėje, regėjęs dykumą ir Fatimos akis. Nuo to laiko, kai iškeliavo iš namų - o tai buvo taip seniai, - jis intensyviai išgyveno kiekvieną savo dieną. Jeigu ir reikės rytoj numirti, bus pamatęs daug daugiau nei kiti piemenys. Ir jis tuo didžiuojasi.

Staiga pasigirsta dundesys, ir vaikiną pargriauna nepaprastai smarkaus vėjo gūsis. Pakilęs dulkių debesis beveik uždengia mėnulio pilnatį. Priešais pasirodo piestu

stojantis ir grėsmingai žvengiantis milžiniškas baltas arklys.

Iš karto jis nesuvokia, kas darosi, tačiau kai dulkės prasisklaido, jį suima dar niekad nepatirtas siaubas. Ant žirgo sėdi juodai apsirengęs raitelis su sakalu ant kairiojo peties. Jo galvą dengia turbanas, o veidas paslėptas po skraiste; nepridengtos tik akys. Panašus į dykumos žinianešį, tačiau atrodantis taip išpūdingai, kaip joks kitas žmogus pasaulyje.

Keistasis raitelis iš makšties, prikabintos prie balno, išsitraukia didžiulį lenktą kardą. Mėnulio šviesoje tvyksteli jo plienas.

- Kas išdrįso skaityti paukštvanagių skrydį? - paklausia jis tokiu griausmingu balsu, kad šis, rodos, nuaidi tarp visų penkiasdešimties tūkstančių Al Fajumo palmių.

- Aš išdrįsau, - atsako jaunuolis. Ir prisimena šventojo Jokūbo - Maurų Puolėjo, raito ant balto žirgo, kanopomis trypančio pagonis, statulą. Ta pati situacija, tik dabar viskas atvirkščiai.

- Aš išdrįsau, - pakartoja jis. Ir nulenkia galvą kardo kirčiui. - Taip bus išgelbėta daugybė gyvybių, nes jūs pamiršote Pasaulio Sielą.

Vis dėlto ginklas nekerta. Raitelio ranka iš lėto nusileidžia, ir kardo ašmenys paliečia jaunuolio kaklą. Jie taip išgalasti, kad ištrykšta kraujo lašas.

Raitelis sustingsta. Jaunuolis taip pat. Jam nė į galvą neateina mintis bėgti. Kažkur širdies gilumoje pabunda keistas džiaugsmas: jis mirs už savo Asmeninę Legendą. Ir už Fatimą. Vis dėlto ženklai sakė teisybę... Va, Priešas čia, bet jam nereikia nerimauti, dėl mirties. Nes egzistuoja Pasaulio Siela. Netrukus jis taps jos dalimi. O rytoj jos dalimi taps ir Priešas.

Tačiau svetimas kol kas tik spaudžia kardo ašmenis prie kaktos.

- Kodėl tu skaitei paukščių skrydį?

- Aš skaičiau tik tai, ką paukščiai norėjo papasakoti. Jie norėjo išgelbėti oazę, o jūs ir kiti jūsiškiai greitai mirsite. Oazėje vyrų daugiau negu jūsų.

Kardo ašmenys vis dar liečia kaklą.

- Kas tu toks, kad nori pakeisti Alacho skirtą likimą?

- Alachas sukūrė kariuomenes, bet taip pat sukūrė ir paukščius. O man Alachas parodė paukščių kalbą. Viskas užrašyta ta pačia Ranka, - sako jaunuolis, prisimindamas, ką jam kalbėjo kupranugarių varovas.

Pagaliau raitelis nuleidžia durklą. Jaunuolis pajunta palengvėjimą. Tačiau pabėgti negali.

- Su būrimais atsargiai! - perspėja ateivis. - Kada įvykiai užrašyti, jų negalima išvengti.

- Aš mačiau tik kariuomenę, - sako jaunuolis. - Mūšio baigties nemačiau.

Atrodo, kad šiuo atsakymu raitelis patenkintas. Tačiau karda tebelaiko rankose.

- Ką veikia svetimtautis svetimoje žemėje? - paklausia jis.

- Aš ieškau savosios Asmeninės Legendos. To jūs niekada nesuprasite.

Raitelis įkiša karda į makštį, ir sakalas ant jo peties keistai suklinka. Jaunuolis pradeda atsigauti.

- Privalėjau išmėginti tavo drąsą, - paaiškina raitelis.

- Drąsa - labai svarbi Pasaulio Kalbos ieškančiojo dorybė.

Jaunuolis nustebeš. Šis žmogus kalba apie mažai kam težinomus dalykus.

- Niekad nereikia atsipalaiduoti! Net nukeliavus tokį ilgą kelią, - toliau dėsto jis. - Dykumą reikia mylėti, bet ja beatodairiškai pasitikėti negalima. Nes dykuma - žmonių išbandymo vieta: ji tikrina kiekvieną jų žingsnį ir nužudo tą, kuris nėra pakankamai rūpestingas.

Šie žodžiai jam primena senojo karaliaus žodžius.

- Jei atvyks kariai, o tavo galva rytoj, saulei nusileidus, dar tebebus ant pečių, ateik pas mane, - priduria raitelis.

Ranka, laikiusi karda, stveria vytinį. Žirgas vėl stojasi piestu, sukeldamas dulkių debesį.

- Kur jūs gyvenate? - šaukia, raiteliui tolstant, jaunuolis.

Laikanti vytinį ranka mosteli pietų pusėn.

Jaunuolis ką tik buvo sutikęs Alchemiką.

*

Rytojaus rytą Al Fajumo palmyne pasislepia du tūkstančiai ginkluotų vyrų. Dar saulei neužkopus į zenitą, horizonte pasirodo penki šimtai karių. Raiteliai oazėn sujoja iš šiaurės. Tai lyg ir taiki ekspedicija, tačiau po baltais apsiaustais paslėpti ginklai. Prijoję didžiąją palapinę oazės centre, kariai išsitraukia kardus ir šautuvus. Ir puola... tuščią palapinę.

Oazės vyrai apsupa dykumos raitelius. Po pusvalandžio ant žemės guli keturi šimtai devyniasdešimt devyni lavonai. Vaikai yra kitame palmių girios gale ir viso to nemato. Kaip ir palapinėse už savo vyrus besimeldžiančios moterys. Jei ne visur tysantys negyvėliai, sakytum, kad oazė gyvena įprastą dieną.

Iš užpuolikų pagailima vienintelio būrio vado. Vakare jis atvedamas pas genčių vadus, ir šie jo paklausia, kodėl sulaužęs Tradiciją. Karys atsako, kad jo vyrai buvę išsekinti daugybės nesibaigiančio mūsų dienų, kentę alkį ir troškulį, todėl nusprendę užgrobti oazę, kad galėtų toliau tęsti kovą.

Tuomet oazės vyriausiasis vadas pareiškia apgailestaujamas dėl žuvusių karių, tačiau Tradicijos turi būti laikomasi bet kuriomis aplinkybėmis. Vienintelis dalykas, kuris gali keistis dykumoje - tai vėjų pustomos kopos.

Priešų vadas pasmerkiamas gėdingai mirčiai. Jis nužudomas ne šaltuoju ginklu ar šautuvo kulka, o pakiriamas ant sausos palmės šakos. Jo lavonas lieka siūbuoti dykumos vėjyje...

Genties vadas pasikviečia jaunąjį svetimšalį ir atskaičiuoja jam penkiasdešimt auksinių. Po to vėl visiems primena Juozapo istoriją Egipte ir paprašo jaunuolio tapti Oazės Patarėju.

*

Nusileidus saulei ir sužibus pirmosioms žvaigždėms (jos neryškios dėl mėnulio pilnaties), jaunuolis pasuka į pietus. Ten matyti tik viena palapinė; pasak keleto pakeliui sutiktų arabų, šioje vietovėje gyvena nemažai džinų. Jis atsisėda ir pradeda laukti.

Mėnulis jau aukštai danguje, kai pasirodo Alchemikas. Ant jo peties guli du negyvi paukštvanagiai.

- Štai ir aš, - prisistato jaunuolis.

- O tu neturėtum čia būti, - atsako jam Alchemikas.

- Gal tavo Asmeninė Legenda tave atvedė šion vieton?

- Vyksta karas tarp genčių. Keliuti per dykumą dabar neįmanoma.

Alchemikas nulipa nuo arklio ir duoda jaunuoliui ženklą kartu su juo eiti vidun. Palapinė panaši į visas kitas, matytas oazėje - išskyrus didžiąją centrinę, kuri jam pasirodė pasakiškai prabangi. Vaikinas akimis ieško alchemijos aparatų ir krosnių, bet jų čia nėra. Tik kelios krūvos knygų, krosnelė valgiui virti ir paslaptینگais piešiniais išmarginti kilimai.

- Sėskis, paruošiu arbatos, - prabyla Alchemikas. - Ir kartu suvalgysim tuos paukštvanagių.

Jaunuoliui dingteli, kad tai galbūt tie patys paukščiai, kuriuos matė vakar vakare. Tačiau jis nieko nesako. Alchemikas užkuria ugnį, ir netrukus palapinėje pasklinda gardus verdančios mėsos kvapas. Malonesnis už nargilių aromata.

- Kodėl norėjote mane matyti? - klausia jaunuolis.

- Ženkla! liepė, - atsako Alchemikas. - Vėjas papasakojo, kad atvyksi. Ir kad tau reikės pagalbos.

- Ne, tai ne apie mane! Apie kitą svetimą šalį, anglą. Tai jis jūsų ieškojo.

- Prieš ieškodamas manęs, jis privalo surasti kitus dalykus. Bet jis teisingame kelyje - jau pradėjo žiūrėti į dykumą.

- O aš?

- Kai tikrai ko nors trokšti, visas pasaulis slapta padeda tau įgyvendinti tą troškimą, - senojo karaliaus žodžiais atsako Alchemikas.

Jaunuolis supranta: tai naujas žmogus jo kelyje, padėsias jam įgyvendinti Asmeninę Legendą.

- Vadinasi, jūs mane mokysite?

- Ne, tu jau žinai viską, ką reikia žinoti. Aš paprasčiausiai tau padėsiu vėl keliauti prie tavojo lobio.

- Tarp genčių vyksta karas... - vėl pakartoja jaunuolis.

- Bet aš pažįstu dykumą.

- Aš jau radau savąjį lobį. Turiu kupranugarį, pinigų iš krikščionų krautuvės, penkiasdešimt auksinių monetų. Savo šalyje galėčiau būti turtingu žmogumi.

- Bet nieko iš viso to nėra prie piramidžių.

- Aš turiu Fatimą. Tai didesnis lobis už viską, ką man pavyko įgyti.

- Jos taip pat nėra prie piramidžių.

Juodu tylėdami valgo paukštieną. Alchemikas atkemša butelį ir įpila svečio stiklinėn kažkokio raudono skysčio. Tai vynas. Ir vienas geriausių, kada nors jo ragautų gyvenime. Tačiau juk vynas draudžiamas įstatymo?

- Blogis, - paaiškina Alchemikas, - ne tai, kas patenka žmogaus burnon. Blogis - tai, kas iš jos išeina.

Truputį išgėręs, jaunuolis pasijunta visai gerai. Nors Alchemikas jį dar šiek tiek baugina. Juodu išeina laukan pasigrožėti blyškinančia žvaigždės mėnesiena.

- Gerk, prasiblaškyk mažumėlę, - pastebėjęs, kad jaunuolis linksmėja, pataria Alchemikas. - Pailsėk, kaip prieš mūsų ilsisi kariai. Bet neužmiršk, kad tavo širdis ten, kur tavo lobis. Ir kad lobis privalo būti surastas, jei nori, kad visa tai, ką patyrei kelyje, įgytų prasmę.

Rytoj parduok savo kupranugarį ir nusipirk arklį. Kupranugariai - išdavikai: jie nužingsniuoja ilgiausią kelią be jokių nuovargio žymių, o paskui staiga suklumpa ir nugaišta. Arkliai pavargsta po truputį. Visuomet žinai, kiek dar gali iš jų reikalauti. Ir tą ribą, kada jie nugaiš.

*

Kitos dienos vakarą jaunuolis atjoja prie Alchemiko palapinės. Kiek palaukus, jis pasirodo - taip pat raitas, su sakalu ant peties.

- Parodyk man dykumoje gyvybę, - sako Alchemikas. - Tik tas, kuris moka rasti gyvybę, gali rasti ir lobius.

Užlieti skaisčios mėnesienos, juodu pasileidžia joti per smėlynus. "Kažin ar man pavyks surasti dykumoje gyvybę, - mąsto jaunuolis. - Aš dar nepažįstu dykumos".

Jis norėtų šia abejone pasidalinti su Alchemiku, tačiau vis dar jo prisibijo. Juodu prijoja tą akmenuotą vietą, kur jis matė danguje paukštvanagius; dabar čia viešpatauja tylą ir vėjas.

- Aš nesugebu dykumoje matyti gyvybės, - sako jaunuolis. - Žinau, kad ji yra, bet nemoku jos rasti.

- Gyvybė traukia gyvybę, - tuomet taria Alchemikas.

Ir jaunuolis suvokia, ką šis norėjo pasakyti: nedelsdamas atleidžia pavadi, ir arklys pradeda laisvai vaikštinėti po smėlį bei akmenis. Alchemikas stebi tylėdamas. Arklys šitaip maklinėja gal pusvalandį. Nebematyti oazės palmių; nėra nieko, tik toji fantastiška dangaus šviesa ir jos užlietos, sidabru spindinčios uolos. Staiga jaunuolis pajunta, kad gyvulys sustoja; tai vieta, kurioje jis dar niekada nebuvo.

- Čia yra gyvybė, - praneša jis Alchemikui. - Aš nesuprantu dykumos kalbos, bet mano arklys supranta gyvybės kalbą.

Juodu nulipa nuo arklių. Alchemikas nieko nesako. Tik ima apžiūrinėti akmenis, pamažėle slinkdamas pirmyn. Ūmai sustoja ir labai atsargiai lenkiasi. Žemėje tarp akmenų matyti skylė; Alchemikas įkiša jon ranką - ligi riešo, paskui ir visą, ligi peties. Ten, gilumoje, kažkas juda, - primerktos Alchemiko akys (tik jos ir matyti) išduoda, koks jis įsitempęs. Ranka, atrodo, skylėje su kažin kuo grumiasi. Staiga Alchemikas ištraukia ranką ir pašoka nuo žemės, išgąsdindamas bendrakeleivį. Jo kumštyje - tvirtai už uodegos suspausta gyvatė.

Šokteli šalin ir jaunuolis. Gyvatė įnirtingai priešinasi, garsiu šnypštimu drumsdama dykumos tylą. Tai kobra, savo nuodais galinti per kelias akimirkas užmušti žmogų.

"Saugokitės nuodų!" - spėja pagalvoti jaunuolis. Tačiau ranką kišęs skylėn Alchemikas turbūt jau įgeltas... Tik jo veido išraiška kažkodėl nuostabiai rami. Alchemikui du šimtai metų, sakė anglas... Tikriausiai jis žino, kaip elgtis su dykumos gyvatėmis.

Jaunuolis mato, kaip jo bendrakeleivis grįžta prie arklio, pasiima pusekulio formos durklą ir juo smėlyje

nubrėžia apskritimą. Paskui jo vidun padeda gyvatę, ir ši tą pačią akimirka sustingsta.

- Nesirūpink, - sako Alchemikas. - Iš čia ji neišeis. Tu radai dykumoje gyvybę. Tai ženklas, kurio man reikėjo.

- Kodėl tai buvo taip svarbu?

- Todėl, kad piramidės yra vidury dykumos.

Jaunuoliui nesinori girdėti kalbant apie piramides. Nuo vakar dienos iki pat šio vakaro jam liūdna ir sunku širdyje. Tęsti lobio ieškojimą iš tikrųjų reiškia palikti Fatimą.

- Aš tave palydėsiu per dykumą, - pareiškia Alchemikas.

- Aš noriu likti oazėje, - atsako jaunuolis. - Aš sutikau Fatimą. Ji man brangesnė už lobį.

- Fatima - dykumos dukra. Ji žino, jog vyrai privalo išvykti, kad galėtų sugrįžti atgalios. Ji jau surado savąjį lobį: tai tu. Dabar ji laukia, kad tu surastum, ko ieškai.

- O jeigu aš nusprėsiu likti?

- Tapsi Oazės Patarėju. Turi pakankamai pinigų ir nusipirksi didelę bandą avių ir kupranugarių. Vesi Fatimą. Pirmuosius metus gyvensite laimingi. Pamirsi dykumą ir per metus pažinsi kiekvieną iš penkiasdešimties tūkstančių palmių. Suprasi, kaip jos auga, o jos tau atskleis nenustojantį keistis pasaulį. Tuo pat metu vis geriau ir geriau suvoksi ženklus, nes dykuma - geriausias mokytojas.

Antraisiais metais prisiminsi paslėptąjį lobį. Tau vis daugiau apie jį kalbės ženklai, o tu stengsies į tai nekreipti dėmesio. Tik dalinsies savo žiniomis oazės ir jos gyventojų labui. Tau bus dėkingi genčių vadai. Tavo kupranugariai tau neš turta ir galia.

Trečiaisiais metais ženklai tebekalbės apie lobį ir Asmeninę Legendą. Naktį naktis klaidžiosi po oazę, ir Fatima taps liūdinčia moterimi. Nes dėl jos bus buvęs nutrauktas tavo žygis. Tačiau ją tebemylėsi, ir į meilę bus atsakoma meile. Tu prisiminsi, kad ji niekada tavęs neprašė pasilikti, nes dykumos moteris moka laukti sugrįžtant savojo vyro. Taigi jai pykčio nejausi. Tik vaikščiosi per naktis po dykumos smėlynus, tarp palmių, ir mastysi, kad gal reikėjo tęsti kelionę, labiau pasitikėti savo meile Fatimai. Kadangi pasilikti oazėje tave bus privertusi tik tavo paties baimė niekad jon nebesugrįžti. Ir taip besvarstant ženklai pradės rodyti, kad tavo lobis amžinai pradingęs žemės gelmėse.

Ketvirtaisiais metais ženklai tave paliks, nes nebūsi norėjęs jų klausytis. Genčių vadai tai supras ir tave atleis iš pareigų Taryboje. Tuomet tapsi turtingu pirkliu, daugybės kupranugarių ir prekių savininku. Tačiau iki gyvenimo pabaigos nesiliausi klaidžiojęs po dykumą ir

palmyną, žinodamas, kad neišvykdei savo Asmeninės Legendos ir kad jau per vėlu tai padaryti. Taip ir liksi nesupratęs, jog Meilė niekuomet žmogui netrukdo vykdyti savąją Asmeninę Legendą. Jei taip yra, vadinasi, tai netikra Meilė, ne ta, kuria byloja Pasaulio Kalba.

Alchemikas ištrina smėlyje nubrėžtą apskritimą, ir kobra tuoj, pat sprunka slėptis tarp akmenų.

Jaunuolis prisimena krištolo pardavėją, visą gyvenimą norėjusį nukeliauti Mekon, ir anglą, ieškančią Alchemiko. Jis mąsto apie moterį, kuri tikėjo dykuma, ir ši viena dieną atvedė ją, kurią ji troško mylėti.

Juodu vėl sėda ant žirgų. Ši kartą jaunuolis atsilieka nuo Alchemiko. Vėjas atneša oazės garsus, ir jis stengiasi atskirti Fatimos balsą. Šiandien dėl kautynių jis nebuvo nuėjęs prie šulinio...

Tačiau šią naktį, žiūrėdamas į gyvatę nubrėžto rato viduryje, keistasis raitelis su sakalu ant peties jam kalbėjo apie meilę ir lobius, apie dykumos moteris ir jo Asmeninę Legendą.

- Aš keliausiu su jumis, - ištaria jaunuolis. Ir akimirksniu jo sieloje įsigali ramybė.

- Išvykstame rytoj, prieš patekant saulei.

Tik tiek atsako Alchemikas.

*

Tą naktį jaunuolis negali užmigti. Pora valandų prieš aušrą jis pažadina vieną iš toje pačioje palapinėje miegojusių vaikinių ir paprašo jo parodyti, kur gyvena Fatima. Abu išeina laukan. Už nuvedimą jaunuolis savo vedliui duoda pinigų nusipirkti avelei.

Po to paprašo surasti merginą, ją pažadinti ir pasakyti, kad jis jos laukias. Jaunasis arabas padaro, ko prašomas, ir už tai gauna pinigų dar vienai avelei.

- Dabar palik mus vienus, - taria jis arabui, ir šis grįžta į savo palapinę miegoti toliau. Išdidus, kad galėjo padėti Dykumos Patarėjui, ir patenkintas, kad užsidirbo pinigų avelėms nusipirkti.

Palapinės tarpdury pasirodo Fatima. Jiedu pasuka link palmyno. Jaunuolis žino, kad tai prieštarauja Tradicijai, bet dabar tai nebesvarbu.

- Aš išvykstu, - praneša jis. - Ir noriu, kad tu žinotum, jog sugrįšiu. Aš tave myliu, nes...

- Nesakyk nieko, - pertraukia Fatima. - Mylima, nes mylima. Mylėti nereikia jokios priežasties.

Vis dėlto jis kalba toliau:

- Aš tave myliu, nes susapnavau sapną, paskui sutikau karalių, pardavinėjau krištola, perėjau dykumą, gentys pradėjo karą, ir aš atėjau prie šulinio sužinoti, kur gyvena Alchemikas. Aš tave myliu, nes visas Pasaulis prisidėjo, kad atkeliaučiau iki tavęs.

Jiedu apsikabina. Pirmą kartą susiglaudžia jų kūnai.

- Aš grįšiu, - dar kartą pakartoja jaunuolis.

- Anksčiau, žiūrėdama į dykumą, aš jausdavau geismą. Dabar ji pakeis viltis. Viena dieną taip išėjo ir mano tėvas, tačiau jis sugrižo pas mano motiną. Sugrižta kiekvieną sykį iki pat šiol.

Daugiau jiedu nebešneka. Kiek pasivaikščioja po palmyną, o paskui jaunuolis palydi merginą iki jos palapinės durų.

- Aš sugrišiu, kaip tavo tėvas sugrižo pas tavo motiną, - pasižada jis.

Ir pamato, kad Fatimos akys pilnos ašarų.

- Tu verki?

- Aš esu dykumos moteris, - atsako ji, slėpdama veidą. - Bet visų pirma - moteris.

Fatima įeina palapinės. Netrukus patekės saulė. Prašvitus ji išeis laukan ir darys viską, ką darydavo kasdien jau daugelį metų; tačiau viskas bus kitaip. Oazėje nebebus vaikino, ir oazė pasidarys nebe tokia svarbi, kokia buvo iki šiol, vos prieš keletą valandų. Tai jau nebebus toji penkiasdešimties tūkstančių palmių ir trijų šimtų šulinių vieta, į kurią atvykę po ilgos kelionės tokie laimingi jaučiasi keliautojai. Nuo šios dienos oazė jai taps tuščia vieta.

Nuo šios dienos svarbesnė už oazę bus dykuma. Ji nesiliaus į ją žiūrėjusi, stengdamasi atspėti, kurion žvaigždėn tuo metu žvelgia vaikinai, keliaujantis ieškoti savojo lobio. Ji su vėju sitis jam bučinius, tikėdamasi, jog šie palies jaunuolio veidą ir pasakys, kad ji gyva, kad ji jo laukia, kaip tik gali laukti moteris narsaus vyro, pasirinkusio savo svajonių ir lobių ieškojimo kelią.

Nuo šiol dykuma bus jo sugrižimo viltis.

*

- Negalvok apie tai, kas pasiliko už nugaros, - prabyla Alchemikas, kai jie pasileidžia joti dykumos smėlynais. - Viskas ir visam laikui įrašyta Pasaulio Sielon.

- Žmonės apie grįžimą svajoja labiau nei apie išvykimą, - jau vėl apsipratęs su dykumos tyla, atsako jaunuolis.

- Jeigu tai, ką radai, padaryta iš grynios medžiagos, niekada nesuges. Ir vieną dieną tu galėsi grįžti. Jeigu tai tik akimirkos blyksnis, žvaigždės sproginas - sugrižęs

neberasi nieko. Tačiau tu būsi regėjęs šviesos blyksnį. Ir jau vien dėl to bus vertėję gyventi.

Vyriškis kalba alchemijos kalba. Tačiau bendrakeleivis žino, kad jis turi omenyje Fatimą.

Sunku negalvoti apie tai, kas pasiliko už nugaros. Dykuma su savo beveik nesikeičiančiu peizažu pamažu prisipildo svajonių. Jaunuolis vis dar mato datulių palmes, šulinius ir mylimos moters veidą. Jis mato anglą, jo laboratoriją ir kupranugarių varovą - tikrą mokytoją, kuris tačiau nežino toks esąs. "Galbūt Alchemikas pats niekadęs nemylėjo..." - mąsto jis.

Šis su sakalu ant peties joja priekyje. Sakalas puikiai supranta dykumos kalbą ir, kai tik jie sustoja poilsio, palikęs Alchemiko petį, skrenda ieškoti maisto. Pirmąją dieną jis parneša kiškį. Antrą - porą paukščių.

Vakare jie ant žemės pasitiesia antklodes, bet ugnies nekuria. Dykumos naktys šaltos ir, mėnuliui siaurėjant dangaus skliaute, kaskart vis tamsesnės. Visą savaitę juodu joja tylėdami, persimesdami vos vienu kitu žodžiu apie tai, kaip saugotis, kad nebūtų įvelti į kautynes. Genčių karas tęsiasi, ir vėjas retsykais atpučia salsvą kraujo kvapą. Vėjas jaunuoliui primena, kad egzistuoja Ženklių Kalba, visuomet pasirengusi atskleisti tai, ko negali matyti akys.

Septintąją kelionės vakarą Alchemikas nusprendžia sustoti nakvynei anksčiau nei paprastai. Sakalas nuskrenda ieškoti grobio. Alchemikas išsitraukia vandens gertuvę ir pasiūlo jaunuoliui atsigerti.

- Na va, tavo kelionė baigiasi, - taria jis. - Tuėjai paskui savąją Asmeninę Legendą, ir aš tuo džiaugiuosi.

- Bet jūs mane lydėjote nekalbėdamas. Aš tikėjau, kad mokysite mane to, ką žinote. Prieš kurią laiką buvau dykumoje su žmogumi, turėjusiu alchemijos knygų, tačiau iš jų nesugebėjau nieko išmokti.

- Išmokti tėra vienintelis būdas, - atsako Alchemikas. - Veikiant. Visa, ką tau reikėjo žinoti, tave išmokė kelionė. Trūksta vienintelio dalyko.

Jaunuolis nori sužinoti kokio, tačiau Alchemikas jau išmeigęs akis į horizontą ir stebi sugrįžtantį sakalą.

- Kodėl jūs vadinamas Alchemiku?

- Nes aš esu Alchemikas.

- O kodėl nesiseka kitiems alchemikams, kurie ieško, bet taip ir nesuranda aukso?

- Jie tiktai ieškojo. Jie ieško savosios Asmeninės Legendos lobio, nenorėdami gyventi pačios Legendos.

- Ko dar trūksta mano žinioms? - neatstoja jaunuolis.

Tačiau Alchemikas žiūri į horizontą.

Netrukus su grobiu grįžta sakalas. Juodu išrausia duobę ir joje sukuria laužą: taip niekas nepastebės ugnies.

- Aš esu Alchemikas, nes esu Alchemikas, - pakartoja senasis, jiems taisant valgį. - Šio mokslo išmokau iš savo senolių, kurie buvo išmokę iš savųjų... ir taip toliau - iki pat pasaulio sukūrimo. Tais laikais visas Didžiojo Kūrinio mokslas galėjo būti surašytas ant vieno paprasto smaragdo. Tačiau žmonės nesidomėjo paprastais dalykais ir pradėjo rašyti traktatus, interpretacijas, filosofinius apmąstymus. Kai kurie pradėjo dėtis žiną kelią geriau už kitus.

- Kas buvo parašyta Smaragdo Lentelėje? - klausia jaunuolis.

Tuomet Alchemikas pradeda piešti smėlyje - šis darbas trunka ne ilgiau kaip penkias minutes. Jam piešiant, jaunuolis prisimena senąją karalių ir aikštę, kurioje juodu susitiko vieną dieną; atrodo, jog nuo tada prabėgo daugybė metų...

- Štai kas buvo parašyta Smaragdo Lentelėje, - baigęs ištaria Alchemikas.

Jaunuolis prieina arčiau ir skaito smėlyje užrašytus žodžius.

- Čia kodas... - sako jis, kiek nusivylęs Smaragdo Lentele. - Panašu į tai, kas buvo anglo knygoje.

- Ne, - paprieštarauja Alchemikas. - Kaip ir paukštvanagių skrydis, šitai neturi būti perskaityta. Dėl vienintelės priežasties: Smaragdo Lentelė - tiesus takas link Pasaulio Sielos.

Išminčiai žinojo, kad regimasis pasaulis - tai Dangaus atvaizdas, jo kopija. Vien tas faktas, kad šis pasaulis egzistuoja, yra garantija, kad egzistuoja ir kitas, tobulesnis. Dievas sukūrė pirmąjį tam, kad tarpininkaujant regimiems dalykams žmonės galėtų suprasti Jo dvasinį mokymą ir Jo išminties stebuklus. Štai ką aš vadinu Veikla.

- Ko reikia, kad aš perskaityčiau Smaragdo Lentelę? - paklausia jaunuolis.

- Jei būtum alchemijos laboratorijoje, gal dabar ir būtų tinkamas metas aiškintis, kaip perskaityti Smaragdo Lentelę. Tačiau esi dykumoje. Taigi verčiau panirk dykumon. Ji padeda suprasti pasaulį taip pat gerai kaip bet kuris kitas daiktas žemėje. Beje, net nebūtina suprasti dykumą: užtenka patyrinėti paprastą smiltelę, ir joje galima išvysti visus Kūrinio stebuklus.

- Ką turiu daryti, kad prasiskverbčiau į dykumos gelmes?

- Klausykis savo širdies. Ji žino viską, nes yra kilusi iš Pasaulio Sielos ir vieną dieną vėl jon sugrįš.

*

Tylėdami jie keliauja dar dvi dienas. Alchemikas dabar atrodo dar atsargesnis, nes jie artėja prie aršiausių susirėmimų zonos. Jaunuolis tuo tarpu stengiasi klausytis savo širdies.

O toji širdis sunkiai suprantama. Anksčiau ji taip troško išvykti, o dabar nori bet kuria kaina baigti kelionę. Kartais širdis nesiliauja sekusi ilgesio kupinų prisiminimų, o kartais susijaudina matydama kylandčią saulę. Ir priverčia jaunuolį slapčiomis nubraukti ašarą. Ji plaka greičiau, kai jis kalba apie lobį, ir sulėtėja, kai nieko nematančios vaikinio akys nuklysta už beribio dykumos horizonto. Tačiau niekuomet nenutyla. Net jei jaunuolis nė žodžiu nepersitaria su Alchemiku.

- Kodėl mes turime klausytis savo širdies? - paklausia jis vieną vakarą, jiedviem ilsintis.

- Todėl, kad ten, kur tavo širdis, ten ir tavasis lobis.

- Mano širdis nerami, - prisipažįsta jaunuolis. - Ji svajoja, nerimsta, duoda begales klausimų. Ji išsimylėjusi dykumos dukrą. Ji mane kamantinėja ir neleidžia užmigti ištisas naktis, kai galvoju apie ją.

- Tai gerai. Tavo širdis gyva. Nenustok klausytis, ką ji tau sako.

Per kitas tris dienas jie prasilenkia su keletu karių, mato jų ir tolumoje. Jaunuolio širdis pradeda kalbėti apie baimę. Ji jam pasakoja apie Pasaulio Sielą, seka girdėtas istorijas apie žmones, išėjusius ieškoti savųjų lobių, bet taip niekad jų ir nesuradusius. Kartais gąsdina, kad jis taip pat gali niekuomet nepasiekti lobia arba žūti dykumoje. O kai kada įtikinėja jį, kad jau gana, kad jis jau radęs meilę ir užsidirbęs daug aukso.

- Mano širdis - išdavikė, - sako jaunuolis Alchemikui, kai juodu sustoja pailsinti arklių. - Ji nenori, kad aš tęsčiau kelionę.

- Nieko blogo, - nuramina jį Alchemikas. - Tai liudija, kad tavo širdis gyva. Normalu bijoti dėl svajonės prarasti viską, ką jau pavyko įgyti.

- Tuomet kodėl aš jos turiu klausytis?

- Todėl, kad širdies nutildyti nepavyks niekada. Net jei apsimesi negirdis, ką ji tau sako, ji bus ten, tavo krūtinėje, ir nesiliaus kartojusi, ką galvoja apie tavo gyvenimą ir pasaulį.

- Nors ir būdama išdavikė?

- Išdavystė - tai nelauktas smūgis. Jeigu gerai pažįsti savo širdį, ji tokio dalyko niekuomet nepadarys. Nes tu žinai jos svajones, jos troškimus ir sugebėsi tam užbėgti už akių. Nė vienas negali pabėgti nuo savo širdies. Štai

kodėl geriau klausytis, ką ji sako. Kad negautum nelaukto smūgio.

Taigi jaunuolis keliauja per dykumą ir toliau klausydamasis savo širdies. Jis pradeda suprasti jos gudrybes ir klastas ir pagaliau susitaiko su tuo, kad ji tokia; kokia yra. Tuomet jis liaunasi bijojęs ir norėjęs grįžti atgal. Nes vieną vakarą širdis jam prisipažįsta esanti patenkinta. "Net jei aš kiek ir skundžiuosi, - sako širdis, - tai tik todėl, kad esu žmogaus širdis, o žmonių širdys tokios. Jos bijosi įgyvendinti didžiausias savo svajones, nes mano, kad nėra jų vertos arba kad nesugebės jų realizuoti. Mes, širdys, stingstame vien nuo minties apie amžinai prarandamą meilę, apie galėjusias būti nuostabias, tačiau niekada nebūsimančias akimirkas, apie galėjusius būti surastus, tačiau amžinai liksiančius palaidotus smėlyje lobius. Nes, galų gale, jeigu tai įvyksta, mes siaubingai kenčiame".

- Mano širdis bijo kančios, - sako jaunuolis Alchemikui vieną naktį, jiems žiūrint į bemėnulį dangų.

- Pasakyk jai, kad kančios baimė blogiau už pačią kančią. Ir kad jokia širdis nėra kentėjusi, sekdamą paskui savo svajonę, nes kiekviena ieškojimo akimirka - tai susitikimo su Dievu ir Amžinybe akimirka.

"Kiekviena ieškojimo akimirka - tai susitikimo akimirka, - kartoja jaunuolis savo širdžiai. - Ieškant lobio, visos mano dienos šviesios, nes aš žinau, kad kiekviena valanda - tai svajonės jį surasti dalis. Ieškodamas lobio, pakeliui aš atrandu tai, apie ką nebūčiau net svajojęs, jei nebūčiau išdrįšęs siekti piemenims neįmanomų dalykų".

Po to visą ilgą popietę jo širdyje viešpatauja ramybė. Ir tą naktį jis miega ramiai. Kai nubunda, širdis jam pradeda pasakoti apie Pasaulio Sielos dalykus. Ji sako, kad kiekvienas laimingas žmogus savyje nešiojasi Dievą. Ir kad laimę galima rasti paprastoje dykumos smiltelėje, kaip aiškino Alchemikas. Nes smiltelė - tai Kūrinio akimirka, ir Visata ją kūrė milijonus metų.

"Kiekvienas žemės žmogus turi jo laukiantį lobį, - sako jam širdis. - Mes, širdys, apie tai kalbame retai, nes žmonės nebenori ieškoti lobio. Mes apie juos pasakojame tik mažiems vaikams. Paskui leidžiame gyvenimui kiekvieną vesti link jo likimo. Deja, maža žmonių teina jiems nubrėžtu Asmeninės Legendos ir laimės taku. Dauguma pasaulį mato kaip kažką grėsminga, ir dėl to jis iš tikrųjų tampa grėsmingas. Tuomet mes, širdys, kalbame vis tyliau ir tyliau, tačiau visiškai nenutylame niekad. Tik linkime, kad

mūsų žodžiai nebūtų išgirsti: mes nenorime, kad žmonės kentėtų todėl, kad nėjo mūsų nurodytu keliu.

- Kodėl širdys neliepia žmonėms sekti paskui savo svajones? - klausia jaunuolis Alchemiko.

- Tada labiausiai kentėtų pati širdis. O širdys nemėgsta kentėti.

Nuo tos dienos jaunuolis girdi savo širdį. Jis prašo, kad ji niekad jo neapleistų. Prašo, kad ji susigniaužtų krūtinėje ir išpėtų jį, vos tik jis pradės tolti nuo savo svajonių. Ir prisiekia, kad visada, išgirdęs šį išpėjimą, atsižvelgs į jį.

Tą naktį apie visa tai jis kalbasi su Alchemiku. Ir šis supranta, kad jaunuolio širdis sugrįžo Pasaulio Sielon.

- Ką aš turiu daryti dabar? - teiraujasi jaunuolis.

- Tęsk kelionę link piramidžių, - atsako Alchemikas.

- Ir lik atidus ženklams. Dabar tavo širdis sugebės tau parodyti lobį.

- Ar kaip tik šito aš nežinojau anksčiau?

- Ne. Štai ką tau dar reikia žinoti:

Prieš įgyvendindama svajonę, Pasaulio Siela visuomet nori patikrinti, ko žmogus išmoko nueitame kelyje. Taip elgiasi ne linkėdama blogo, o tik todėl, kad kartu su svajone galėtume geriau įtvirtinti ir pamokas, gautas sekant paskui ją. Tai momentas, kai didžioji dauguma žmonių pasiduoda. Dykumos kalba tai būtų - "mirti iš troškulio, kai horizonte jau matyti oazės palmės".

Ieškojimas prasideda Debiutanto Sėkme. O baigiasi visuomet Nugalėtojo įrodymu.

Jaunuolis prisimena seną savo krašto patarlę, sakančią, kad pati tamsiausia valanda yra prieš aušrą.

*

Kita dieną pasirodo pirmas aiškus pavojaus ženklas. Prie keliautojų prisiartina trys kariai ir klausia, ką jie čia veikia.

- Aš medžioju su savo sakalu, - atsako Alchemikas.

- Mes turime patikrinti, ar negabenate ginklų, - pareiškia vienas karių.

Alchemikas palengva nulipa nuo arklio. Tą patį padaro ir jo bendrakeleivis.

- Kam tiek pinigų? - klausia karys, pamatęs jaunuolio kapšį.

- Kelionei į Egiptą, - paaiškina šis.

Tas, kuris tikrina Alchemiko daiktus, randa mažutį krištolinį buteliuką, pilną kažkokio skysčio, ir stiklinį, geltonos spalvos kiaušinių, šiek tiek didesnę už vištos.

- Kas gi čia? - nustemba karys.

- Filosofinis Akmuo ir Ilgo Gyvenimo Eliksyras. Kas išgeria šio eliksyro, niekuomet neserga, o mažytis šio akmens gabalėlis bet kurį metalą paverčia auksu.

Trys kariai prapliumpa garsiai juoktis, ir Alchemikas juokiasi drauge su jais. Pralinksminti atsakymo, jie daugiau nebekamuoja keleivių ir leidžia šiems su visu turtu keliauti toliau.

- Jūs išprotėjote? - kai jie kiek nutolsta, kreipiasi į Alchemiką jaunuolis. - Kodėl šitaip atsakėte?

- Kad tau pademonstruočiau vieną paprastą gyvenimo taisyklę: mes nematome didelių lobių, esančių prieš akis. O žinai kodėl? Todėl, kad žmonės netiki lobiais.

Jie tęsia savo kelionę per dykumą. Su kiekviena diena jaunuolio širdis darosi vis tylesnė. Ji daugiau nesikankina dėl praeities ar ateities, tik stebi dykumą ir kartu su juo geria Pasaulio Sielos taurę. Jo širdis ir jis pats tampa draugais, nuo šiol niekada neišduosiančiais vienas kito.

Širdis dabar prabyla tik pažvalinti, padrasinti jaunuolį, kurį tos tylės dienos kartais ima siaubingai slėgti. Pirmą kartą širdis prasitaria apie jo gerąsias ypatybes: drąsą, kurios reikėjo paliekant avis ir pradedant gyventi savąją Asmeninę Legendą, entuziazmą, kurį jis parodė dirbdamas krištolo krautuvėje.

Ji jam kalba ir apie kitką: apie pavojus, pro kuriuos jis praėjo, jų nepastebėjęs. Syki jį paslėpė iš tėvo pavogtą pistoletą, kuriuo tikrai galėjo smarkiai susižeisti. Paskui širdis jam primena dieną, kai vidury laukų buvo apsirgęs - vėmė, o po to ilgai miegojo; kiek toliau jo laukė du plėšikai, sumanę pavogti avis, o jį patį nužudyti. Bet kai jaunasis piemuo nepasirodė, jie pasišalino, manydami, kad šis pasuko kitu keliu.

- Ar širdys visada padeda žmonėms? - paklausia jis Alchemiko.

- Tik tiems, kurie gyvena savąją Asmeninę Legendą. Tačiau jos labai padeda vaikams, girtuokliams, senukams.

- Ar tai reiškia, kad jiems nebegrėsia pavojus?

- Tai tik reiškia, kad širdys daro, ką gali, - atsako Alchemikas.

Vieną vakarą juodu joja per vienos iš kariaujančių genčių stovyklą. Čia daugybė prašmatniais baltais drabužiais vilkinčių arabų su kovai parengtais ginklais. Vyrų rūko nargilę ir kalbasi apie kautynes. Niekas nekreipia dėmesio į du keliautojus.

- Nėra jokio pavojaus, - jiems kiek nutolus nuo stovyklos, atsidūsta jaunuolis.

Alchemikas įtūžta.

- Pasitikėk širdimi, tačiau nepamiršk, kad esi dykumoje. Kai vyrai kariauja, Pasaulio Siela taip pat girdi kautynių riksmus. Nuo pasekmių to, kas vyksta po šiuo dangumi, neapsaugotas nė vienas.

"Visa yra vienis", - šmėsteli jaunuolio galvoje.

Ir, tarsi dykumai sumanius patvirtinti, kad Alchemikas teisus, netikėtai keliautojus aplenkia du raiteliai.

- Toliau joti negalima, - sušunka vienas karių. - Šioje vietovėje vyksta mūšiai.

- Aš toli nejoju, - žiūrėdamas jiems tiesiai į akis, atsako Alchemikas.

Kariai kelias akimirkas tyli, o paskui leidžia tęsti kelionę.

Jaunuolis stebi šią sceną sužavėtas.

- Jūs juos įveikėte žvilgsniu, - pareiškia jis.

- Akys parodo sielos stiprybę, - atsako Alchemikas.

"Tai tiesa", - mintyse pritaria jaunuolis. Jiems jojant per stovyklą, jis jautė vieno minios viduryje stovėjusio kareivio žvilgsnį, išmeigtą į jį ir į Alchemiką. Per tą nuotolį, kuris juos skyrė, jaunuolis nelabai galėjo išvelgti jo veido bruožus. Vis dėlto buvo absoliučiai tikras, kad vyriškis juos stebi.

Pagaliau, kai juodu jau rengiasi įveikti per visą horizontą nusidriekusią kalnų grandinę, Alchemikas prasitaria, kad iki piramidžių likusios tik dvi dienos kelio.

- Jeigu mums teks netrukus išsiskirti, pamokykite mane alchemijos, - paprašo jaunuolis.

- Tu jau žinai tai, ką reikia žinoti. Telioka prasiskverbti Pasaulio Sielon ir surasti tą lobį, kurį ji yra paskyrusi tau, kaip ir kiekvienam iš mūsų.

- Aš noriu žinoti ne tai. Aš kalbu apie švino pavertimą auksu.

Alchemikas gerbia dykumos tylą ir jaunuoliui atsako tik jiems sustojus pavalgyti:

- Pasaulyje viskas vystosi. Ir išminčiams auksas yra labiausiai išsivystęs metalas. Neklausk manęs kodėl - aš šito neišmanau. Žinau tik kad Tradicija visuomet teisi. Žmonės klaidingai išsiaiškino išminčių žodžius. Ir auksas, užuot buvęs evoliucijos simboliu, tapo karų ženklu.

- Daiktai kalba daugeliu kalbų, - sako jaunuolis. - Aš girdėjau kupranugario bliovimą, buvusį tik bliovimu, vėliau tapusį pavojaus signalu ir pagaliau vėl virtusį paprastu bliovimu.

Jis nutyla - Alchemikas visa tai turi žinoti.

- Aš pažinojau tikrą alchemikų, - toliau dėsto pastarasis. - Jie užsisklėsdavo savo laboratorijose ir

stengdavosi tobulėti kaip tas auksas; jie išradinėjo Filosofinį Akmenį, nes buvo supratę, kad tobulėjant vienam dalykui, tobulėja ir visa, kas yra aplinkui.

Kitiems Akmenį pavyko atrasti atsitiktinai. Šie žmonės buvo talentingi, protu pranokstantys daugelį. Tačiau jų nereikėtų skaityti, nes tokių buvo visai mažai. Pagaliau tretieji, ieškoję tik aukso, - šie niekuomet nerado paslapties. Jie pamiršo, kad švinas, varis, geležis taip pat turi įvykdyti savąsias Asmenines Legendas. Tas, kuris kišasi į kitų Asmenines Legendas, niekad neras savosios.

Paskutiniai Alchemiko žodžiai nuskamba kaip prakeikimas.

Jis pasilenkia ir pakelia nuo žemės kriauklę.

- Kadaisė čia buvo jūra, - ištaria.

- Aš šitai pastebėjau, - atsiliepia jaunuolis.

Alchemikas jo paprašo pridėti kriauklę prie ausies. Kiek kartų jis taip darė vaikystėje, norėdamas išgirsti jūros ošimą!

- Šios kriauklės viduje visuomet yra jūra, nes tai - jos Asmeninė Legenda. Ir ji jos neatsižadės niekad - iki tol, kol dykumą vėl dengs bangos.

Juodu vėl sėda ant žirgų tęsti savo kelionės Egipto piramidžių link.

Saulė jau visai žemai, kada jaunuolio širdis duoda pavojaus ženklą. Juos supa milžiniškos kopos, ir vaikinai žvilgteli į Alchemiką. Tačiau šis, atrodo, nieko nepastebėjo. Po penketo minučių tiesiai prieš juos iškyla dviejų vakaro saulės apšviestų raitelių siluetai. Jaunuoliui nespėjus nieko pasakyti Alchemikui, iš dviejų raitelių pasidaro dešimt, paskui šimtas, ir galiausiai jie uždengia visas kopas.

Tai mėlynai apsirengę kariai su trigubais juodos spalvos lankeliais ant turbanų. Jų veidus dengia taip pat mėlynos skraistės, iš po kurių matyti tik akys.

Net iš šitokio atstumo akys rodo dvasios stiprybę. Ir šios akys pranašauja mirtį.

*

Abu keliautojai nuvedami į netoliese esančią karinę stovyklą. Kažkoks kareivis Alchemiką ir jo bendrakeleivį ištumia į palapinę, tokią nepanašią į oazės palapines. Joje yra vyriausiasis vadas ir jo štabas.

- Tai šnipai, - pareiškia vienas iš vyrų.

- Mes - paprasti keliautojai, - atsako Alchemikas.

- Prieš tris dienas jus matė prieš stovykloje. Jūs kalbėjotės su vienu iš karių.

- Aš esu dykumos klajoklis, žvaigždžių žinovas, - ima aiškinti Alchemikas. - Ir neturiu jokios informacijos apie kariuomenių ar genčių judėjimą. Atlydėjau čia savo draugą.

- O kas tavo draugas? - klausia vadas.

- Alchemikas, - atsako Alchemikas. - Jis pažįsta gamtos galias. Ir mielai savo nepaprastus sugebėjimus pademonstruotų vadui.

Jaunuolis klausosi tylėdamas. Jam baugu.

- Ką veikia svetimšalis svetimoje žemėje? - paklausia vienas vyras.

- Jis nori pasiūlyti jūsų genčiai pinigų, - dar nespėjus jaunuoliui praverti burnos, įsiterpia Alchemikas.

Ir, paėmęs vaikino kapšį, paduoda vadui jo aukso monetas. Šis jas priima be žodžių: bus galima nusipirkti nemažą kiekį ginklų.

- Kas tai yra alchemikas? - pagaliau vėl paklausia arabas.

- Tai žmogus, pažįstantis gamtą ir pasaulį. Panorėjęs jis galėtų, panaudodamas tik vėjo jėgą, sugriauti šią stovyklą.

Vyrai juokiasi. Jie pripratę prie karo žiaurumų ir žino, kad vėjas mirtino smūgio suduoti negali. Ir vis dėlto kiekvienas jų pajunta krūtinėje virptelint širdį. Dykumos žmonės prisibijo burtininkų.

- Norėčiau ką nors panašaus pamatyti, - taria vadas.

- Mums reikia trijų dienų, - atsako Alchemikas. - Jis pasivers vėju. Paprasčiausiai kad parodytų jums savo galią. Jei jam tai nepavyks, jūsų genties garbei mes nuolankiai paaukosime savo gyvybes.

- Tu negali siūlyti to, kas man ir taip jau priklauso, - arogantiškai atrėžia vadas.

Tačiau suteikia keliautojams malonę trims dienoms.

Išsigandęs jaunuolis atrodo tarsi suparalyžiuotas. Išeinant iš palapinės, Alchemikas turi jį prilaikyti už alkūnės.

- Nerodyk jiems, kad bijai, - perspėja jis. - Jie - drąsūs vyrai ir niekina bailius.

Jaunuolis praradęs žadą ir atgauna balsą tik po kurio laiko, jiedviem einant per stovyklą. Laikyti juos uždarytus visai nebūtina: arabai paprasčiausiai iš jų atėmė arklius. Taip dar sykį pasaulis parodo, kiek daug esama jo kalbų: iki šiol buvusi laisva bekraštė dykumos erdvė dabar tapo neįveikiama siena.

- Jūs jiems atidavėte visą mano turta! - papriekaištauja jaunuolis. - Viską, ką aš sugebėjau uždirbti per gyvenimą...

- Kokia iš jo nauda, jei turi mirtį? Tavo pinigai tave išgelbėjo trims dienoms. Ne taip jau dažnai pinigai atitolina mirtį.

Tačiau jaunuolis per daug įbaugintas, kad girdėtų išminties žodžius. Jis nemoka pasiversti vėju. Jis nėra alchemikas.

Alchemikas vieno kario paprašo arbatos ir po truputėlį ją pila vaikinui ant riešų. Kartu ištaria keletą nesuprantamų žodžių - ir vaikino kūną užlieja ramybės banga.

- Nepulk į neviltį, - keistai švelniu balsu prabyla Alchemikas. - Tai trukdo kalbėtis su širdimi.

- Bet aš nemoku pasiversti vėju.

- Tas, kuris gyvena savo Asmeninę Legendą, žino viską ką turi žinoti. Tik vienas dalykas gali svajonę padaryti neįgyvendinama: tai baimė, kad nepasiseks.

- Aš nebijau, kad man nepasiseks. Paprasčiausiai aš ne moku pasiversti vėju.

- Reikia išmokti. Nuo to priklauso tavo gyvybė.

- O jei nepavyks?

- Tu mirsi, bet būsi gyvenęs savąją Asmeninę Legendą. Tai kur kas geriau negu mirtį, kaip miršta milijonai žmonių taip niekada ir nesužinojusių apie Asmeninės Legendos egzistavimą. Tačiau tu nesijaudink. Iš esmės mirtis mus daro atidesnius gyvenimui.

Praeina pirmoji diena. Netoliese vyksta didelis mūšis, ir į stovyklą atgabena daugybė sužeistųjų. "Niekas nesikeičia, nors žmonės ir miršta", - mąsto jaunuolis. Mirusius karius pakeičia kiti, ir gyvenimas tęsiasi toliau.

- Tu būtum galėjęs mirti vėliau, mano drauge, - kalba vienas karių prie savo kovos draugo palaikų. - Tu būtum galėjęs mirti sugrįžus taikai. Bet galiausiai tu vis tiek būtum miręs.

Pavakary jaunuolis susiranda Alchemiką, išnešusį dykumon savo sakalą.

- Aš nemoku pasiversti vėju, - vėl kartoja jis.

- Prisimink, ką tau sakiau: pasaulis - tai tik matomoji Dievo dalis. O Alchemija - kai materialiajam planui suteikiamas dvasinis tobulumas.

- Ką jūs čia veikiate?

- Peniu savo sakalą.

- Jei man nepavyks pasiversti vėju, mes mirsime, - atsidūsta jaunuolis. - Ar verta dar penėti sakalą?

- Tu mirsi, - atsako Alchemikas. - Aš moku pasiversti vėju.

Antrąją dieną jaunuolis užkopia į netoli stovyklavietės stūksančios uolos viršūnę. Sargybiniai jį praleidžia; jie jau girdėję apie burtininką, sugebantį pasiversti vėju, ir nenori artintis prie jo. Juk vis tiek dykuma - neįveikiama siena.

Jaunuolis visą šios antrosios dienos popietę praleidžia žiūrėdamas į dykumą. Jis klausosi savo širdies. O dykuma klausosi joje gyvenančios baimės.

Abi kalba ta pačia kalba.

Trečiąją dieną vyriausiasis vadas sukviečia štabo karininkus.

- Einam pas tą vaikina, kuris pasiverčia vėju, - sako jis Alchemikui.

- Einam! - atsiliepia šis.

Jaunuolis nuveda juos ton vieton, kur buvo atėjęs vakar dieną, ir paprašo visų susėsti.

- Tam reikės trupučio laiko, - sako jis.

- Mes neskubame, - atsako vyriausiasis vadas. - Esame dykumos žmonės.

Jaunuolis išmeigia akis į horizontą. Maryti kalnai tolumoje, kopos, uolos, šliaužiantys vijokliniai augalai, atkakliai augantys ten, kur neįmanoma jokia gyvybė. Tai dykuma, kuria jis keliavo mėnesių mėnesius, tačiau pažino tik mažutę jos dalelę. Toje mažutėje dalelėje jis rado anglą, karavanus, genčių kovas ir penkiasdešimties tūkstančių palmių bei trijų šimtų šulinių oazę.

- Ko tu iš manęs nori šiandien? - klausia dykuma.- Ar ne pakankamai mudu primastėme vakar?

- Kažkur tu saugai mano mylimąją. Kai aš stebiu tavuosius smėlynus, kartu matau ir ją. Aš noriu pas ją sugrįžti, ir man reikia tavo pagalbos, kad galėčiau pavirsti vėju.

- O kas tai yra meilė? - klausia dykuma.

- Meilė - tai kada virš tavo smėlynų skrenda sakalas. Nes jam tu - žaliuojantis laukas, jis niekad iš tavęs negrįžta be grobio. Jis pažįsta tavo uolas, kopas, tavo kalnus, ir tu jam esi dosni.

- Sakalo snapas išplėšia dalelę manęs pačios, - atsako dykuma. - Jo grobį aš maitinu ne vienerius metus, girdau tuo trupučiu vandens, kurį turiu, rodau jam, kur rasti maisto; ir, žiūrėk, vieną gražią dieną, ką tik man savuoju smėliu jutus žvėrelio glamonę, nukrenta iš dangaus tas sakalas. Ir nusineša tai, ką puoselėjau.

- Bet būtent tam tu ir maitinai, ir auginai žvėrelį, - atsako jaunuolis. - Kad pamaitintum sakalą. O sakalas pamaitina žmogų. O žmogus vieną dieną pamaitina tavo

smėlynus, ir juose vėl gimsta žvėreliai. Taip jau sukurtas pasaulis.

- Ir tai yra meilė?

- Taip. Tai, kas grobį paverčia sakalu, sakalą žmogumi, o žmogų - vėl dykuma. Tai, kas iš švino padaro auksą, o auksui leidžia vėl sugrižti pasislėpti žemėje.

- Aš nesuprantu tavo žodžių, - atsiliepia dykuma.

- Tuomet suprask bent tiek, kad kažkur, vidury tavųjų smėlynų, manęs laukia moteris. Ir kad ji manęs sulauktų, man būtina pavirsti vėju.

Keletą akimirų dykuma tyli.

- Aš tau duodu savo smėlius, kad vėjas turėtų ką pūsti. Tačiau viena aš negaliu nieko. Prašyki jo pagalbos.

Pradeda pūsti lengvas vėjelis. Karo vadai iš tolo stebi jaunuolį, kalbantį jiems nežinoma kalba.

Alchemikas šypsosi.

Vėjas atskrenda iki jaunuolio ir švelniai paliečia jo veidą. Jis girdėjo šio pokalbį su dykuma, nes vėjai visada viską žino. Jie lekia per pasaulį, nežinia kur užgimdami, nežinia kur numirdami.

- Padėk man, - sako jaunuolis. - Viena dieną aš tavyje girdėjau savo mylimosios balsą.

- Kas tave išmokė kalbėti dykumos ir vėjo kalba?

- Mano širdis, - paaiškina jaunuolis.

Vėjas turi keletą vardų. Čia jis vadinamas siroku, nes arabai įsitikinę, kad jis atlekia iš kraštų, kur gausu vandens, kur gyvena juodaodžiai žmonės. Tolimoje šalyje, iš kurios atkeliavo jaunuolis, jis vadinamas Levantu, nes ten žmonės mano, kad jis atneša dykumos smėlį ir maurų kovų riksmus. Galbūt kitur, toli nuo kaimų, kuriuose ganomos avys, žmonės įsivaizduoja, kad vėjas gimsta Andalūzijoje. Bet vėjas neatskrenda iš niekur ir nenuėina į niekur - štai kodėl jis stipresnis už dykumą. Viena dieną dykumą bus galima apsodinti medžiais, net auginti joje avis, tačiau vėjas nebus valdomas niekada.

- Tu negali tapti vėju, - sako jis jaunuoliui. - Mes iš prigimties skirtingi.

- Tai netiesa. Kartu su tavim keliaudamas per pasaulį, aš sužinojau Alchemijos paslapčių. Manyje yra vėjų, dykumų, vandenių, žvaigždžių - visko, kas tik buvo sukurta pasaulyje. Mes padaryti tos pačios Rankos ir turime tą pačią Sielą. Aš noriu būti toks kaip tu - sugebėti prasiskverbti visur, perskristi jūras, nupustyti manąją lobį dengiantį smėlį, prisišaukti mylimosios balsą.

- Viena dieną aš girdėjau tavo pokalbį su Alchemiku. Jis sakė, kad kiekvienas daiktas turi savo Asmeninę Legendą. Žmonės negali pavirsti vėju.

- Pamokyk mane tapti vėju keletui akimirku, - prašo jaunuolis. - Kad galėtume drauge pasikalbėti apie neribotas žmonių ir vėjų galimybes.

Vėjas smalsus, o čia - kažkas, ko jis neišmano. Jam patiktų apie tai pasikalbėti, tačiau jis tikrai nežino, kaip žmogų paversti vėju. Nors tiek visko žino! Jis formuoja dykumas, skandina laivus, sunaikina ištisus miškus ir sukiojasi po miestus, pilnus muzikos ir keisto triukšmo. Vėjas manė, kad jo galios beribės, o štai dabar priešais stovįs jaunuolis pareiškia, kad yra dar kai kas, ką jis galėtų daryti.

- Tai vadinama Meile, - sako jaunuolis, matydamas, kad vėjas jau linkęs nusileisti. - Tik tas, kas myli, gali tapti Kūrinio dalele. Kai mylime, nebūtina suprasti, kas vyksta, nes viskas vyksta mūsų viduje; ir tuomet žmonės sugeba pasiversti vėjais. Žinoma, su sąlyga, kad vėjai jiems padeda.

Vėjas labai išdidus, ir tai, ką sako jaunuolis, jį erzina. Jis pučia vis smarkiau, keldamas aukštyn dykumos smėlį. Tačiau galiausiai jam tenka prisipažinti, kad, net aplėkęs visą pasaulį, jis nežino, kaip paversti žmogų vėju. Ir kad nesupranta, kas yra meilė.

- Skraidydamas po pasaulį, aš pastebėjau, kad daugelis žmonių, kalbėdami apie meilę, žiūri į dangų, - sako vėjas, pyktelėjęs, kad turėjo prisipažinti nesąs visagalį. - Gal tau vertėtų kreiptis į dangų?

- Tuomet padėk man, - prašo jaunuolis. - Sukelk šioje vietoje dulkes, kad galėčiau žiūrėti į saulę ir neapakti.

Tada vėjas pradeda pūsti labai smarkiai, ir dangus susimaišo su žeme, o saulės vietoje belieka auksinis diskas.

Stovykloje nebeįmanoma nieko išžiūrėti. Dykumos žmonės gerai pažįsta šį vėją, jų vadinamą samumu, kuris baisnis už audrą jūroje; tačiau jie nepažįsta jūros. Žvengia arkliai, smėliu apsidengia ginklai...

Ant uolos vienas karininkų pasisuka į vyriausiąjį vadą:

- Gal verčiau liautis?

Jiems sunku bežiūrėti jaunuolį. Visų veidai aklina uždenkti mėlynomis skraistėmis, o akyse - išgastis.

- Jau baikime šitai, - sumurma ir antras kariškis.

- Aš noriu matyti Alacho didybę, - pagarbiu balsu sako vadas. - Aš noriu matyti, kaip žmogus pavirsta vėju.

Sykiu jis įsimena baimę parodžiusius vyrus. Vėjui nurimus, jis juos atleis iš vadovaujamų pareigų. Dykumos žmonės neturi jausti baimės.

- Vėjas man sakė, kad tu pažįsti Meilę, - kreipiasi jaunuolis į Saulę. - Jei tu pažįsti Meilę, tu pažįsti ir Pasaulio Sielą, kuri padaryta iš Meilės.

- Iš ten, kur esu, - atsako Saulė, - aš galiu matyti Pasaulio Sielą. Ji bendrauja su mano siela, ir mudvi drauge padarome, kad augtų augalai ir, ieškodamos pavėsio, keliautų avys. Iš ten, kur esu, aš išmokau mylėti Pasaulį (o esu labai toli nuo jo). Žinau, kad jei nors kiek labiau prisiartinčiau prie Žemės, visa, kas joje yra, žūtų ir Pasaulio Sielos nebeliktų. Todėl mes stebime ir mylime vienas kitą iš tolo: aš Pasauliui duodu gyvybę ir šilumą, jis man duoda priežastį gyventi.

- Tu pažįsti Meilę, - pakartoja jaunuolis.

- Ir Pasaulio Sielą, nes mudvi daug su ja kalbamės savo begalinės kelionės po Visatą metu. Ji man sako, kad jai sunkiausia tai, jog iki šiol tik mineralai ir augalai suprato, kad visa yra vienis. Ir tam visai nebūtina, kad geležis būtų panaši į varį, o varis - į auksą. Toje vienovėje kiekvienas atlieka savo apibrėžtą vaidmenį. Tai būtų Taikos Simfonija, jei viską parašiusioji Ranka būtų sustojusi penktąją dieną...

Tačiau buvo šeštoji diena.

- Tu esi išmintinga, nes iš toli viską matai, - vėl prabyla jaunuolis. - Tačiau tu nepažįsti Meilės. Jei nebūtų buvę šeštosios dienos, nebūtų žmogaus, varis visuomet būtų varis, o švinas - švinas. Kiekvienas turi savąją Asmeninę Legendą, tai tiesa, tačiau vieną dieną toji Asmeninė Legenda būna įvykdyta. Tuomet reikia tapti kažkuo geresniu ir turėti naują Asmeninę Legendą - iki Pasaulio Siela iš tikrųjų taps visa apimančiu vieniu.

Saulė susimąsto ir ima dar skaisčiau spindėti. Vėjas, kuriam šis pokalbis patinka, taip pat papučia smarkiau, kad Saulė neakintų jaunuolio.

- Tam yra Alchemija, - sako šis. - Kad kiekvienas žmogus ieškotų ir rastų savąjį lobį, o po to stengtųsi būti geresnis nei buvo ankstesniame gyvenime. Švinas bus atlikęs savo vaidmenį, kada pasauliui nebereikės švino; ir tuomet jis turės virsti auksu.

Alchemikams pavyksta padaryti šią transformaciją. Jie mums parodo, kad kai stengiesi būti geresnis nei esi, viskas aplinkui tobulėja.

- O kodėl tu sakai, kad aš nepažįstu Meilės? - klausia Saulė.

- Nes Meilės esmė nėra nei būti nekintama kaip dykuma, nei lėkti per pasaulį kaip vėjas, nei žiūrėti kaip tu į viską iš toli. Meilė - tai jėga, keičianti ir tobulinanti Pasaulio Sielą. Kai aš į Pasaulio Sielą pažvelgiau pirmą kartą, man pasirodė, kad ji tobula. Vėliau supratau, kad ji - visko, kas sukurta, atspindys, kad ji taip pat turi savo karus ir savo aistras. Mes maitiname Pasaulio Sielą, ir Žemė, kurioje gyvename, bus geresnė arba blogesnė priklausomai nuo to, geresni ar blogesni būsimė mes. Štai čia ir pasireiškia Meilės jėga, nes mylėdami visuomet stengiamės būti geresni negu esame.

- Ko tu lauki iš manęs? - klausia Saulė.

- Kad padėtum man pasiversti vėju, - atsako jaunuolis.

- Gamta mane pažįsta kaip visų išmintingiausią kūrinį, - sako Saulė, tačiau aš nežinau, kaip tave paversti vėju.

- Į ką tuomet man kreiptis?

Saulė valandėlę tyli. Jų klausosi vėjas, kuris netrukus apskelbs visam pasauliui, kad jos išmintis ribota. Tačiau išsisukti nuo šio Pasaulio Kalba kalbančio jaunuolio ji negali.

- Eik pas visa parašiusiąją Ranką, - taria Saulė.

Vėjas suūkia iš pasitenkinimo ir pūsteli smarkiau negu bet kada. Iš smėlio išraunamos palapinės, nuo saitų nutrūksta gyvuliai. Žmonės ant uolos kabinasi vienas į kitą, kad nebūtų nunešti.

Tuomet jaunuolis pasisuka į visa parašiusiąją Ranką. Ir, nespėjęs ištarti nė žodžio, pajunta, kaip nuščiūva Pasaulis. Taip pat nuščiūva ir jis.

Širdį užplūsta meilė, ir jis pradeda melstis. Tai malda, kokios dar niekad nėra kalbėjęs, - malda be žodžių, be jokių prašymų. Jis nedėkoja, kad surado ganyklą savo avims, kad pardavė daugiau krištolo; jis nemaldauja, kad jo išrinktoji sulauktų jo sugrižtant. Iš įsigalėjusios tylos jis suvokia, kad dykuma, vėjas, saulė taip pat ieško šios Rankos parašytų ženklų, kad jie taip pat nori matyti jiems nubrėžtus kelius ir išgirsti, kas buvo išgraviruota ant vieno paprasto smaragdo. Jis žino, kad tie išbarstyti po Žemę ir Erdvę ženklai iš pažiūros lyg ir neturi jokios reikšmės ir atrodo atsiradę be priežasties ir kad nei dykuma, nei vėjai, nei saulės, nei žmonės nežino, dėl ko jie buvo sukurti. Tačiau toji Ranka - ji visam tam turi priežastį, ir tik ji viena sugeba daryti stebuklus, paversti vandenynus dykumomis ir žmones vėjais. Nes tik ji viena supranta aukščiausiąjį sumanymą, stumiantį Pasaulį

prie taško, kada šešios kūrimo dienos pavirs Didžiuoju Kūriniu.

Ir jaunuolis pasineria Pasaulio Sielon ir mato, kad Pasaulio Siela - tai Dievo Sielos dalis, ir mato, kad Dievo Siela - tai jo paties siela.

Ir kad nuo šiol jis gali daryti stebuklus.

Samumas tą dieną pučia taip, kaip dar niekada nebuvo pūtęs. Karta po kartos arabai pasakos legendą apie vėju pasivertusį jaunuolį, kuris, drąsiai stodamas prieš vieno iš svarbiausių karo vadų galybę, vos nesugriovęs stovyklos.

Samumui nurimus, visų žvilgsniai nukrypsta į tą vietą, kurioje buvo jaunuolis. Jo ten nėra. Jis stovi greta beveik visiškai užpustyto sargybinio, saugojančio kitą stovyklos pakraštį.

Vyrai išgąsdinti burtų. Tačiau du žmonės šypsosi. Tai Alchemikas, suradęs tikrą savo pasekėją, ir vyriausiasis vadas - nes šis pasekėjas ką tik patvirtino Dievo šlovę.

Kitą dieną vadas atsisveikina su jaunuoliu ir Alchemiku ir paskiria jiems palydą, keliausiančią su jais tiek, kiek jie pageidaus.

*

Jie joja visą dieną. Vakarėjant pasiekia krikščionių koptų vienuolyną. Alchemikas pasiunčia atgal palydą ir nulipa nuo arklio.

- Nuo šios vietos tu keliausi vienas, - sako jis. - Iki piramidžių tik trys valandos kelio.

- Ačiū, - padėkoja jaunuolis. - Jūs mane išmokėte Pasaulio Kalbos.

- Aš tik priminiau tai, ką tu jau žinojai.

Alchemikas pasibeldžia į vienuolyno duris. Jas atidaro juodai apsirengęs vienuolis. Juodu trumpai pasikalba, po to Alchemikas įsiveda jaunuolį vidun.

- Aš jo paprašiau, kad leistų truputį pasinaudoti virtuve, - paaiškina.

Visi trys įeina vienuolyno virtuvėn. Alchemikas užkuria ugnį; vienuolis atneša gabalėlį švino, ir Alchemikas įdeda jį į geležinį indelį lydyti. Švinui suskystėjus, iš krepšio išsitraukia tą idomąjį geltono stiklo kiaušini, atkrapšto nuo jo beveik permatomą trupinėlį, aplipdo jį vašku ir įmeta į suskystėjusio švino indelį. Mišinys pasidaro raudonas kaip kraujas. Tuomet Alchemikas nukelia indelį nuo ugnies ir pradeda aušinti. Belaukdamas su vienuoliu šnekučiuojasi apie genčių karą.

- Tas karas tęsis ilgai, - sako jis vienuoliui.

Šis dėl to nepatenkintas. Jau seniai iš Gizos, nesulaukdami konflikto pabaigos, negali pajudėti karavanai.

- Tačiau tebūnie įvykdyta Dievo valia, - atsidūsta vienuolis.

- Tebūnie, - atsiliepia Alchemikas.

Kai indelis atvėsta, vienuolis ir vaikinai susižavėję mato: jo viduje atsirado sustingusio metalo skritulys, bet tai nebe švinas. Tai - auksas.

- Ar aš vieną dieną galėsiu to išmokti? - klausia vaikinai.

- Tai mano Asmeninė Legenda, o ne tavoji, - atsako Alchemikas, - bet aš norėjau tau parodyti, kad tai įmanoma.

Jie grįžta prie vienuolino durų. Ten Alchemikas padalina aukso diską į keturias dalis.

- Čia jums, - taria jis, įteikdamas vieną gabalą vienuoliui. - Už jūsų didžiadvasiškumą, rodomą keliauninkams.

- Ši padėka gerokai viršija mano didžiadvasiškumą, - sutrinka vienuolis.

- Nekalbėkite taip. Jus gali išgirsti gyvenimas ir kita syki duoti mažiau.

Tada jis prieina prie jaunuolio.

- O čia tau. Už auksą, kuris liko karo vado rankose.

Jaunuolis nori paprieštarauti, kad tai kur kas daugiau, nei jis prarado. Tačiau kadangi girdėjo, kaip Alchemikas sudraudė vienuolį, susilaiko ir patyli.

- Šita dalis man, - sako Alchemikas. - Grįžtant vėl teks keliauti per dykumą, o karas tarp genčių dar nesibaigęs.

Tada jis paima ketvirtąjį gabalą ir vėl duoda vienuoliui.

- Tas gabalas - taip pat šiam vaikinui. Tuo atveju, jeigu jam jo prireiks.

- Bet aš keliauju ieškoti lobio, - nustemba jaunuolis. - Ir dabar esu nebetoli nuo jo.

- Taip, aš visiškai tikras, kad tu jį rasi, - atsako Alchemikas.

- Tuomet kam ši papildoma dalis?

- Kelionėje tu jau du kartus praradai savo uždirbtus pinigus: per vagį ir per karo vadą. Esu senas, prietaringas arabas, tikintis savo šalies patarlėmis. O viena jų sako: "Tai, kas atsitiko kartą, gali nebeatsitikti niekuomet. Tačiau tai, kas atsitiko du kartus, tikriausiai pasikartos ir trečiąjį".

Juodu vėl sėda ant žirgų.

- Norėčiau tau papasakoti vieną istoriją apie sapnus, - prabyla Alchemikas.

Jaunuolis prijoja arčiau.

- Senovės Romoje imperatoriaus Tiberijaus laikais gyveno vienas geras žmogus, kuris turėjo du sūnus. Pirmasis tapo kariškiu ir buvo pasiūstas įtolimą imperijos provinciją. Antrasis buvo poetas ir savo puikiomis eilėmis garbino Romą.

Vieną naktį tėvas susapnavo sapną. Jam pasirodė angelas ir pasakė, kad vieno iš jo sūnų žodžiai taps garsūs visame pasaulyje ir bus kartojami ateinančių kartų. Senasis žmogus nubudo verkdamas iš džiaugsmo, kad patyrė apreiškimą, dėl kurio kiekvienas tėvas galėtų didžiutis, ir kad gyvenimas jam toks dosnus.

Netrukus senelis žuvo gelbėdamas vaiką, ant kurio vos neužvažiavo karieta. Kadangi buvo dorai ir teisingai nugyvenęs savo amžių, pateko tiesiai į dangų ir ten sutiko sapne pasirodžiusį angelą.

- Tu buvai geras žmogus, - pasakė angelas. - Gyvenai su meile ir numirei su garbe. Šiandien aš galiu įvykdyti bet kurią tavo norą.

- Gyvenimas man taip pat buvo geras, - atsako senelis - Kai tu pasirodei sapne, aš supratau, kad įvertintos visos mano pastangos. Nes mano sūnaus eilės liks ateinančiųjų amžių žmonių širdyse. Aš neturiu ko prašyti sau; tačiau kiekvienas tėvas didžiutūsi regėdamas, kaip išgarsėjo tas, kuriuo rūpinosi vaikystėje ir kuri mokė jaunystėje. Norėčiau pamatyti, kaip tolimoje ateityje bus tariami mano sūnaus žodžiai.

Angelas palietė senuko petį, ir juodu atsidūrė tolimoje ateityje. Priešais juos plytėjo didžiulė aikštė, kur tūkstančiai žmonių kalbėjo kažkokia keista kalba.

Senasis žmogus apsiverkė iš džiaugsmo.

- Aš žinojau, kad mano sūnaus eilės puikios ir nemirtingos. Gal galėtum man pasakyti, kokią jo poemą šie žmonės deklamuoja?

Tuomet angelas maloniai prisiartino prie jo, ir juodu susėdo ant vieno iš tos didžiulės aikštės suoloelių.

- Tavo sūnaus, poeto, eilės buvo labai mėgstamos Romoje, - sako angelas. - Visi jas mokėjo ir jomis džiaugėsi. Tačiau pasibaigus Tiberijaus viešpatavimui jos buvo pamirštos. Žodžius, kuriuos kartoja šie žmonės, ištarė tavo antrasis sūnus kareivis.

Senukas nustebeš pažiūrėjo į angelą.

- Tavo sūnus išvyko tarnauti į tolimą provinciją ir tapo šimtininku. Jis irgi buvo geras ir teisingas žmogus. Kartą susirgo ir jau visai prie mirties buvo vienas jo tarnų.

Tavo sūnus, išgirdęs apie visus ligonius išgydantį Mokytoją, išėjo jo ieškoti. Daug dienų keliavęs, jis suprato, kad jo ieškomasis yra Dievo Sūnus. Jis sutiko jo išgydytų žmonių, susipažino su jo mokymu ir, likdamas tikru romėnų šimtininku, perėjo į jo tikėjimą. Pagaliau vieną gražų rytą jis atkeliavo pas Mokytoją ir jam papasakojo, kad sergąs vienas jo tarnas. Mokytojas pareiškė esąs pasirengęs eiti pas jį. Tačiau šimtininkas buvo įtikėjęs žmogus ir, aplinkui keliantis ligoniams, žiūrėdamas Mokytojui į akis, suprato tikrai stovįs priešais Dievo Sūnų.

- Štai tavo sūnaus žodžiai, - tarė angelas senukui.- Žodžiai, kuriuos jis tuomet pasakė Mokytojui ir kurie niekuomet nebuvo pamiršti: "Viešpatie, nesu vertas, kad užeitum po mano stogu. Bet tark žodį, ir tepasveiksta mano tarnas".

Alchemikas suragina savo žirgą.

- Nors ir ką veiktų šioje žemėje žmogus, - sako jis, - pasaulio Istorijoje jis visuomet vaidina pagrindinį vaidmenį. Nors paprastai pats nieko apie tai nežino.

Jaunuolis nusišypso. Jis niekuomet neįsivaizdavo, kad toks svarbus gali būti piemens gyvenimas.

- Sudiev, - ištaria Alchemikas.

- Sudiev, - atsako jis.

*

Daugiau kaip porą valandų jaunuolis pamažu joja per dykumą, stengdamasis atidžiai klausytis, ką kalba širdis. Tai ji jam turi nurodyti tikslią vietą, kur slypi jo lobis.

- Kur bus tavasis lobis, ten bus ir tavo širdis, - sakė Alchemikas.

Tačiau jo širdis kalba apie kitką. Didžiuodamasi ji pasakoja apie piemenį, palikusį savo avis ir iškeliavusį ten, kur jį kvietė dukart susapnuota svajonė. Apie Asmeninę Legendą ir visus vyrus, padariusius tą patį - pasipriešinusius savo epochų žmonėms, jų idėjoms ir prietarams ir išėjusius ieškoti tolimų žemių ar gražių moterų. Visą laiką ji jam šneka apie atradimus, apie knygas ir didelius sukrėtimus.

Ir štai tuomet, kai jis pradeda kilti į vieną kopą, tiktai tą akimirką, širdis jam sušnabžda ausin: "Įsidėmėk vietą, kurioje verksi: ten esu aš, ten yra tavasis lobis".

Jis neskubėdamas kyla į kopos viršūnę. Žvaigždėtas dangus vėl nutviekstas mėnulio pilnaties: jie keliavo ištisą mėnesį. Mėnulis apšviečia ir kopą; šešėlių žaismas paverčia dykumą vilnijančia jūra ir pažadina jaunuolio

prisiminimus apie tą dieną, kai jis atleido savo arklio apynasrį ir davė Alchemikui jo lauktąjį ženklą. Mėnesiena užliejo dykumos tylą... Ir tą ilgą kelią, kuriuo keliauja vyrai - lobių ieškotojai.

Kai po kelių minučių jaunuolis sustoja kopos viršūnėje, jam tarytum apsiverčia širdis. Priešais jį dunkso milžiniškos, didingos, mėnulio pilnaties ir dykumos balčio apšviestos Egipto piramidės.

Jis parklumpa ant kelių ir verkia. Jis dėkoja Dievui už patikėtą jam Asmeninę Legendą, už susitikimą su karaliumi, pardavėju, su anglu ir Alchemiku. O labiausiai - už susitikimą su dykumos moterimi, padėjusia jam suprasti, kad Meilė negali žmogaus nutolinti nuo jo Asmeninės Legendos,

Visi piramidžių amžiai iš savo aukštybių stebi stovintįjį jų papėdėje. Norėdamas dabar jis galėtų grįžti oazėn, vesti Fatimą ir gyventi kaip paprastas avių piemuo. Nes juk gyvena dykumoje Alchemikas, nors ir supranta Pasaulio Kalbą ir moka šviną paversti auksu. Savo mokslą ir meną rodyti nebūtina. Keliaudamas Asmeninės Legendos keliu, jis sužinojo viską, ką reikia žinoti, ir patyrė viską, ką buvo svajojęs patirti.

Tačiau dabar jis atėjo prie savojo lobio, o bet kuris darbas užsibaigia tada, kai pasiekiamas tikslas. Jis verkė čia, šios kopos viršūnėje... Jaunuolis pažvelgia žemėn ir mato, kad ten, kur krito jo ašaros, ropoja skarabėjus. Per laiką, praleistą dykumoje, jis sužinojo, kad Egipte skarabėjai - Dievo simboliai.

Tai dar vienas ženklas. Jis ima kasti smėlį ir nejučiom prisimena krištolo pardavėją. Net visą gyvenimą kraudamas krūvon akmenis, niekas niekuomet neįstengs turėti piramidės savo darže.

Visą naktį jaunuolis kasa ženklų nurodytą vietą, bet nieko neranda. Iš piramidžių aukštumos jį stebi tylintys amžiai. Tačiau vaikinai nepasiduoda. Kasa ir kasa nesustodamas, grumdamsis su vėju, kuris daugybę sykių vis iš naujo smėliu užpusto duobę. Pavargsta rankos, galiausiai jis jas susižeidžia, bet savo širdimi tikėti nepaliauna. O širdis jam sakė kasti ten, kur bus kritusios jo ašaros.

Staiga, bandydamas išversti kelis pasitaikiusius akmenis, jis išgirsta žingsnius. Iš nugarų apšviesti mėnulio, prie jo artinasi keletas vyrų. Jis nemato nei jų akių, nei veidų.

- Ką tu čia veiki? - klausia vienas priėjęs.

Jaunuolis tyli. Tačiau jį apima baimė. Jis turi atkasti lobį - dėl jo ir bijo.

- Mes - karo pabėgėliai, - pareiškia antrasis. - Norėtume žinoti, ką čia slepi. Mums reikalingi pinigai.

- Aš nieko neslepiu, - atsako jaunuolis.

Tačiau vienas vyrų čiumpa jį už rankų ir ištraukia iš duobės. Kitas ima kratyti jo kišenes. Ir aptinka aukso gabalą.

- Jis turi aukso, - šūkteli užpuolikas.

Kratytojo veidą apšviečia mėnesiena, ir jo akyse jaunuolis regi mirtį.

- Dar turi būti aukso, paslėpto žemėj, - atsiliepia kitas.

Ir verčia jį kasti toliau. Kai vaikiną vis nieko neranda, pradeda mušti. Muša ilgai, iki pasirodo pirmieji saulės spinduliai. Vaikino drabužiai virtę skarmalais, ir jis jaučia artėjant mirtį.

"Ko verti pinigai, jei reikia mirti? Retai kada pinigai išgelbsti gyvybę", - sakė Alchemikas.

- Aš ieškau lobio, - pagaliau prisipažįsta jis.

Ir sutinusiomis nuo smūgių lūpomis užpuolikas papasakoja, kaip dukart iš eilės susapnavęs, jog netoli Egipto piramidžių esąs paslėptas lobis.

Tas, kuris atrodo kaip vadas, valandėlę patyli. Paskui savo draugams taria:

- Galite jį paleisti. Nieko daugiau jis neturi. Tą auksą tikriausiai bus pavogęs.

Jaunuolis griūva veidu į smėlį. Gaujos vado akys ieško jo akių. Tačiau jaunuolis žiūri į piramides.

- Einam iš čia, - kreipiasi vadas į savo bendrininkus.

Tada atsigręžia į jaunuolį.

- Šiandien tu nemirsi, - pareiškia jam. - Tu gyvensi ir nuo šiol suprasi, kad nevalia būti tokiam kvailam. Čia, lygiai toje pačioje vietoje, kur tu stovi, beveik prieš dvejus metus aš taip pat du kartus susapnavau tą patį sapną. Sapnavau, kad turiu keliauti į Ispaniją, susirasti bažnyčios griuvėsius, kuriuose dažnai nakvoja užklydę piemenys su avimis ir kur zakristijoje auga jovaras; ir kad pakasęs žemę po tuo jovaru, rasiu paslėptą lobį. Tačiau aš ne toks kvailas, jog keliaučiau per visą dykumą vien todėl, kad du kartus susapnavau kažkokį sapną.

Po to jie nueina.

Jaunuolis sunkiai atsistoja ir dar sykį pažvelgia į piramides. Piramidės jam šypsosi, ir jis, širdyje džiaugdamasis, taip pat šypsosi joms.

Jis rado lobį.

Epilogas

Jo vardas Santjagas. Jis ateina į mažą apleistą bažnytėlę jau beveik sutemus. Zakristijoje tebeauga jovaras, ir pro įgriuvusį stogą matyti žvaigždės. Jis

prisimena, kaip sykį buvo atėjęs čia su savo avimis ir praleidęs ramią naktį, per kuria susapnavo vieną sapną.

Dabar jis čia be savo bandos. Tik su kastuvu rankose.

Vaikinas ilgai žiūri į dangų. Paskui iš kelionmaišio išsitraukia butelį ir atsigeria vyno. Jis prisimena naktį dykumoje, kai taip pat žiūrėjo į dangų ir gėrė vyną su Alchemiku. Jis mąsto apie savo klajones ir apie tai, kaip keistai Dievas jam parodė lobį. Jeigu nebūtų patikėjęs pasikartojusiais sapnais, nebūtų sutikęs čigonės nei karaliaus, nei vagies, nei... "Sąrašas tikrai ilgas tačiau kelias buvo nužymėtas ženklais, ir aš negalėjau pasiklysti", - pagalvoja jis.

Nejučiomis užsnūsta, o kai nubunda, saulė jau labai aukštai. Tuomet ima kasti žemę po jovarų.

"Senasis burtininke, tu viską žinėjai! Net palikai man aukso, kad galėčiau grįžti prie šios bažnyčios. Vienuolis gardžiai pasijuokė, kai vėl atsiradau skarmaluotas. Negi tu negalėjai manęs bent kiek patausoti?"

Ir girdi jam atsakant vėją: "Ne. Jei būčiau tau tai pasakęs, nebūtum pamatęs piramidžių. Jos labai gražios... ar tau taip neatrodo?"

Tai Alchemiko balsas. Jis nusišypso ir kasa toliau. Po pusvalandžio kastuvas atsimuša į kažką kieta. Po valandos jis sėdi priešais skrynelę, pilną senų auksinių ispaniškų monetų. Taip pat ten yra brangiųjų akmenų, auksinių kaukių su baltomis ir raudonomis plunksnomis, akmeninių, inkrustuotų deimantais dievukų. Vieno, seniai šalies užmiršto karo grobio liekanos, apie kurias grobikas nepasirūpino pranešti savo įpėdiniams.

Jis išsitraukia iš kelionmaišio Urimą ir Tumimą. Šiais akmenukais pasinaudojo tik vienintelį kartą, vieną rytą turgaus aikštėje. Gyvenimas ir kelias visuomet buvo pilni ženklų.

Jis atsargiai įdeda Urimą ir Tumimą į aukso skrynelę. Šiedu akmenys - taip pat jo lobio dalis, nes primena jam apie senąjį karalių, kurio jis daugiau niekad nesutiks.

"Iš tiesų, gyvenimas dosnus tiems, kurie gyvena savo Asmeninę Legendą", - mąsto vaikinas.

Ir tuomet atsिमena turįs nueiti į Tarifa ir atiduoti šio radinio dešimtąją dalį čigonei. "Kokie gudrūs tie čigonai!" - nusistebi jis. Gal todėl, kad jie tiek daug keliauja.

Tačiau vėl ima pūsti vėjas. Tai Levanto - Afrikos vėjas. Tik šįsyk jis neatpučia nei dykumos kvapo, nei maurų užpuolimo grėsmės. Vietoje jų jis atneša gerai jam pažįstamą aromatą ir švelniai, labai švelniai atskriejusio ir jo lūpas palietusio bučinio garso.

Vaikinas nusišypso. Tai pirmas jos pabučiavimas.

- Aš čia, Fatima, - sušnibžda jis.
